

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Principprogram.....	7
1. En skole, der giver elever en forståelse for - og et engagement i – demokrati	7
2. Undervisning, der tilgodeser og giver mening for alle elever.....	7
3. Evalueringsmetoder, som er et redskab til den enkelte elevs forbedring af sin egen præstation.....	7
4. En skole med et godt undervisningsmiljø	8
5. En skole, der tager ansvar for elevernes personlige udvikling.....	8
6. En skole med plads til alle	8
7. En skole og undervisning med fokus på fremtiden	8
8. Inddragelse af eleverne	8
Eksterne resolutioner.....	9
En skole, der giver elever en forståelse for - og et engagement i – demokrati	9
Nej tak til tvungen fællesbad!	9
En forebyggende skole.....	9
En skole med plads til elever med fysiske og psykiske handicaps	9
Færre lærerskift	9
Alle elever skal have en tryghedsperson	10
AI i skolen	10
Udbredelse af internationale venskabsklasser.....	10
Eleverne i elevrådet og skolebestyrelsen	10
Lærer som skolepsykolog!	11
Farvel til sexismen og goddag til mangfoldigheden	11
Et løft af erhvervspraktikken.....	11
Feedback fremfor karakter	12
Det gode møde med skolen – sådan bliver indskolingen.....	12
PPR-rådgivning skal ske klassefællesskabet.....	14
Regulering af sociale mediers algoritmer	14
Religionsundervisning.....	14
Stærke skolepsykologer med obligatoriske samtaler	15
Værdien og vigtigheden af lokale sundhedsplejersker.....	15
Plads til at dyrke sin religion.....	15
Nedbryd diskrimination af minoriteter i grundskolen.....	16

Elevråd på specialskoler.....	16
Elevrådsrepræsentanter fra specialskoler.....	16
Samfundsforståelse fra 1. klasse	16
Retten til undervisning i rettigheder!	16
16 års valgret.....	16
Samfundsfag nu!	17
En uddannet kontaktlærer	18
Samfundsskole – ja tak!	18
Private og frie grundskoleelever skal have de samme rettigheder som folkeskoleelever.....	18
Fælleselevråd.....	19
Styrkelse af elevdemokratiet.....	19
Mere fokus på kildekritik.....	19
Klimadebatten skal gå hånd i hånd med elevdemokrati og varieret undervisning	19
Undervisning, der tilgodeser og giver mening for alle elever.....	20
Bedre grundudannede vikarer	20
Åbenhed om inklusion	20
Privatskoler skal tage ansvar for inklusionen.....	21
Lektiecafeer skal blive til faglig fordybelse.....	21
Bevar den understøttende undervisning.....	21
Ordblinde og talblinde elever skal anerkendes	21
Hjælp til ord- og talblinde elever	21
Elever med koncentration og indlæringsbesvær skal anerkendes.....	22
To-voksen-ordning. Både godt og skidt.....	22
Faglighed for	22
Erhvervsklasse i alle kommuner	23
Mindre standardisering – flere valgmuligheder	23
Sikring af tosprogedes faglige og sociale kompetencer i grundskolen	24
10. Klasse for alle.....	24
Et ekstra års udvikling.....	24
Bevar modersmålsundervisningen	24
Ghettoskoler	25
Bekæmp den negative sociale arv	25
Hold fokus på rammerne og indholdet!	25
De stolte nørdere skal tilbage.....	26

Minimumsrettigheder for skoleelever	27
Efteruddannelse til alle folkeskolens lærere og ledere.....	28
Skolesammenlægninger	29
Læring – også for lærere	29
Lektiecaféer skal nedbryde negativ social arv	30
Forkortelser uden forringelser.....	30
Ingen lektier i ferien	30
Klogere brug af dag-til-dag lektier.....	31
Evalueringsmetoder, som er et redskab til den enkelte elevs forbedring af sin egen præstation.....	31
Ret til ordentlig bedømmelse	31
Feedback er en vigtig del af grundskolen	31
Eleverne skal bedømme skolen.....	31
Karakterer skal være mere end bare et tal.....	32
Mulighed for rettet karakter	33
Implementeringsperiode på beslutninger på folkeskoleafgangsprøver.....	33
Gruppeeksamen.....	34
Sammenlignelighed.....	34
Den glidende overgang til ungdomsuddannelse	35
Fremrykning af information om niende klasses prøven.....	35
Et bedre nationalt test- og evalueringssystem.....	36
En skole med et godt undervisningsmiljø	36
Undervisningsmiljøreform	36
Sikkerhed er alfa og omega.....	37
Bedre klagemuligheder til eleverne	38
Eftersidning, nej tak!	38
Vold fører aldrig noget godt med sig.....	38
Mobning	38
Trivselsmålingen skal være et arbejdsredskab for skolerne.....	39
Klageorgan for alle.....	39
Klassens tid tilbage	39
Fokus på klasse miljøet	39
Ny undervisningsmiljø-lovgivning. Nu!	39
En skole, der tager ansvar for elevernes personlige udvikling.....	40
Fritagelse af fag.....	40

Samfundet skal ind i skolen	40
Flere kulturer på skolen.....	41
SFO som en integreret del af skolen	41
Bedre og mere seksualundervisning.....	41
Brug pædagogerne	42
Face The Future - Den danske grundskole skal ændres.....	42
Ved du hvad dine penge skal bruges på?	43
Elever skal tiltale læreren ved fornavn.....	43
En skole med plads til alle	43
Flere modtagerklasser med højere krav	43
Privatskoler skal tage et socialt ansvar.....	44
Konfirmationsforberedelse skal ikke være en del af skolen	44
Forbyd forbuddene?!	44
Påklædningsfrihed – det er noget, vi kan li’	45
Integration integreret i folkeskolen	45
Flere i folkeskolen.....	45
En grundskole der kan rumme alle.....	45
LGBT+-elever skal trives i grundskolen.....	46
Unisex toiletter på alle grundskoler i Danmark!	46
En skole og undervisning med fokus på fremtiden.....	46
Åben skole.....	46
En grundskole med grønne visioner.....	47
Sprogfag og fremmedsprog.....	47
Andet fremmedsprog fra 5. Klasse.....	47
Tilbage til naturen	48
Projektorienteret undervisning og gruppearbejde	48
Vejledning i grundskolen	48
Praktik	49
13 års undervisningspligt er ikke vejen frem	49
Flere elever i STEM-fagene	50
Inddragelse af eleverne	50
Elevinddragelse, frie grundskoler	50
Elevinddragelse	51
Inddragelse i indskoling	51

Elevinddragelse i starten af undervisningsforløb	51
Anden politik.....	51
Ja tak til gratis skolemad	51
En alternativ skoleform for alle.....	52
Gratis skoletransport	53
Bedre tilsyn, nu!	53
Interne resolutioner	53
Formand/-kvinde/-personens halvårige beretning	53
Fremførelse af politik.....	53
Valg af mærkesager.....	54
Kommunikation.....	54
Retningslinjer for sociale medier	54
Korrekturlæsning.....	54
Konsekvensberegning	55
Internationalt samarbejde	55
Lokalafdelingsresolutionen	55
Tværpolitiskhed i bestyrelsen og lokalafdelingerne	59
Valgbestemmelser	60
Valgbarhed	60
Mandatfordeling	60
Valg af formand/-kvinde/-person og næstformand/-kvinde/-person.....	60
Valgforbund	61
Valg af lokalformænd/-kvinde/-person og lokalnæstformænd/-kvinde/-person.....	61
Valg af tillægsmandater	62
Valg af lokalbestyrelsen.....	62
Andre bestemmelser.....	62
Valg af interne revisorer.....	63
Andre valg.....	63
Forældremøder	63
Medlemsbestemmelser	63
Ligestillede grundskoler.....	63
Bedre markedsføring af Danske Skoleelever.....	64
Styrk skolens sundhedsplejersker!	64
Undervisning der tilgodeser elevers forskellige læringsstyles.....	65

Fra papir og blyant til skærm - en skole tilpasset til den digitale tidsalder.....	65
En mere praksisfaglig og virkelighedsnær skole	65
Rent, koldt drikkevand	66
Bevægelse skal bruges som et redskab i undervisningen.....	66
Fælleselevrådets ret til at deltage til forsamlinger, som vedrører folkeskoleelever.....	66
Frihed og rettigheder skal gå hånd i hånd	67
Skolevægning - ikke bare pjæk.....	67
Eksterne udtalelser	67
Sundhedsplejersker med åben-dør-politik.....	67
Trivsel skal have et pensum i folkeskolen	68
En skole, hvor der er plads til at være innovativ.....	68
Musik i ørerne er for fedt!	68
Jord under neglene og udeture	69
Gensidig respekt mellem lærer og elever.....	69
Synliggør unges mentale helbred	69
Skolepatruljer er vejen frem.....	69
Kollektiv transport skal være tilpasset elever	70

Principprogram

Danske Skoleelever mener at der skal være plads til alle i skolen, så alle elever trives, og bliver så dygtige som de overhovedet kan. Uanset hvem man er, hvor man kommer fra, hvordan man ser ud eller hvad man tænker og mener, skal skolen være et rart sted at komme. Der skal være plads til vores forskellighed – både når det handler om vores personlige forskellighed, og når det gælder vores faglige udgangspunkt.

Vi mener derfor undervisningen skal være spændende for alle, og sikrer at alle elever lærer – uafhængigt af den enkelte elevs udgangspunkt.

Vi mener, man skal sætte fokus på medbestemmelse i skolen. Vi elever skal tages med på råd, og bruges som en aktiv medspiller, og ressource i skoledagen. Vi skal have mere indflydelse på vores egen hverdag – alt fra skolens indretning, til hvordan vi lærer, og hvilke tekster vi skal analysere.

Vi mener at skolen skal undervise os som det vi er – mennesker. Udover alle de faglige færdigheder skolen skal lære os, så skal den også ruste os til demokrati, deltagelse, sundhed, medansvar, rettigheder, fællesskab og pligter. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati, så vi kan forlade skolen med de faglige såvel som menneskelige færdigheder, vi har brug for senere i vores liv.

Med det udgangspunkt kæmper vi for at opnå følgende værdier:

1. En skole, der giver elever en forståelse for - og et engagement i – demokrati

Rundt omkring i verden, og ikke mindst i Danmark, er demokratiet en vigtig del af samfundet. Vi elever bør få et kendskab og en forståelse for demokratiet så tidligt som muligt. Grundskolen skal ikke alene fortælle eleverne om demokrati – grundskolen skal være et sted i vores hverdag, hvor vi oplever at være en del af demokratiet, og på den måde får en naturlig forståelse af hvad det vil sige at være flere om at bestemme. At blive opdraget til demokrati og medbestemmelse giver en følelse af at være en del af noget og dermed også et naturligt grundlag for at engagere sig i verden omkring sig.

2. Undervisning, der tilgodeser og giver mening for alle elever

Ligesom resten af befolkningen er vi som elever meget forskellige. Vi tænker forskelligt, vi formulerer os forskelligt, vores arbejdsmetoder er forskellige, og vi har alle sammen vores forskellige stærke og svage sider. Når vi går i skole, skal vi modtage undervisning, der giver os lyst til at lære mere. Undervisningen skal vække vores nysgerrighed og give mening for os. Det er derfor vigtigt, at alle elever får udfordringer, der svarer til deres niveau. Det er meningsløst at sidde i en klasse med følelsen af ikke at lære noget. Omvendt er det også hårdt at være bagud og føle, undervisningen foregår hen over hovedet på en.

3. Evalueringsmetoder, som er et redskab til den enkelte elevs forbedring af sin egen præstation

Når vi har afsluttet et undervisningsforløb og skal evalueres, er det vigtigt, at evalueringen er til gavn for bedømmelsen af os selv. Vi skal kunne bruge evalueringen til at se vores egne fejl og forbedringer og derfra sætte nye mål. På den måde bliver vi ikke påvirket af andres præstationer i forhold vores egne, men fastholder målet om at forbedre sig selv, hvorfor det også er vigtigt at vi elever ikke bliver køgt ned til bare at være et tal. Evalueringen skal give os et fuldentet billede af vores stærke og svage sider og ikke fungere som en slags målestok, der skal bruges til at sammenligne os med hinanden, da dette fjerner fokus fra vores personlige mål.

4. En skole med et godt undervisningsmiljø

Mens vi går i skole, er skolens miljø en stor del af de omgivelser vi i dagens løb færdes i. Miljøet har en stor indflydelse på vores koncentration, kreativitet, engagement og helbred. Det er derfor vigtigt, at skolen skaber nogle gode omgivelser for både leg og læring. Det er vigtigt, at vi føler os tilpas i skolen. Det fysiske undervisningsmiljø skal være sundt, og der skal være mulighed for aktivitet i undervisningen. Rummelighed og fleksibilitet giver mere spændende undervisning og mere aktive elever.

5. En skole, der tager ansvar for elevernes personlige udvikling

I skolen skal vi lære at skrive, læse og regne, men det er ikke det eneste, skolen skal lære os. For at vi kan trives socialt og fungere i et fællesskab, er det vigtigt, skolen også tager ansvar for vores personlige udvikling. Det er de færreste af os, der kan læse, når vi starter i skole. Ligeledes lærer man ikke bare af sig selv at omgås andre mennesker. En skole, der tager ansvar for dette, er med til at sikre et godt psykisk undervisningsmiljø og ruste os til en så vigtig og grundlæggende ting i livet som fællesskab.

6. En skole med plads til alle

Skolen skal give plads til, at vi kan være os selv. Derfor skal der også være plads til alle politiske og religiøse overbevisninger. Der er ytringsfrihed i Danmark, så man må give udtryk for, hvad man vil – også i grundskolen. Det er en naturlig del af demokratiet, og det giver en større frihed. Jo mere frihed vi oplever i folkeskolen, jo mere åbne bliver vi overfor hinanden. Skolen skal ikke påvirke os til at tage et bestemt politisk eller religiøst standpunkt, men skal kunne rumme alle de forskellige trosretninger og holdninger. Vi skal have lov til at give udtryk for, hvad vi selv finder rigtigt, og vores forskelligheder skal optræde på lige fod. Denne åbenhed vil skabe mere forståelse og gøre os mere tolerante overfor hinanden.

7. En skole og undervisning med fokus på fremtiden

Samfundet udvikler sig utrolig hurtigt, og fremtiden efterspørger nye og forbedrede kompetencer. Det inkluderer bl.a. kompetencer inden for problemløsning, innovation og IT. Derfor er det utrolig vigtigt at skolen og undervisningen følger med, når samfundet udvikler sig, og vores skoletid skal være præget af de nye kompetencer som fremtiden efterspørger.

8. Inddragelse af eleverne

Elever skal også have noget at skulle have sagt i undervisningen. Det er blevet bevist, at inddragelse har en meget positiv effekt på både faglighed og trivsel i skolen. Elevinddragelse er allerede noget vi er gode til i Danmark, men vi kan blive endnu bedre og løfte eleverne endnu mere. Elever på alle Danmarks skoler skal blive inddraget i den undervisning, de får, så de kan være med til at skabe den bedst tænkelige undervisning. Det gælder i alle aldre og på alle skoler.

Eksterne resolutioner

En skole, der giver elever en forståelse for - og et engagement i – demokrati

Rundt omkring i verden, og ikke mindst i Danmark, er demokratiet en vigtig del af samfundet. Vi elever bør få et kendskab og en forståelse for demokratiet så tidligt som muligt. Grundskolen skal ikke alene fortælle eleverne om demokrati – grundskolen skal være et sted i vores hverdag, hvor vi oplever at være en del af demokratiet, og på den måde får en naturlig forståelse af hvad det vil sige at være flere om at bestemme. At blive opdraget til demokrati og medbestemmelse giver en følelse af at være en del af noget og dermed også et naturligt grundlag for at engagere sig i verden omkring sig.

Nej tak til tvungen fællesbad!

I Danske Skoleelever mener vi, at bad efter idræt bør være frivilligt. Alt for mange elever oplever at blive tvunget i bad efter idræt, og selvom det for nogle er fint, er det også en grænseoverskridende og utryk oplevelse for mange elever. Alle elever i den danske grundskole, skal føle sig tilpasse, og trygge. Det er derfor vigtigt at fællesbad, ikke bliver et krav, men en opfordring, fra lærerens side.

En forebyggende skole

IDSE mener vi, at skolen skal spille en rolle i forebyggelsesdagsordenen. Skolen er det sted, hvor unge dannes. Derfor skal skolen være med til at forebygge. Det gælder både nikotin-produkter, alkohol, dårlig adfærd på sociale medier m.m. Dette er en vigtig del af elevernes dannelse, og forebyggelsen skal dermed starte helt ned i de mindste klasser. For skolen er det sted vi elever mødes, høj som lav, og vi dermed kan sikre, alle elever opnår tilstrækkelig viden og forebyggelse på området.

En skole med plads til elever med fysiske og psykiske handicaps

I Danske Skoleelever mener vi, at alle elever skal kunne føle sig tilpas i den danske grundskole – også hvis man er fysisk eller psykisk handicappet. Vores grundskoler skal derfor have plads i både undervisningen og i de fysiske rammer til elever med handicap.

Derfor bør alle grundskoleelever få viden om, hvad det er, og hvordan det er at leve med et fysisk eller psykisk handicap. For med viden kommer respekt, så lærer vi det i en tidlig alder så det holder ved. Kravet skal gælde uanset om der går en med handicap i sin klasse eller ej. Det vil også sikre et klassefællesskab, der til alle tider, vil kunne tage imod en fremtidig elev med handicap.

Derudover mener vi, at man som lærer i en klasse med elever med handicap, har et ansvar for at sikre en undervisning med plads til alle, samt skabe rammer for værdifulde fællesskaber – også for de fysiske eller psykisk handicappede. For vi ved, at uden værdifulde fællesskaber, virker skolen ikke lige så meningsfuld. Derfor har læreren også ansvaret for at sikre, at fysiske aktiviteter i undervisningen kan udføres af alle, så der ikke skabes et A- og B-hold.

Færre lærerskift

I Danske Skoleelever mener vi at for stor udskiftning i de faste lærer skaber et utrygt klassemiljø. Mange elever når gennem deres skolegang, at knytte et bånd til deres lærer- hvilket er med til fører til et godt og trygt læringsrum. Det er derfor vigtigt at vi elever oplever færre markante lærer udskiftninger.

Gennem vores skoletid vil der ske flere naturlige skift, hvilket er fint det er blot vigtigt vi ikke udsættes for, for mange da det har en negativ effekt på klassemiljøet. For faste rammer er trygge rammer- og det fortjener alle danske grundskoleelever.

Alle elever skal have en tryghedsperson

En tryghedsperson skal være et tilbud for alle elever i grundskolen, hvor vi har mulighed for at snakke med en voksen i et trygt rum om store og små problemer. At have voksne, man er tryk omkring, er afgørende, hvis man gerne vil forebygge mistrivsel. Ikke alle elever har mulighed for at tale åbent med deres forældre, og derfor skal de voksne i tilbuddet også være underlagt tavshedspligt. Tryghedspersonen skal være en voksen med en pædagogisk baggrund og kan både være en voksen man kender fra sin undervisning eller en man ikke omgås med til dagligt. Der kan være fordele og ulemper ved begge dele, og derfor skal det være op til eleven at vælge, hvad der virker bedst for dem. Tryghedspersonen kan ikke erstatte et reelt behandlingsforløb, og vurderer tryghedspersonen, at der kan være brug for et længerevarende forløb, skal tryghedspersonen gå i dialog med eleven.

AI i skolen

I Danske Skoleelever mener vi, at AI skal bruges som et aktivt redskab i undervisningen. Vi elever skal have ret til at kunne bruge det som inspirationskilde og hjælp. Derfor skal vi lære at bruge det på en konstruktiv måde, så det bliver et led i undervisningen og ikke en kilde til snyd. Det kræver, at vi elever modtager undervisning i digital dannelse, så vi lærer at håndtere digitale redskaber som AI. Digitalisering er kommet for at blive, det er noget, vi bliver nødt til at se i øjnene. AI er også kommet for at blive, så derfor skal vi også lære at bruge det på en ordentlig måde.

Udbredelse af internationale venskabsklasser

Danske Skoleelever mener, at internationale venskabsklasser skal være mere udbredt ude på skolerne. At møde jævnaldrende fra andre kulturer er med til at danne os og skabe gensidig forståelse for vores verden. Venskabsklassen kan fungere som et led i flere forskellige fag, og i Danske Skoleelever tror vi på, at venskabsklasser kan være med til at give eleverne mod på at udforske synspunkter, der er anderledes fra deres egne. Skolen har et ansvar for at danne eleverne og præsentere os for forskellige kulturer og perspektiver. Vores verden bliver mere og mere international, og til dagligt møder eleverne hundredvis af forskellige kulturer på de sociale medier. Eleverne skal derfor naturligvis også møde mangfoldighed i skolen, da det er med til at danne dem til at være nysgerrige og åbensindede.

Eleverne i elevrådet og skolebestyrelsen

Elevrådet skal have langt større mulighed for at lave gode og fællesskabsdannende aktiviteter for eleverne. Danske Skoleelever mener, at elevrådene skal politiseres. Elevrådet skal selv definere, hvilke arbejdsopgaver de vil påtage sig – dette kan være at afholde sociale og politiske aktiviteter eller udvikling af politik, som kan præsenteres på skolebestyrelsesmøder. Skolens ledelse skal opfordre til og understøtte dette.

Det er væsentligt for Danske Skoleelever, at elevernes perspektiver tages seriøst. Derfor skal eleverne, som er skoledagens eksperter, spille en aktiv og vigtig rolle i skolebestyrelsen og være med til at sætte elevernes interesser på dagsordenen.

Elevernes repræsentation og stemme i skolebestyrelserne er afgørende for vigtige beslutninger, der træffes på vores skoledag. I Danske Skoleelever mener vi, at elevrepræsentanterne skal være demokratisk valgt af eleverne og deltage på skolebestyrelsesmøderne på lige fod med andre medlemmer, dog med enkelte undtagelser i henhold til eks. fortrolige personsager.

Derudover mener Danske Skoleelever, at vi elever skal have ret til lige så mange pladser eller flere pladser i skolebestyrelsen, som forældrerepræsentanter har. Det tror vi kan være med til at skabe mere tryghed for os elever og ligestille os med forældrerepræsentanter, når vi deltager i skolebestyrelsesarbejdet. Desuden har skolens ledelse en forpligtigelse til at opfordre eleverne til at stille op til skolebestyrelsen.

Danske Skoleelever mener, at elevrepræsentanterne sammen med den resterende del af skolebestyrelsen skal modtage et kursus, hvor der er fokus på samarbejdet og kompetenceløft af hele skolebestyrelsen.

Derudover har vi elever helt andre forudsætninger for at deltage i skolebestyrelsesarbejdet end de voksne repræsentanter. Derfor mener vi, at elevrepræsentanter i skolebestyrelsen skal tilbydes et særskilt kursus i starten af skoleåret, hvor eleverne klædes på til at deltage og bidrage mest muligt. Her bør eleverne bl.a. oplyses om skolebestyrelsens arbejde og lære om hvorfor og hvordan man sidder i en skolebestyrelse. Dermed kan vi elever have bedre forudsætninger for at indgå i og bidrage til dialogerne i skolebestyrelsen.

Lærer som skolepsykolog!

I Danske Skoleelever mener vi, at lærer skal have ret til at uddanne sig til skolepsykologer. Det giver ingen mening, at lærere ikke har retten til at videreuddanne sig til skolepsykologer. Specielt fordi, at de som lærere vil kunne tilføje en ekstra kompetence og forståelse med skolen, og ikke vil skulle tage udgangspunkt i elever og skoler på teoretisk vis.

Ved at lade lærere uddanne sig til skolepsykologer, skaber vi flere skolepsykologer med et bedre kompetenceniveau. Vi vil derfor også få en tryggere oplevelse med skolepsykologen, fordi de får en bedre indsigt i elevernes dagligdag. Vi ser også noget positivt i, at lærere vælger at videreuddanne sig til noget på uddannelsesområdet. Derfor er det, at vigtigt denne mulighed er tilgængelig.

Farvel til sexismen og goddag til mangfoldigheden

I Danske Skoleelever mener vi, at alle elever uanset køn, skal kunne føle sig tilpas i skolen. Derfor skal lærerne være bedre til at gribe ind, når de oplever sexisme i skolen. Som lærer har man også et ansvar for at bidrage til den gode kultur i klasseværelset samt selv holde den gode tone, for vi ved, at lærerens adfærd smitter af på eleverne, fordi vi ser vores lærer som et forbillede og en autoritet. Det skal derfor være slut med, at lærerne bruger udtryk som pigesur, tøsedreng, jeg skal bruge to stærke drenge osv. Vi har alle et fælles ansvar for at danne en mangfoldig skole med plads til alle. Vi ved, at kønsstereotyper får en vigtig betydning for vores liv videre ud på ungdomsuddannelserne og arbejdsmarkedet. Respekt avler respekt.

Et løft af erhvervspraktikken

Erhvervspraktik i grundskolen er med til at sikre, at vi elever bygger bro fra vores skole og ud til verden omkring os. Erhvervspraktikken er obligatorisk for alle i folkeskolen, men det er samtidig vigtigt for os i

Danske Skoleelever, at praktikken er af høj kvalitet. Derfor skal der følges ordentligt op på praktikforløb, og vores praktikplads må ikke afhænge af, hvem vores forældre er venner med. Sådan bør det ikke være, og derfor er der brug for et løft af erhvervspraktikken.

Danske Skoleelever mener følgende:

- Erhvervspraktikken skal være obligatorisk på alle klassetrin i udskoling.
- Kommunerne skal hjælpe alle elever med at finde en praktikplads.
- Der arbejdes aktivt med ansøgningsprocessen i skolen.
- Der afsættes tid i skolen til at vi elever forbereder os og efterfølgende følger op på praktikken.

Desuden mener Danske Skoleelever, at erhvervspraktikken skal kunne:

- Gennemføres gruppevist.
- Delvist gennemføres digitalt.
- Deles op og gennemføres ved flere forskellige virksomheder.
- Lægges på forskellige tidspunkter i skoleåret, men det tilstræbes, at alle elever i en klasse er afsted samtidig, så enkelte elever ikke går glip af undervisningen

Feedback fremfor karakter

I Danske Skoleelever mener vi, at der skal sættes større fokus på feedbacken i grundskolen. Lærerne har en tendens til bare at stikke eleverne en karakter i hånden uden egentligt at fortælle, hvad man kan gøre for at få en endnu bedre karakter. Vi elever kan ikke udvikle os fagligt hvis vi ikke ved hvad det er vi gør forkert. Derfor mener vi heller ikke det er rimeligt at give eleverne karakterer helt ned til mellemtrinet, da det bare sætter gang i endnu et usundt karakterræs i en alt for ung alder. Vi mener ikke at karaktererne skal fjernes fra udskoling, men at der derimod skal tilføjes en lille kommentar fra læreren om hvad der kan gøres bedre og hvad der var godt i de individuelle afleveringer. Den årlige feedback til skole-hjem-samtalen er ikke nok. Der skal derfor også komme mere fokus på feedback i den almene undervisning både mundtligt og skriftligt.

Det gode møde med skolen – sådan bliver indskoling

Den første tid af vores skolegang betyder meget for os elevers oplevelse af at gå i skole. Hvis vi allerede i indskoling føler, at skolen ikke er et rart sted at være, tager vi det med videre i resten af vores skolegang.

Generelt mener vi i Danske Skoleelever, at det er vigtigt ikke at glemme indskoling i den politiske debat. Alt for ofte glemmer vi at snakke om udfordringer eller gode erfaringer i og fra indskoling, fordi de yngste elever ikke råber lige så højt som andre stemmer i debatten. Sådan må det ikke fortsætte. Derfor forpligter vi os i Danske Skoleelever på at arbejde aktivt for bedre repræsentation af indskolings elevernes interesser og stemmer i debatten.

Målet med indskoling bør være at alle elever får basale færdigheder inden for de store fag, som de på mellemtrinnet og i udskoling kan bygge oven på. Herudover skal indskoling også lære os, hvad det vil sige at gå i skole, samt opretholde os elevers motivation for læring.

For at opnå dette mener Danske Skoleelever, at vi skal tage handling inden for fire primære områder.

1. Plads til at være barn

Det er vigtigt, at der er plads til at udfolde sig kreativt og lege i skolen. Dette gælder på tværs af alle klassetrin, men især i indskolingen.

Derfor skal skolens fysiske rammer også lægge op til sjov og leg. Dette betyder varieret undervisning, hvor vi elever kan udtrykke sig selv. F.eks. ved at dekorere klasselokaler, udvikle spil og lege eller bevæge sig i løbet af undervisningen. Derudover oplever mange elever, at skolens udearealer er mangelfulde eller ikkeeksisterende. Der skal være legepladser, hvor det er muligt for alle elever at lege på alle skoler, ligesom der også bør være grønne udearealer, der lægger op til at gå på opdagelse omkring alle skoler.

2. Voksne man kan komme til

De voksne på skolen er alt altafgørende for en tryk skolegang. Når man går i de mindre klasser, er de voksne ikke kun en autoritet, men også dem der har overblik over dagen og skaber tryghed i fællesskabet. Derfor er det vigtigt, at de voksne er tilgængelige og har tid til at snakke om stort og småt i os elevers liv.

Læreren skal være en autoritet, men ikke skrap. Hvis man som elev oplever at respekten ikke går begge veje, eller man får skæld ud af en voksen, der ellers skal skabe tryghed, bliver undervisningsmiljøet væsentligt forringet. Det er ikke i orden.

For at de voksne i skolen kan skabe ordentlig ro og tryghed, skal de være synlige og tilstedeværende. Sådan er det ikke altid lige nu. F.eks. oplever mange elever, at der ikke er tilstrækkeligt med gårdvagter i frikvartererne. Dette rammer især elever i indskolingen, der i højere grad kan have brug for voksne at komme til i pauserne. I Danske Skoleelever mener vi, der skal være tilstrækkeligt med gårdvagter i pauserne, ligesom gårdvagterne også bør være klædt på til at kunne understøtte os elevers leg og relationer.

3. Det skal være trygt at starte i skole

Det er en stor ting at starte i skole, og derfor er det vigtigt at overgangen fra børnehave til skolen sker ordentligt. Dette skal primært ske ved, at der er et stærkt samarbejde mellem de lokale børnehaver og den lokale skole. I Danske Skoleelever mener vi, det er vigtigt, at man som elev har været på den lokale folkeskole med sin børnehave, så man har haft mulighed for at lære skolen at kende i gode rammer.

Samtidig er det vigtigt, at alle elever har en ven når de starter i skole. Ved at flere børnehaver mødes på skolen, inden man som elev starter i skolen, sørger man for, at alle elever har mødt andre de skal gå i skole med.

4. Positive forventninger - også i de små klasser

Vi ved, at de voksnes forventninger til os elever har stor indflydelse på, hvordan man klarer det i skolen. Desværre ser vi mange eksempler på, at elever med bestemt socioøkonomisk baggrund mødes af lavere forventninger end andre elever, ligesom der også kan være forskel på, hvordan lærerne ser på piger og drenge arbejde i skolen. I Danske Skoleelever mener vi, ikke det er okay, at man forskelsbehandler på baggrund af negative fordomme. Vi tror på, det er sundt, at der er høje positive forventninger til alle elever - også i indskolingen. Alle elever skal tages seriøst og have mulighed for at opnå sit fulde potentiale. Det starter i indskolingen!

PPR-rådgivning skal ske klassefællesskabet

Danske Skoleelever mener, at det er væsentligt at flest mulige af os elever trives i det almene tilbud, og der vi arbejder med den forebyggende indsats. Derfor mener vi, at elever skal hjælpes i det klassefællesskab de befinder sig i. I Danske Skoleelever ser vi PPR-rådgivningen som mulighed for, at lærerne kan spare med en anden voksen ude i klasselokalerne.

Danske Skoleelever mener følgende:

- Flere PPR-rådgivere skal være til stede ude i det enkelte klasselokale
- Det skal være muligt for elever at opsøge en skolepsykolog eller PPR-rådgiver i løbet af skoledagen
- PPR-rådgivning skal kunne gives til en hel klasse frem for en enkelt elev

Regulering af sociale mediers algoritmer

Mange børn og unge ønsker at bruge mindre tid på deres telefoner. Udover algoritmer, der er designede til at fastholde os så længe som muligt, og som gør det svært at lægge skærmen fra sig, ser vi også en stigende grad af unge, der oplever ubehagelige ting på nettet.

Alt dette er på trods af, at der er rigtig meget politik, der forpligter de sociale medier på at regulere algoritmerne.

Derfor mener Danske Skoleelever, at:

- Den nuværende lovgivning på området skal skærpes og håndhæves
- Tech giganter må ikke høste og videregive os børn og unges data videre.
- Tech giganterne skal fjerne alt ubehageligt og grænseoverskridende indhold på sociale medier
- Internationale Tech giganter bør ikke kunne indsamle, opbevare, og udnytte data på børn og unge under 18
- Lige så vel som hjemmesider ikke må spore børn og unge over internettet og lave målrettede reklamer ud fra tidligere søgninger, eller indsamlet data, bør store platforme ikke må målrette reklamer og udnytte data ud fra indsamlet data og algoritmer.

Religionsundervisning

I DSE mener vi, at faget kristendom skal ændres til religionsundervisning, da vi i dag lever i et mangfoldigt samfund med religionsfrihed. Folkeskolen (der både er for kristne, muslimer osv.) bør ikke bare undervise i kristendom. Som en del af religionsundervisningen bør de danske grundskoleelever opleve andre verdensreligioner, da det er vigtigt med kendskab og forståelse af andre tankegange i en globaliseret verden. Det skal gøres ved, at en klasse mindst én gang i løbet af dens skoletid besøger andre religiøse trossamfund end den danske folkekirke dette kunne f.eks. være moskeer, synagoger mm.

Det er vigtigt i religionsundervisningen at skelne mellem fortid og fremtid. Danmarks fortid bygger på de kristne traditioner, men Danmarks fremtid bygger på forskellige religioner og kulturer. Da der er religionsfrihed i Danmark, er det vigtigt, at man ikke fremhæver en religion som værende bedre end andre. En god religionsundervisning vil give eleverne en forståelse af det samfund, vi i dag lever i. Dette gælder helt ned til 1. klasse. DSE mener ikke, at det skal forbydes for lærerne at gå med religiøse symboler, så længe læreren giver en objektiv undervisning.

Stærke skolepsykologer med obligatoriske samtaler

Der skal være et større bånd mellem skoleelever og skolepsykologer, så skolepsykologer ikke kun skal bruges til PPR, men kommer i kontakt med eleverne. Derfor mener vi, at der skal være mindst to obligatoriske samtaler i udskolingen mellem skolepsykolog og elever. Desuden skal der være en større forbindelse og kontaktmulighed med områdets skolepsykolog og elever. Skolepsykologen skal desuden bruges i ikke kun symptombehandlende sager, men også i forebyggende sager, og eleverne skal kunne gå direkte til, eller have nem kontakt til skolepsykologen uden henvisning. Dette mener vi skal sikres som ret for alle elever og skal beskyttes som en basal ret for skoleelever. Vi mener også, at der skal være en sammenhængskraft mellem skolepsykologer og den lokale sundhedsplejerske.

Værdien og vigtigheden af lokale sundhedsplejersker

Vi mener i Danske Skoleelever, at der er en enorm vigtig værdi i en sundhedsplejerske og skolepsykolog lokalt ude på skolerne. Sundhedsplejerskerne er en vigtig del af opretholdelse af os elevers fysiske og mentale sundhed, og det er vigtigt med regulære tjek, da de også har en sundheds faglig baggrund der kan hjælpe os, også i tilfælde af sygdom i løbet af skoledagen. Sundhedsplejersken bør have obligatoriske samtaler og sundhedstjek med elever hvert år fra 0-9. Klasse.

Udover de kendetegnede opgaver i at tjekke ens højde, vægt, hørelse og om man spiser morgenmad hver dag, er sundhedsplejersken også en sundhedsfaglig person der skal være til stede mindst 3 gange om ugen med en åben dør således, at hvis man har brug for en at snakke med. De kan hjælpe dig med at være det lyttende øre og give psykologisk hjælp, eller være et led i hjælpen til at søge videre i andet professionelt hjælp hos fx skolepsykologen.

Sundhedsplejerskerne skal derfor styrkes gevaldigt og have midlerne til at være til stede på skolen 3 dage om ugen og have en åben dør politik. Deres faglighed skal også i takt med udviklingen af unges sundhed styrkes, således de bedst muligt kan være en lokal og tilgængelig hjælpende hånd for Danmarks elever

Forslagsstillers motivation, deltager nr. 15: Sundhedsplejersker skal styrkes. Der skal være samtaler fra 0. til 9. klasse, og være en åben dør hvor man kan snakke om det mentale, og ikke kun vægt og højde.

Plads til at dyrke sin religion

I Danske Skoleelever mener vi, at eleverne skal have ret og plads til at dyrke deres religion, og det skal være accepteret, at der kan være et behov for en at dyrke sin religion i skoletiden, hvis det overlapper. Der skal være plads til frihed og fordybning.

Derfor mener vi, at vi bør indføre muligheden for, at hvis der er elever, der ønsket det, at man har et bederum. Som kan anvendes til fordybelse og til at bede en bøn. Dette skal dog ikke gå ud over undervisningen, og det skal ikke bruges som en undskyldning for at slippe fra undervisningen.

Nedbryd diskrimination af minoriteter i grundskolen

Alle er lige meget værd i grundskolen. Ingen skal føle sig mere værd eller bedre på andres bekostning. Det er vigtigt, at der stadigvæk bliver holdt et højt fokus på dette område, da det desværre stadigvæk er et problem. Diskrimination hører ingen steder til i den moderne grundskole. Vi ønsker et godt sted hvor alle har lyst til at dele deres viden og holdning i grundskolen. Uden at blive set ned på, eller pinliggjort. Lærerne skal gribe ind, hvis der bliver diskrimineret. Der skal være mere repræsentation af minoriteter i undervisningsmaterialet. Vores undervisningsmateriale skal være mere mangfoldigt, så flere elever kan spejle sig i det de læser, men også for at komme fordomme i møde og vigtigt at gøre flere religionerne mindre fremmedgjorte. Dette er ikke blot vigtigt pga. de elever det drejer sig om nu og her, men handler også om at danne elever på længere sigt.

Elevråd på specialskoler

I Danske Skoleelever mener vi, at specialskoler, der er offentligt drevet, må betegnes som en folkeskole. Derfor hører disse skoler selvfølgelig ind under "Bekendtgørelsen om elevråd i folkeskolen og ungdomsskolen" og eleverne på disse skoler har derfor præcis samme rettigheder og krav på elevråd som elever fra almen skolen.

Elevrådsrepræsentanter fra specialskoler

I Danske Skoleelever mener vi, at det er vigtigt, at elever, der går på en almen skole i en specialklasse også er repræsenteret i skolens elevråd. Elevråd skal repræsentere alle elever på skolen, og der er specialelever ikke en undtagelse.

Samfundsforståelse fra 1. klasse

De danske unge er de mest demokratisk bevidste i verden. Alligevel oplever de unge selv en lav demokratisk selvtillid. Vores samfund er afhængig af, at vores borgere tager del i samfundet, er med til at forme det og ved hvordan.

Derfor mener Danske Skoleelever, at samfundsforståelse og dannelsesfag skal være allerede fra 1. klasse, under paraplyen 'samfunds-fag'. Formålet er ikke at rykke de eksisterende mål for faget samfunds-fag ned til indskolingen, men at sørge for at dannelse og samfundsforståelse flettes ind i undervisningen allerede fra 1. klasse.

Retten til undervisning i rettigheder!

I Danmark kender alt for få elever deres egne rettigheder, det viser bl.a. vores erfaring i DSE, når vi holder jakurser for elever og elevråd men også i undersøgelser lavet af andre NGO'er (Non Governmental Organisation).

I DSE arbejder vi ud fra en lang række af rettigheder for elever og elevråd - alt fra elevrådsbekendtgørelsen til FN's Menneskerettigheder. Vi ser det som særligt vigtigt, at eleverne kender disse rettigheder; deres rettigheder. Derfor mener vi, at det skal være obligatorisk i den danske grundskole, at der skal oplyses om de rettigheder man har som elev, elevråd, barn og menneske. Allerede i dag eksisterer der masser af gratis undervisningsmateriale inden for dette område, så det er ikke noget, der kræver finansielle investeringer, da materialet allerede er gratis tilgængeligt. Det kræver blot, at lærerne, i f.eks. samfunds-fag, skal bruge det allerede tilgængelige materiale.

16 års valgret

I øjeblikket fylder de ældre alt for meget i dansk politik. Bedre plejehjem og flere penge til de ældre, står højt på mange politikeres ønskesedler, da gruppen af ældre bliver stadigt større og dermed også kan give flere

stemmer. Det er et problem, da politikerne ikke i samme grad lytter til elevernes ønsker – der er nemlig ingen stemmer i det. DSE mener derfor, at valgretsaldere i Danmark bør sættes ned til 16 år. Dermed sikrer vi, at der i langt højere grad vil blive lyttet til eleverne/unge i fremtiden, og samtidig får vi inddraget en masse unge i det danske demokrati. Og valgretsforskere har allerede slået alarm: Vi skal gøre noget for at sikre de unges deltagelse i demokratiet.

Mange hævder, at 16-17-årige ikke er modne nok til at stemme. Men dette er ikke et ordentligt argument imod nedsættelsen af valgretsaldere, da mange mennesker over 18 år heller ikke er modne nok til at stemme, f.eks. ældre mennesker, der ikke længere ved noget om samfundet og kun stemmer på en politiker på baggrund af, hvordan verden så ud i deres unge dage. Desuden viser en undersøgelse fra 2008, at 91 % af de unge interesserer sig for samfundet, og at en stor del af den voksne befolkning mener, at unge er mere modne i dag, end de var for 30 år siden (da valgretsaldere sidst blev sænket).

Danmark har også brug for at følge med udviklingen i verden. En række lande har allerede sænket deres valgretsaldere til under 18 år, herunder Tyskland, Norge og Østrig. Vi skal være et demokratisk foregangsland, der ikke er bange for at udvide demokratiet og ignorere fordomme.

En nedsættelse af valgretsaldere til 16 år vil også være det mest retfærdige, eftersom at 16-17-årige betaler skat og kan komme i fængsel. Med 16 års valgret vil de 16-17-årige også få indflydelse på, hvilke love de kan straffes efter, og hvordan deres skattekrone skal bruges.

Når du går ud af folkeskolen, er du i gennemsnit 16,1 år. Dette betyder, at 16-årige har gennemført den eneste obligatoriske uddannelse, der er påkrævet for at deltage i samfundet.

Samfundsfag nu!

I DSE ønsker vi en opprioritering af samfundsfag i grundskolen, da vi mener, det er vigtigt, at eleverne får kendskab til samfundsfag fra en tidlig alder, så eleverne får en god forståelse for, hvad demokrati er. Grundskolen er det eneste obligatoriske uddannelsesinstitut i Danmark, og derfor bør vi ved afslutning af denne have den viden, der er nødvendig for, at vi kan begå os i samfundet. Ikke alle ungdomsuddannelser tilbyder samfundsfag, og det er derfor vigtigt at ruste eleverne igennem grundskolen. At kunne argumentere og tage stilling er en motivation for videre at kunne engagere sig – både i sin uddannelse og i samfundet generelt.

Samfundsfaget har en tendens til ikke at blive anskuet som værende et vigtigt fag, da man ikke kan måle elevernes færdigheder ud fra en facitliste. De elever, der engagerer sig i samfundsfaglige problemstillinger, bliver derfor ofte udstødte eller stemplet som nørder, der unødigt bruger deres fritid på at erhverve sig viden inden for området. Oftest er der desværre ingen faglig opbakning fra folkeskolen, når det kommer til elevernes politiske engagement. Ved en opprioritering vil man gøre samfundsfag til et reelt og vedkommende fag, da man gør undervisningen mere attraktiv, og får lærere og elever til at anskue denne med en langt større seriøsitet. Det er vigtigt at kunne tage kvalificeret stilling til en verden i konstant udvikling midt i overgangen til et globaliseret verdenssamfund. Alle vil ikke det samme, men hvis alle skal have mulighed for at gøre en forskel, må grundskolen være en kompetencegivende institution, der giver alle lige mulighed for indflydelse i demokratiet. Hvis alle elever kunne og ville engagere sig, ville man generere en langt mere samfundsbevidst elevskare.

Samfundsfag er ikke blot kendskab til højre- og venstrefløje men også at tilegne sig social forståelse, samt forståelse af de forskellige samfundsgrupper og derigennem skabe en større respekt og tolerance, hvilket er af største vigtighed i et multikulturelt samfund.

Den tidlige implementering af faget er grundet den opprioritering, vi ønsker. Vi ser det som en fordel, at man gør faget nøjagtigt så essentielt som dansk og matematik. Som så mange andre fag, så ophøjes sværhedsgraden i løbet af de år, man gennemgår uddannelsen, hvilket også skal være gældende for samfundsfagsundervisningen. Dette vil betyde, at de første år ikke skal bruges på kendskabet til de politiske partier, men derimod en generel forståelse af demokratiet.

En uddannet kontaktlærer

Som det er på de danske grundskoler i dag, er mange kontaktlærere valgt ud fra en praktisk skemalægning og fordeling af timer til de enkelte lærere. Derfor er det mange steder mere eller mindre tilfældigt, hvorvidt en kontaktlærer reelt har interesse for det elevrådsarbejde, de er ansat koncentrere sig om. Dette resulterer mange steder i kontaktlærere, som springer over hvor gærdet er lavest ved at indskrænke elevrådets muligheder for at være selvstændige og selvudviklende, fordi kontaktlæreren ikke er dygtig nok til at fremhæve rettigheder og muligheder over for elevrådet. Ligeledes misforstår kontaktlærere i mange henseender deres rolle ved at tage den fuldstændige styring af elevrådet og dets beslutninger.

For at gøre en ende på de ovenstående problemstillinger ønsker DSE en kontaktlæreruddannelse som overbygningsblok på selve læreruddannelsen. Altså et tilvalg en lærer selvstændigt kan tage som efteruddannelse, eller som en lærer kan komme på i tilfælde af at være blevet valgt til kontaktlærer. Det vil sende et signal om, at det er et seriøst område, man som lærer kan koncentrere sig om på lige fod med alle andre dele af arbejdet som lærer. I kontaktlæreruddannelsen er det vigtigt at bruge elevorganisationer, fælleselevråd etc. i udviklingsprocessen. Ligeledes er det vigtigt at integrere DSE og Danmarks Lærerforening i selve udførelsen af kontaktlæreruddannelsen.

Samfundsskole – ja tak!

Skolen skal lære os at fungere i et samfund med alt, hvad det indebærer. Herunder er politik og religion en vigtig del. DSE skal kæmpe for en skole, der påvirker os til at tage stilling, og som præsenterer os for de politiske og religiøse forskelligheder, der eksisterer i samfundet – dels igennem en oplysende, saglig undervisning og dels gennem hverdagsoplevelser.

Dét at lege med en pige, der bruger tørklæde og en dreng med et kors om halsen, mens man selv har kalot på hovedet, hjælper forståelsen af hinanden gevaldigt på vej. Skoleuniformer og politisk censur, der skal sikre, at ingen skiller sig ud, er ikke vejen frem, og dette skal vi i DSE kæmpe imod.

Politisk set spiller skolen en stor rolle i unges liv. Det er her vi skal oplyses, tage stilling og have mulighed for at udtrykke os om vores overbevisning. Vi ønsker en tværpolitisk skole, hvor forskellige standpunkter og trosretninger optræder på lige fod – ikke en apolitisk skole, hvor vi alle skal ligne hinanden, og hvor disse forskelligheder gøres forbudte og gemmes af vejen.

Private og frie grundskoleelever skal have de samme rettigheder som folkeskoleelever

I Danske Skoleelever mener vi, at privat og frie grundskoleelever skal have præcist de samme rettigheder, som en folkeskoleelev. Vi mener ikke at man skal have færre rettigheder udelukkende af den grund at man går på en anderledes skole, end den resterende del. Da det er sådan at private og frie grundskoleelever udgør omkring 1/6 af grundskoleelever i Danmark, det vil sige ca. 110.000, er en stor gruppe der ikke har de samme rettigheder som resten. Derfor skal private og frie grundskoler lige så vel som folkeskolerne, høre ind under elevrådsbekendtgørelsen på samtlige punkter.

Fælleselevråd

DSE mener at fælleselevråd skal være obligatoriske i alle kommuner da det sikrer at elevernes stemme bliver hørt i kommunen. Fælleselevrådet styrker også en kommunes sammenhold. Både på tværs af skoler men også mellem elever og lokalpolitikere.

Styrkelse af elevdemokratiet

Danske Skoleelever mener at der skal større fokus på de forsømte elevråd på de Danske Skoler. Danske Skoleelever mener, at vi har brug for en general styrkelse af elevrådene og det kan b.la. Gøre på 3 måder:

1. Hvis en skole ikke overholder elevrådsparagraffen, så skal eleverne have mulighed for at klage til kommunen. Dette vil gøre det nemmer for elevrådene at holde den enkelte skole ansvarlig.
2. Man skal sikre at valg til elevrådene sker på en anonym og demokratisk måde. Elevrådet skal være demokratisk, så derfor skal valget dertil selvfølgelig også være det. Det skal være slut med popularitetskonkurrencer og håndsoprækninger når der skal være valg til elevrådet.
3. Det skal være nemmere for elevrådene at afholde en generalforsamling for hele skolen, når elevrådet konstituerer sig. Så bliver alle eleverne ude i klasselokalet, automatisk inddraget mere i elevrådet og elevdemokratiet

Mere fokus på kildekritik

I den nuværende tidsalder er de sociale medier og internettet blevet nogle de mest brugte medier til at læse nyheder, og modtage information på. Der er ikke mange der læser fysiske aviser, eller ser tv-avisen, og selvom der med de internettet er blevet åbnet op for mange flere muligheder, så har det også gjort det nemmere at sprede misinformation, eller deciderede Fake News. Disse nyheder kan være svære at spore, og derfor er det vigtigt at børn allerede fra en tidlig alder lærer at skelne mellem rigtige og falske nyheder. I den nuværende folkeskole er der ikke nok fokus på emnet, og derfor foreslår jeg, at grundskolerne skal have mere fokus på kildekritik. Det vil ikke bare gavne eleverne i deres skoletid, det vil også gavne dem i deres fremtid.

Klimadebatten skal gå hånd i hånd med elevdemokrati og varieret undervisning

Danske Skoleelever mener, at skolerne skal forholde sig til klima- og miljødebatten ved at have fokus på åben skole, spændende naturfag og elevinddragelse. Klima- og miljødebatten skal passe ind i grundskolens rammer, og ikke omvendt.

Klima og miljø fylder mere og mere i elevernes liv, i mediebildet og den offentlige debat og den virkelighed mange elever vil møde efter folkeskolen. Det er altid godt, at elever interesserer sig i verden omkring sig, men det er også kilde til stor bekymring for rigtig mange. Derfor er det også vigtig, at skolen tager problematikken op, for både at be-og afkræfte fakta og myter i klima- og miljødebatten.

Dette er oplagt at gøre i f.eks. naturfagene, hvor undervisning i klima og miljø ofte sker ved hjælp af en mere vekslende undervisningsform. Hvor man bygger vindmøller, tager ud i naturen eller laver eksperimenter.

Dette mener Danske Skoleelever er virkelighedsnære, praksisorienteret og motiverende undervisning, som er relevant for eleverne.

Det er f.eks. også relevant at tage op i forbindelse med samfundsfag, så vi elever kan lære at tage informeret og kritisk stilling til klimaet og miljøets politiske påvirkning af vores samfund.

Det er den rigtige måde at inddrage klima og miljø i skoledagen på.

Danske Skoleelever støtter også, at skolen forholder sig til klima og miljø gennem elevinddragelse og elevdemokrati. F.eks. når elevrådet laver et miljøudvalg, opstiller pantspande på skolen eller organiserer en "saml skrald sammen dag". Eller at man sammen, efter at have debatteret i elevrådet og hørt resten af skolen, beslutter at tage til klimastrejke.

Dette er med til at styrke det aktive elevråd, og sammenholdet på skolen.

Danske Skoleelever er en elevforening, som kæmper for det gode skoleliv. Derfor skal alt vores politik, holdninger og projekter passe ind under de rammer.

Når skolerne skal arbejde klima og miljø skal og må målet altid være en mere virkelighedsnær, praksisnær og motiverende undervisning, som eleverne oplever, er relevant for dem, og en skoledag som er præget af åndsfrihed lighed og demokrati.

Undervisning, der tilgodeser og giver mening for alle elever

Ligesom resten af befolkningen er vi som elever meget forskellige. Vi tænker forskelligt, vi formulerer os forskelligt, vores arbejdsmetoder er forskellige, og vi har alle sammen vores forskellige stærke og svage sider. Når vi går i skole, skal vi modtage undervisning, der giver os lyst til at lære mere. Undervisningen skal vække vores nysgerrighed og give mening for os. Det er derfor vigtigt, at alle elever får udfordringer, der svarer til deres niveau. Det er meningsløst at sidde i en klasse med følelsen af ikke at lære noget. Omvendt er det også hårdt at være bagud og føle, undervisningen foregår hen over hovedet på en.

Bedre grundudannede vikarer

Det skal være obligatorisk for vikarer at komme på et grundkursus, før de bliver sendt ud i klasselokalerne. Grundkurset skal sørge for, at vikarerne får en basal forståelse for ledelse af unge og formidling. Desuden skal vikarer, der skal undervise i 7.-9. klasse, skal på et separat kursus, der også har fokus på undervisning frem mod afgangsprøverne. Hver vikar skal efter en måneds ansættelse evalueres af eleverne. Derudover skal vikarer, der vikarierer i andet fremmedsprog-timerne (tysk, fransk eller evt. andet) have haft det fag, de vikarierer i på gymnasiet eller på en anden ungdomsuddannelse, således en vikar, der havde fransk i gymnasiet, ikke underviser en klasse i tysk. Grundlæggende, mener vi, at vi skal stille et højere krav til at vikarer, kan vikariere for en lærer frem for bare at være en til at holde eleverne indendørs.

Åbenhed om inklusion

96% af alle elever skal være en del af den almene skole og de almene klasser. Det betyder, at vi skal inkludere langt flere elever fra specialskoler, som har specielle behov. I Danske Skoleelever ser vi det som udgangspunkt positivt, idet vi mener, at vi skal have en skole, der kan rumme så mange forskelligheder som muligt. Det er her vigtigt for os at understrege, at det aldrig må være en spare øvelse i kommunerne og, at lærerne skal være klar til at tage imod denne ekstra opgave.

Vi ser dog desværre i dag, at det bliver tabubelagt, at elever kan have andre behov. Gør man emner til tabu, opfattes de som negative og som noget forkert, og det kan derved give opfattelsen af, at det er forkert at have specielle behov, og at vi ikke må snakke om det i klasselokalerne. Vi elever kan godt se, når der er en dreng i klassen med krudt i røven, der ikke kan sidde stille, og vi lægger mærke til, hvis der er en pige i klassen som på den ene eller anden måde virker lidt mærkelig. Det kan være svært at håndtere, og elever uden specialbehov

kan måske tage afstand, fordi de ikke ved, hvad der ligger bag. Hvad vi elever måske ikke kan se er, at netop den dreng har ADHD, og den pige har en type af autisme. Derfor mener vi i Danske Skoleelever, at man skal turde tale højt om, at vi alle sammen er forskellige, men nogen bare er lidt mere forskellige. Vi mener, at lærere skal tage en dialog med eleverne om de forskellige diagnoser, som kan være i klassen, hvis de inkluderede børn er trygge ved det. På den måde kan vi allesammen forstå hinanden meget bedre og få et bedre fællesskab.

Privatskoler skal tage ansvar for inklusionen.

Danske Skoleelever mener, at privatskoler skal tage mere hensyn til elever med specielle behov.

I Danmark har man ret til at stifte privatskoler, og det er en god ting. Det giver muligheden for at skabe unikke rammer for læring, socialt samvær og gode stunder. Men det er ærgerligt, når der er elever der gerne vil være en del af de sociale rammer, men ikke kan fordi de ikke har et højt nok socialt eller fagligt niveau.

Folkeskolen skal heller ikke være det sted, man kommer hen når man ikke kunne komme ind på privatskolen, men en mulighed ud af mange.

Selvfølge er det langt fra alle privatskoler der har et problem med inklusion, nogle er faktisk bedre til det end folkeskolen. Det er også fedt at privatskolerne har en vis frihed, men med frihed kommer ansvar.

Lektiecafeer skal blive til faglig fordybelse

Med den nye folkeskolereform skal alle skoler tilbyde lektiecafé, og i 2016 skal alle elever deltage. Det ser vi positivt på i Danske Skoleelever, da det kan sikre, at vi elever har fri, når vi har fri, og samtidig kan det være med til at nedbryde den negative sociale arv. Vi vil dog kraftigt pointere, at vi forventer, at skolerne tænker ud over de normale rammer, når det gælder lektiecafeer. Vi ønsker ikke, at eleverne skal bruge flere timer om ugen på at stirre ud i luften i et kedeligt klasselokale, mens en ukendt lærer holder øje med, at man ikke sniksnakker og ikke er på Facebook. Vi forventer, at skolerne tænker anderledes omkring, hvordan denne lektiecafé kan være struktureret så selv dem, der er færdige med deres hjemmearbejde, kan fordybe sig i nye emner, så alle kan få hjælp, og så vi eleverne kan få værktøjer til, hvordan man kan arbejde selvstændigt og strukturere sin tid. Det tror vi kan batte, og vi elever vil gerne lokalt komme med idéer til, hvordan det kan blive genialt på vores egen skole.

Bevar den understøttende undervisning

Understøttende undervisning, burde i stedet for at fungere som et sekundært undervisningstilbud, have et særligt fokus på den faglige udvikling. Derfor er det vigtigt at vi bevarer den understøttende undervisning.

Ordblinde og talblinde elever skal anerkendes

Vi har ingen undersøgelser i Danmark, der viser hvor mange, der reelt er ordblinde. Men man ser flere tilfælde af elever, der først får konstateret, at de er ordblinde i 9. klasse. Det mener Danske skoleelever ikke er i orden. Det kan ikke være rigtigt, at man først i ens afsluttende grundskole år får at vide, at man er ordblind. Derfor mener Danske skoleelever, at vi skal forbedre den måde, vi tester på samt teste tidligere. Vi skal desuden sætte mere fokus på at hjælpe de elever, der er ordblinde. Sammen med en ordblindtest skal alle elever også have taget en talblindtest, da det at være talblind ikke er et anerkendt begreb i Danmark.

Hjælp til ord- og talblinde elever

Danske Skoleelever mener at vi skal bruge noget af den understøttende undervisning vi har til at lærer nye som gamle ordblinde og talblinde om de værktøjer de har til rådighed. I dag er det sådan at, en elev der bliver konstateret ordblind eller talblinde, får adgang til NOTA og får en computer/ipad og nogle IT værktøjer. Der er nogle, der er så "heldige" at få noget undervisning omkring de værktøjer og programmer, som de skal

arbejde med. Men meget af den undervisning de ord- og talblinde får er ikke god nok og ikke tilrettelagt den pågældende elev. Lærerne skal også blive bedre til at lade dem bruge hjælpemidlerne. Lærerne skal også have et kursus i de midler, som ord- og talblinde har

Elever med koncentration og indlæringsbesvær skal anerkendes

Elever med koncentrations- og indlæringsdiagnoser, såsom ADHD, ADD og Aspergersyndrom (ASF) bliver tilsidesat i undervisningen på grund af deres diagnose. Lærerne har i forvejen svært ved at nå alle elever, og når et barn så har en diagnose, der går ind og påvirker deres koncentrationsevne, så ser man desværre ofte, at læren ikke har kompetencerne til at inddrage dem i undervisningen.

Allerede i de små klasser ser man børn, der bliver socialt og/eller fagligt udstødt af såvel elever som lærere eller bliver anbragt i specialklasser. Danske Skoleelever er godt klar over, at enkelte elever har brug for at gå i specialklasser, men vi mener ikke, at det er en løsning i sig selv, men at flere burde gå i en almindelig klasse. Der er ingen grund til unødigt at stemple børn fra begyndelsen af deres skolegang, fordi de ligger lidt uden for samfundets normer. Vi skal inddrage alle elever, der har muligheden for at gå i normalklasser, også selvom de har koncentrationsvanskeligheder. Det kan løses ved, at vi på skolerne sætter fokus på, at man ikke skal ekskludere elever. Samt at den danske skolelæreruddannelse i højere grad klæder lærerne på til at kunne undervise en bredere skare af elever.

To-voksen-ordning. Både godt og skidt

I dag er der en paragraf i folkeskoleloven kaldet § 16b, der tillader skoler at fjerne store dele af understøttende undervisning, til fordel for at have to voksne i undervisningen. Som det står beskrevet således ”I forbindelse med reformen blev der indført en ny bestemmelse i folkeskolelovens § 16 b, som giver kommunerne mulighed for at afkorte undervisningstiden ved at konvertere den understøttende undervisning til flere voksne i fagundervisningen.”

Danske Skoleelever mener at konceptet med § 16b er rigtig godt. Nemlig at en klasse har et særligt behov, og man i en periode på højst et år, indfører en ekstra voksen i en del af timerne, for at komme dette særlige behov til livs. Dog stiller vi os kritiske over for at så mange skoler søger, og får, dispensation til at anvende paragraffen. Da to-voksenordningen sker på bekostning af understøttende undervisning. I understøttende undervisning er der bl.a. blevet lavet tid til følgende: Pædagogiske værksteder, eksperimenter, læringsspil, lektiehjælp og anden form for træning, motion og bevægelse, sprogstimulering, udvikling og social træning af eleverne, elevadfærd, problemløsning og ro i klassen, samarbejde med idræts-, kultur- og foreningsliv, ekskursioner, lejrskoler og fælles arrangementer på skolen, personlig støtte og meget mere. Derfor er det lige præcis muligheden for ovenstående man skærer i, når man anvender § 16b.

Faglighed for alle

Danske Skoleelever mener, at alle elever skal lære det de kan og ikke det de skal. Vi vil give grundskolen et kvalitetsløft, der skal være til gavn for alle elever.

I de danske grundskoler bør et kvalitetsløft af alle elevers faglighed, stærke som udfordrede, være en klar prioritet. Op mod hver 3. elev i folkeskolen oplever at undervisningen tit eller meget tit er kedelig viser en af de nationale trivselsundersøgelser. Vi tror på, at hvis den enkelte elev modtog en undervisning tilsvarende deres individuelle niveau, ville det tal falde drastisk.

Folkeskoleloven bestemmer at der allerede i dag bør foregå niveaudifferentieret undervisning i skolen. Desværre må vi erkende, at det ikke ser sådan ud i de enkelte klasser. Derfor skal niveaudifferentieret

undervisning være en topprioritet for alle kommuner. Derudover mener vi i Danske Skoleelever at 25 procent af undervisningen skal være niveaudifferentieret i dansk, engelsk, tysk, matematik og de naturfaglige fag. Niveaudifferentiering har i grundskolen være et tabu alt for længe og det skal der nu gøres op med. Vi mener at hver klasse skal have en jævnaldrende venskabs-klasse, hvor eleverne kan deles op efter niveau i 25% af de ovennævnte fag. Det gør at man som elev fortsat har trygheden i en stamklasse, og når niveaudelingen sker, kun ser én anden gruppe. Vi tror på at denne løsning tilgodeser både elevernes faglighed og fællesskabet i klassen.

Kommunerne skal påtage sig et ansvar for deres elevers generelle faglighed og derfor skal alle kommunerne have en udviklingsstrategi for udfordrede såvel som for stærke elever i kommunen.

DSE mener desuden, at der skal arbejdes for, at undervisningsmaterialet i stamklasserne også kan differentieres, så elever der har let ved at gå i skole, føler sig udfordret i de almindelige timer, og elever, der har sværere ved skolen, ikke oplever at sidde med opgaver, de ikke kan løse.

Erhvervsklasse i alle kommuner

De elever, der ikke kan lære ved at sidde med en bog i hånden, har brug for andre muligheder, hvis de skal have en uddannelse. En del skoler i Danmark har forsøgt sig med 'erhvervsklasser', hvor eleverne i halvdelen af deres skoletid er i praktik på en lokal virksomhed. Effekten taler sit tydelige sprog: Eleverne er blevet løftet i alle fag. Danske Skoleelever foreslår, at denne model udbredes, og at alle kommuner i Danmark skal tilbyde erhvervsklasser til eleverne.

Erhvervsklasser er et fantastisk eksempel på, at der sagtens kan undervisningsdifferentieres i folkeskolen, uden at det bliver på baggrund af faglig kunnen men derimod på baggrund af interesser og elevernes individuelle læringsstile.

Mindre standardisering – flere valgmuligheder

Ikke alle elever skal det samme, når de er gået ud af folkeskolen, og ikke alle elever har de samme interesser. For at sikre, at eleverne bliver udfordret der, hvor de selv mener deres spidskompetencer og interesser ligger og for at sikre, at eleverne også kan se meningen med undervisning, foreslår Danske Skoleelever, at udskoling i den danske folkeskole laves drastisk om.

En række fag skal naturligvis stadig være obligatoriske for alle elever som eksempelvis dansk og matematik. Men ud over de obligatoriske fag skal eleverne i 7.-9. klasse selv vælge en række valgfag. Disse valgfag kan både være nye fag, såsom sløjd, innovation og sprogfag, men eleverne skal også have mulighed for at vælge flere timer i et bestemt fag, hvor de vil dygtiggøre sig eller indhente det forsømte. Disse valg skal selvfølgelig foretages i samarbejde med lærerne, vejlederen og forældrene.

Den samme standardiserede fagrække er ikke den rigtige medicin til alle elever. Hvis vi skal sikre, at alle elever gennemfører deres folkeskoleuddannelse og kommer videre i uddannelsessystemet, skal vi derfor modernisere fagrækken.

En rundspørge blandt 400 skoleledere viste, at kun 2 % af skolelederne beskrev elevernes oplevelse med valgfagene som generelt negative. Valgfagene er altså med til at give eleverne en god oplevelse med skolen, hvilket er vigtigt for elevernes læring og deltagelse i dagligdagen og fællesskabet på skolen.

En styrkelse af valgfriheden i skolen vil dermed både komme de elever, der har brug for mere praktisk erfaring, og de elever, der har brug for flere intellektuelle udfordringer, til gode.

Sikring af tosprogedes faglige og sociale kompetencer i grundskolen

I dagens Danmark er det desværre en realitet, at 47 % af de tosprogede elever, der kommer ud af folkeskolen, ikke har nok faglige kompetencer til en videre uddannelse.

Dette skyldes blandt andet sprogmæssige problemer mellem lærer og elev, problemer med social tilpasning blandt de danske elever og den tosprogede elev, og det kan også skyldes forældrenes manglende indsigt i det danske uddannelsessystem.

Danske Skoleelever mener, at man skal uddanne lærere til at håndtere lignende situationer i folkeskolen. Vi mener også, at denne uddannelse skal indgå i den almene læreruddannelse og ikke en overbygning, som den er nu. Desuden mener vi, at uddannelse i "medmenneskelighed" i højere grad skal indgå i den daglige undervisning på skolerne, det vil sige forståelse for hinandens forskelligheder og en grundlæggende accept og tolerance af det enkelte individ.

10. Klasse for alle

Mange elever vælger af den ene eller den anden grund at tage et år i 10. klasse. Nogle fordi de gerne vil styrke deres faglige kompetencer, nogle fordi de ikke er parat til at vælge deres ungdomsuddannelse, andre fordi de gerne vil have et år, hvor de kan dyrke deres interesser og udvikle sig socialt. Lige-meget hvilken grund man har til at vælge 10. klasse, mener vi i DSE, at man skal have mulighed for det.

For at alle elever kan få noget ud af deres 10. klasse, er det vigtigt, at man fokuserer på den enkelte elev, så alle får de nødvendige tilbud og udfordringer. For at dette kan opfyldes, er det vigtigt, at man løbende evaluerer og reviderer 10. klasse og elevernes udbytte af denne, så man kan skabe det bedst mulige tilbud.

10. klasse skal ikke ses som en unødigt udgift for det danske velfærdssamfund, men der imod som en kompetencegivende institution, der er værd at investere i. Den er nemlig med til at stimulere elevernes læringslyst og med til at mindske frafaldet på ungdomsuddannelserne.

Et ekstra års udvikling

Vi i Danske Skoleelever mener at tilbuddet om tiende klasse skal eksistere til gavn for dannelsen. Danske Skoleelever ønsker ikke en 10. klasse, som udelukkende er målrettet uddannelse og forbedring af resultater sort på hvidt. Det er dog vigtigt ikke at gå på kompromis med gennemsigtigheden i 10. klasse, så vi ved om det virker. Danske Skoleelever mener at blikket skal rettes mod personlig udvikling, klargøring og indre læringslyst, ikke udelukkende på uddannelsessystemet, men også på den generelle tilværelse i det 21. århundredes globaliserede og kulturprægede verden. Dette kan opnås med: - Specialiseret opdeling af de af staten tilbudte 10. klasser, så den enkelte elev både motiveres til videre at uddanne sig og fortsat lære både praktisk og teoretisk samt udvikler sig på punkter som den almene folkeskole ikke runder. - Indførelsen af konstruktiv, udfordrende og individuel vejledning, så man i 10. klasse upåagtet karakter og uddannelsesparathedsvurdering kan få hjælp til at finde sin vej gennem uddannelsessystemet. Tiende klasse skal ikke nødvendigvis være repetition af niende klasse, men rettere tilpasses den enkelte elevs ønsker og interesser

Bevar modersmålsundervisningen

Der er en række gode grunde til, at folkeskolen skal tilbyde undervisning i større etniske minoriteters modersmål:

- Den begrænser tilstrømningen til de etniske privatskoler, fordi indvanderforældre bliver tilskyndet til at beholde deres børn i den danske folkeskole
- Den ændrer de etniske mindretals selvværd og dermed også deres tilgang til skolen
- Den forøger evnen til at lære.

Der er bred enighed blandt fagfolk om, at et veludviklet førstesprog er afgørende for børns tilegnelse af andetsproget - og anden faglig viden. Modersmålsundervisning er således et vigtigt redskab til at imødekomme de pågældende elevers faglige standpunkt. At afskaffe denne vil resultere i svækket faglighed og trivsel for elever, der ikke får muligheden for at fuldende deres første sprog. En skole, hvor man ikke er bleg for at tage hånd om forskellige elevers forskellige udgangspunkter, kan være med til at skabe en folkeskole, hvor flere børn fra de største grupper af etniske minoriteter vil føle sig hjemme. Det er vigtigt, at alle kommuner pålægges at tilbyde undervisning i større etniske minoriteters modersmål.

Ghettoskoler

DSE mener at ghettoskoler er et uheldigt problem, der skal løses. Nydanske skoleelever er ikke tjent med at gå på 2. rangs skoler, hvor eleverne ikke har mulighed for at møde etniske danskere. Ghettoskoler forhindrer integration og nedsætter muligheden for kontakt med andre kulturer.

Det er ikke kun nydanskere, der har brug for at møde andre kulturer. Etniske danskere har i høj grad også brug for kontakt med nydanskere og andre kulturer. På den måde skaber vi dialog mellem kulturerne i Danmark. Fagligheden er højere på skoler med lige etnisk fordeling, og derfor er det af højeste vigtighed, at vi får løst integrationsproblemerne i den danske folkeskole.

Bekæmp den negative sociale arv

Den danske folkeskole er dårlig til at bryde den negative sociale arv. Denne udvikling skal DSE kæmpe for at modvirke. Det skal være muligt at gå i den danske folkeskole og opnå gode resultater, uanset om ens forældre er akademikere eller tømrere, danskere eller indvandrere, direktører eller arbejdsløse.

Selvfølgelig skal forældrene med mange ressourcer inddrages i skolen og hjælpe deres børn. Men skolen skal tage hånd om de børn, der ikke har denne mulighed, og DSE skal kæmpe aktivt for at forbedre indsatsen.

Dette skal gøres ved at:

- Modarbejde dannelsen af ghettoskoler i socialt belastede kvarterer gennem oplysningskampagner til ressourcestærke forældre, mulighed for udjævning af elever mellem forskellige kvarterer m.m.
- Arbejde for at gøre folkeskolen mere attraktiv for alle elever ved bl.a. at styrke de sociale og kreative aktiviteter, samt at tilføre midler til nye undervisningsmaterialer, bedre undervisningsmiljø mv.
- Modarbejde tendensen til, at ressourcestærke forældre og deres børn flygter til privat- og friskoler, og arbejde for en folkeskole der favner alle
- Arbejde for tiltag, der hjælper elever med ressourcetsvage forældre som fx lektiecaféer, to-lærerordninger og mere lærertid til den enkelte elev

Hold fokus på rammerne og indholdet!

I august 2014 stod folkeskolen overfor en stor forandring. Med Folkeskolereformen fulgte en masse nye tiltag og ændringer af skolen, tiltag hvis mål er at give en mere varieret undervisning og dermed en bedre skoledag for alle elever. Implementeringen af en så omfattende reform er naturligvis ikke uden bump på vejen. Danske Skoleelever bakker op om intentionerne i folkeskolereformen. Intentioner som 45 minutters bevægelse,

valgfag, nye prøveformer, åbning af skolen mod erhverv og foreningsliv og mere virkelighedsnær undervisning. Dog er det problematisk, at folkeskolereformen har ført længere skoledage med sig. Vi mener, at det er vigtigt at give eleverne frihed og fritid til at bestemme over sit eget liv. I Danske Skoleelever mener vi ikke, at skoledagens længde nødvendigvis hænger sammen med om, hvorvidt den er lærerig og motiverende eller ej, men at det er et spørgsmål om indholdet. Derfor vil vi i den generelle debat hellere diskutere, hvordan vi lykkes med de gode intentioner. Folkeskolereformen indeholder ideer, der kan være med til at give en bedre skoledag, men for at nå i mål med folkeskolereformen handler det i høj grad om, om man vil stille de økonomiske ressourcer til rådighed, der er nødvendige for, at det kan lykkedes. Hvis folkeskolen kun forbedres på papiret, men nedskæringer og forringelser fortsætter, er vi gået tilbage og ikke fremad. Derfor må DSE altid søge at sætte fokus på de økonomiske rammer og stille høje krav til disse. I DSE skal vi deltage aktivt og sætte fokus på vores meninger om de indholdspolitiske spørgsmål, men vi må aldrig glemme samtidigt at sætte fokus på rammespørgsmålene. Det er vigtigt for DSE og udviklingen af folkeskolen, at udviklingen i de økonomiske rammer for folkeskolen hele tiden følger med de indholdsmæssige ændringer og forbedringer.

Danske Skoleelever har 3 konkrete initiativer som vil fremme reformens intentioner inden for de nuværende økonomiske rammer, såsom:

Bevægelseskatalog

Lad fælleselevrådene i kommunerne lave aktivitetskataloger som klasserne ude i den pågældende kommune kan bruge til at øge bevægelse i undervisningen og i løbet af skoledagen, dette ville give eleverne øgede muligheder for at få indflydelse på deres hverdag, samt aflaste nogle af lærerens mange opgaver

Lokale elevstormøder

DSE opfordrer til at man ude på skolerne i langt højere grad laver "elev-stormøder" hvor alle skolens elever mødes, elevrådet kan facilitere dagen, lave et spændende program, og inviterer byrådspolitikere, skoleledere og andre beslutningstagere inden for skoleområdet, dette skal sikre den enkelte helt almindelige elev der måske ikke sidder i elevrådet, også har mulighed for at blive inddraget i hvad for noget arbejde elevrådet skal beskæftige sig med.

Ekspertgrupper

Ekspertgrupper går ud på at 1-3 elever der er særligt gode i et bestemt fag, kan have som ekstraopgave at skulle hjælpe med at gøre undervisningen mere motiverende og lærerig, dette skal sikre at læreren har et ekspertpanel af elever han eller hun kan gå til for at få inspiration til at skabe spændende undervisning, vi har i Danske Skoleelever en filosofi om at alle elever gode til noget, og vi er sikre på at alle elever ville kunne bidrage til ekspertgrupperne.

De stolte nørder skal tilbage

I de danske skoler har vi udviklet en meget mærkelig kultur om, at det ikke er socialt accepteret at være god i skolen og faglig dygtig. Den kultur vil vi gerne bryde op med.

Vi synes, det er fedt at nørde elevrådsarbejde, være hjerneklod til matematik, skrive digte i sin fritid, ikke have en eneste pjækkedag, lave sine lektier og komme til tiden. Det er sejt at gøre sit bedste uanset, hvor godt man klarer den.

Vi skal have gejsten tilbage om, at det er fedt at få den gode uddannelse, vi drømmer om, og det er vigtigt at gå op i skolen.

Denne kultur skal vi elever selv arbejde for at bryde op med, og det vil vi opfodre alle elever til at gøre. Lad os alle blive duksedrenge og duksepiger.

Minimumsrettigheder for skoleelever

De fysiske, pædagogiske og økonomiske rammer er forskellige fra folkeskole til folkeskole. Så forskellige at nogen folkeskoler ligger under den standard, vi elever skal kræve af skolen. Vi bliver nød til at have nogle minimumsstandarde, nedsat på landsplan. På den måde sikrer vi os, at skolerne har noget at tage udgangspunkt i.

Det kan ikke være rigtigt, at nogen skoler kan slippe af sted med at slække på undervisningstimer eller *ignorere klassekvotienten* på 28 elever i klassen.

Eleverne skal have bedre klagemuligheder, og samfundet skal over for kommunerne kunne sanktionere i form af krav om forbedringer inden for bestemte deadlines.

For at vi fortsat kan bibeholde den fælles folkeskole, foreslår eleverne følgende:

- 1) Eleverne har ret til minimum at blive undervist efter undervisningsministeriets vejledende timetal.
- 2) Eleverne har ret til maksimalt 22 elever pr. folkeskoleklasse. Der kan maksimalt dispenseres til og med den 25. elev i klassen. Dispensationen skal foregå efter folkeskolelovens bestemmelser. Klasselokalernes størrelse skal være minimum 2,7 m²/elev i klassen.
- 3) Elever fra 1.-3. klasse har ret til 10 to-lærertimer ugentligt. Elever fra 4.-9. klassetrin har ret til 5 to-lærertimer ugentligt. Undervisningen skal samtidig tilrettelægges efter folkeskolens formålsparagraf, så den varieres og svarer til den enkelte elevs behov. Klasselokalet skal dermed også indeholde faciliteter, der gør undervisningsdifferentiering mulig.
- 4) Folkeskolen skal ifølge loven samarbejde med elevens forældre. Det kan være mht. fagligheden, men også når der skal løses problemer. Eleverne har derfor ret til 2 årlige forældremøder samt 2 årlige skolehjem samtaler. Derudover skal skolen arbejde med kommunikationen til og fra hjemmet, så det f.eks. via internettet bliver meget lettere at kontakte skolen og få svar på relevante spørgsmål.
- 5) Eleverne har ret til, at der som minimum gennemsnitligt afsættes 80 lektioner om ugen til specialundervisningsopgaver. Børn med læse-, og skrive vanskeligheder, regneproblemer og adfærdsproblemer skal sikres den hjælp, de har brug for. (80 lektioner om ugen er et minimumskrav for en gennemsnitsskole med 2 spor og 20 elever pr. klasse.)
- 6) Det er vigtigt, at eleverne bliver undervist af veluddannede lærere. Folkeskolen er hele tiden i forandring og der sker hver dag opdateringer. Derfor skal der som minimum afsættes 35 timer pr. lærer om året til efter- og videreuddannelse.
- 7) På alle folkeskoler skal findes en kantine, og eleverne skal her have mulighed for at købe ernæringsrigtig mad og drikke til en fornuftig pris. Eleverne skal have indflydelse på sortimentet. Hvis man ikke har spist ordentlig mad hele dagen, så kan det være meget svært at koncentrere sig. Eleverne har sjældent madpakke med, fordi det ofte er lettere for forældre at købe mad hos den lokale købmand eller på tankstationen. En madordning kan sikre, at eleverne får sund mad at spise, og kan være med til at sikre koncentrationen i timerne.

- 8) Der skal på skolen være læse- og studiefaciliteter. Disse faciliteter skal kunne bruges til gruppearbejde og selvom enkelte klasser eller årgange i en periode har projektopgave, må dette ikke bremse andre elevers muligheder for at bruge pc, eller benytte læse- og studiefaciliteterne. Med andre ord; studiefaciliteterne skal være tilpasset skolens elev-antal.
- 9) Eleverne har ret til at der som minimum afsættes 2500 kr. pr. elev til nye undervisningsmidler, at skolen har et særskilt it-budget, et budget til lejrskole, og at der er et budget til ekskursioner og kontakten med det omgivende samfund.
- 10) Efter folkeskolelovens §19 stk. 2, skal der på enhver folkeskole oprettes et pædagogisk servicecenter. Eleverne har ret til at møde traditionelle undervisningsmidler, audiovisuelle materialer, undervisningsmidler i elektronisk form samt interaktive medier. Eleverne har ret til, at centret er åbent i hele undervisningstiden med kvalificeret bemanding, samt at der hvert år bliver afsat min. 300 kr. per elev til servicecentret. Servicecentret skal være udstyret med et tilstrækkeligt antal computere. For en gennemsnitsskole med 20 elever pr. klasse vil det sige 10-15 it-arbejdsstationer, hvor der på alle maskinerne skal være mulighed for redigering af video, lyd og billeder.

Der skal oprettes et klagenævn for elever, forældre og lærer. Dette klagenævn skal tage enhver klage seriøst. Klagenævnet har mulighed for selv at tage ud til den pågældende skole, undersøge budgetter og se om de enkeltes rettigheder overholdes. Klagenævnet ledelse skal bestå af 2 repræsentanter fra grundskolens interesseorganisationer, samt en repræsentant fra undervisningsministeriet og Kommunernes Landsforening.

Klagenævnet har tilknyttet en administration til at udføre de af ledelsen vedtagende handlinger og beslutninger. Kommuner, der ikke overholder minimumsrettighederne, kan risikere politianmeldelse, bøde, krav om forbedring inden for bestemte deadlines osv. Kommunerne har gang på gang lagt mere og mere ansvar ud til skolerne. Hvis vi går ind og rammer skolerne økonomisk forbedres forholdene ikke. Kommunen har altså ikke mulighed for at sende regningen videre til den enkelte skole.

Efteruddannelse til alle folkeskolens lærere og ledere

Lærernes kvalifikationer har stor betydning for elevernes udbytte af undervisningen. Til trods for dette, er det kun i lande som Slovakiet og Tyrkiet, at lærerne har mindre efteruddannelse end de danske lærere. Danske Skoleelever foreslår, at alle lærere og ledere i folkeskolen skal efteruddannes, så de pædagogiske arbejdsmetoder og lærernes faglige kvalifikationer følger med kravene til skolen og samfundets udvikling.

Hver fjerde danske folkeskolelærer har ikke fået nogen form for efteruddannelse de seneste 18 måneder – et niveau der placerer Danmark helt i bunden i internationale sammenhæng. Lærerne påpeger i undersøgelsen Talis fra 2009, at grunden til dette i de fleste tilfælde er, at skolelederne ikke støtter op om efteruddannelsen af lærerne. Samtidigt kortlægger Talis-undersøgelsen også, at de danske skoleledere trænger til en opkvalificering. Derfor foreslår DSE, at et nyt krav om efteruddannelse hvert år også skal omfatte skolelederne.

Et krav om efteruddannelse af personalet i folkeskolen vil også give øget prestige til lærerjobbet og markedsføre folkeskolen som en arbejdsplads med muligheder for personlig udvikling.

Efteruddannelse af folkeskolens personale behøver ikke nødvendigvis at foregå igennem dyre kursusforløb. I mange lande har lærere og ledere fra forskellige skoler tradition for at besøge hinanden, ligesom mange skoler har gode erfaringer med at sende deres lærere på besøg hos en lokal virksomhed, der kan opdatere dem med den nyeste viden inden for deres felt – disse initiativer skal også være en mulighed for skolerne at bruge som efteruddannelsesforløb.

Skolesammenlægninger

Kommunernes stramme budget der mindskes hvert år, har den effekt at der årligt sammenlægges flere skoler med andre skoler, eller administreres om, så flere skoler blive til én under samme ledelse og administration. Det er særligt de mindre skoler der bliver nødt til at lukke hvilket medfører at mange elever må flytte længere ind til byerne Vi i DSE vil gerne vende den negative italesættelse af disse sammenlægninger. Vi syntes at man med sammenlægninger skaber muligheder for at lave alternative undervisningsformer og have linjefag. På små skoler med knap så mange elever som de større skoler, er elevgrundlaget der ikke til at lave valgfag, linjefag osv. I DSE mener vi at det er enorm værdifuldt at elever har mulighed for at prøve valgfag og linjer af, og den mulighed bør vi sikre alle elever får. Selvfølgelig anerkender DSE at små skoler fra 0-6 klasse fungerer meget godt, da disse elever lærer bedst ved at være i et trygt miljø med mennesker de kender omkring sig. Men til gengæld mener vi i DSE at det altså godt kan svare sig at lave fusionsskoler for 7-9 klasser da vi dels ville sikre nye muligheder for at skabe motiverende og alternativ undervisning, men også fordi vi mener det er godt for unge i alderen 7-9 klasse at møde nye venner og øge deres sociale kunnen! En vigtig del af skolesammenlægninger er at kommunerne selvfølgelig ikke bare skal give eleverne langt mere transporttid og rive dem totalt væk fra deres nærmiljø, vi tror på at vi ved at gøre skoledistrikterne større, sikre gratis transport til alle elever der får længere til skole, kan kompensere for den gene nogle skulle pådrage sig af at skulle rejse lidt længere.

Læring – også for lærere

Danske Skoleelever mener, at læreruddannelsen anno 2010 er forældet. På lærernes uddannelse specialiserer man sig ikke inden for hvilken aldersgruppe, man ønsker at undervise. Det mener Danske Skoleelever ikke kan være acceptabelt og mener derfor, at der er behov for en omstrukturering af læreruddannelsen.

Danske Skoleelever mener, at måden at gøre dette på er ved at lave en 3-delt læreruddannelse. Én del for lærere der underviser i 1.-3. klasse, én del for lærere der underviser i 4.-6. klasse og én sidste del for lærere der underviser i 7.-10. klasse.

I den første del skal der fokuseres meget på elevernes trivsel, alsidig udvikling og social omgang med hinanden. Uddannelsen skal i højere grad end den nuværende fokusere på pædagogik og hvordan børn trives i forskellige miljøer og situationer.

Fagligheden skal dog stadig vægtes højt, og lærerne skal være uddannet til, ved hjælp af forskellige læringsmetoder og stile, at give eleverne grundlæggende kundskaber i grundskolens fag. Denne del kommer til at foregå på professionsbachelor niveau.

I den anden del er et højere fagligt niveau vægtet frem for pædagogik og konfliktløsning. Denne del ligner på mange punkter den læreruddannelse, der findes i dag. Det vil sige, at der bygges videre på de kundskaber, der er tilegnet i 1.-3. klasse.

Uddannelsen skal også give lærerne et væsentligt indblik i elevernes almene dannelse. Dette kan være alt fra hvordan man begår sig i trafikken til undervisning om puberteten. Denne del kommer også til at foregå på professionsbachelor niveau.

I den sidste del er der lagt meget vægt på faglighed. Denne uddannelse kommer til at foregå på universitetsniveau og rent praktisk ved, at man har et hovedfag og et bifag. Oven på det har man et pædagogikum, der gør en kvalificeret til også at håndtere de sociale problemer, der måtte opstå i klassen. Dette

vil give et højere fagligt niveau og vil gøre skridtet mod en ungdomsuddannelse lettere, da springet mellem niveauet i undervisningen vil være mindre.

Danske Skoleelever mener, at denne model vil gøre, at vi får dygtigere lærere, der er uddannet til at håndtere den aldersgruppe, de arbejder med. Dette vil også gøre, at man højst sandsynligt vil tabe færre elever, da læreren bliver bedre til at håndtere de problemstillinger, der måtte plage den aldersgruppe, de beskæftiger sig med. Derudover mener Danske Skoleelever selvfølgelig, at lærere i meget høj grad skal videreuddannes og hele tiden få vedligeholdt deres faglige kompetencer.

Lektiecaféer skal nedbryde negativ social arv

Det er vigtigt, at lektiecaféerne i praksis lever op til intentionerne bag dem. Hver eneste elev skal kunne få faglig hjælp og udfordring - upågtet social baggrund. Skolen skal være et sted, hvor alle elever får mulighed for at løfte sit faglige niveau. Det kræver, at der stilles krav til lektiecaféerne, så vi elever kan få noget meningsfuldt ud af dem. Danske Skoleelever foreslår, at:

- Lektiecaféerne varetages af uddannede lærer
- Man skal tilbydes kvalificeret hjælp til alle fag
- Elever uden lektier skal have mulighed for at engagere sig i sine egne faglige interesseområder fx. gennem projekter

Det danske skolesystem skal nedbryde negativ social arv - derfor går Danske skoleelever ind for optimering af lektiecaféen, så denne ikke blot bliver varetaget af pædagoger. Danske Skoleelever ser lektiecaféen som et vigtigt element i den optimale skolegang - fordi alle skal have mulighed for lige læring. Dette skal sikre, at alle elever får kvalificeret lektiehjælp og mere lige vilkår - uanset baggrund.

Forkortelser uden forringelser

Danske Skoleelever har visionen og ønsket om en spændende varieret skoledag, og tror på intentionerne bag folkeskolereformen. Desværre er for få skoler ved at være i mål med den varierede skoledag. Nylige tal fra SFI viser, at 82% af eleverne mener, at skoledagen er for lang og ikke tilstrækkeligt varieret. Det er ærgerligt, når det blot bliver en diskussion om længden af dagen, da skoledagens indhold er mindst ligeså vigtigt. Vores optimale skoledag er spændende, varieret og motiverende. Danske Skoleelever ønsker, at ALLE landets elever skal have en motiverende skoledag; derfor skal SFI-tallet skal være halveret ved udgangen af skoleåret 17/18. For at opnå dette mål, ønsker Danske Skoleelever:

- At Kommuner for styrket mulighed for at skabe tolærerordninger for en mere varieret skoledag med lærerkræfter nok til at kunne nå flere elever.
- At få pustet liv i åben skole, så man kan komme i nærmere kontakt med sit lokalsamfund – herigennem ønskes også at sikre bedre vejledning til eleverne.
- At alle elever bliver inddraget i en meningsfyldt undervisning.
- At INGEN skoledag skal være længere en den aktuelle grænse for skoledagens længde – upågtet praktiske omstændigheder.

Ingen lektier i ferien

DSE opfordrer til, at lærerne ikke skal give os elever lektier for i ferien. Vores ferie er et pusterum fra hverdagen, skolen og lektierne. Ferierne er vores fritid, som vi selvfølgelig selv er herre over. Ferie er en

periode, hvor vi har ret til at have fri for skole. Hvorfor kalde det ferie, hvis vi sidder med obligatoriske lektier? Skolen er en kæmpe stor del af vores liv, men vi har også et liv ved siden af, som skal passes.

Klogere brug af dag-til-dag lektier

Danske Skoleelever mener, at dag til dag lektier skal bruges langt klogere, end de bliver nu. Det er de mange små lektier, som hober sig op, og ofte presser eleverne. De små dag til dag lektier bliver oftest ikke tjekket af lærerne, og det er sjældent, at man får reel brugbar feedback på disse lektier. Derfor mener Danske Skoleelever, at man i stedet skal fokusere på at give færre, men større, skriftlige og mundtlige opgaver for. De større, men færre, opgaver vil også oftest komme med ordentlig feedback, og dermed en større læring.

Evalueringsmetoder, som er et redskab til den enkelte elevs forbedring af sin egen præstation

Når vi har afsluttet et undervisningsforløb og skal evalueres, er det vigtigt, at evalueringen er til gavn for bedømmelsen af os selv. Vi skal kunne bruge evalueringen til at se vores egne fejl og forbedringer og derfra sætte nye mål. På den måde bliver vi ikke påvirket af andres præstationer i forhold vores egne, men fastholder målet om at forbedre sig selv. Evalueringen skal give os et fuldentd billede af vores stærke og svage sider og ikke fungere som en slags målestok, der skal bruges til at sammenligne os med hinanden, da dette fjerner fokus fra vores personlige mål.

Ret til ordentlig bedømmelse

Med jævne mellemrum opstår debatten om karaktergivning ved de skriftlige eksamener, som i modsætning til de mundtlige eksamener, kun bedømmes af en censor og ikke to. Denne debat blussede op igen i september 2021, hvor lektor Solveig Troelsen i sin ph-d- afhandling ”Forkastet eller anerkendt? Et eksplorativt studie i folkeskoleelevers afgangseksamen i dansk skriftlig fremstilling”, beviste at den helt samme opgave, kunne få vidt forskellige karakterer alt efter hvilken censor der havde bedømt den.

Det mener Danske Skoleelever er helt grotesk. Alle elever skal sikres samme objektive bedømmelse, uanset censor. Derfor mener Danske Skoleelever at der skal indføres to censorer ved folkeskolens skriftlige eksamener, på samme måde som der er to censorer ved folkeskolens mundtlige eksamener. Det vil sikre to sæt øjne på alle besvarelser, og derfor en højere pålidelighed ift. bedømmelsen.

Feedback er en vigtig del af grundskolen

Feedback er en vigtig del af vores sidste år i grundskolen. Dog er det ikke alle, der får den mest optimale feedback. Mange kender nok det med, at man bare får en karakter, og det er det. Hvis man kun får en karakter ved man ikke, hvad man har gjort forkert, og derfor ved man ikke, hvad man skal rette op. Lærerne og dig selv kan altså ikke længere udskyde det mere. Derfor mener Danske Skoleelever, at vi skal sørge for, at du ved, hvad du gør dårligt, og hvad du gør godt. Det tror vi, at man kan gøre ved samtaler med ens faglærer på egen hånd. De her samtaler skal forekomme oftere end standpunktskarakter.

Eleverne skal bedømme skolen

Det er eleverne der ved, om undervisningen fanger deres interesse, om de føler sig mobbede, om de bliver udfordret, hvad der karakteriserer den perfekte lærer og meget andet. Den viden skal skolerne udnytte. For at få sat trivsel og elevinddragelse i fokus samt få udviklet skolernes undervisning foreslår Danske Skoleelever, at skolerne skal lade eleverne bedømme skolerne og undervisningen.

Bedømmelserne kunne for eksempel ske på følgende parametre:

- De andre elever (Spørgsmål omkring elevernes vennekreds på skolen, omfanget af mobning, opførslen i timerne o. lign.)
- Undervisningsformen (Spørgsmål omkring elevernes erfaringer medholdddannelser, deres syn på lektier og omfanget af disse, gruppearbejde, prøver, om eleverne føler sig udfordret, projektarbejde, elevernes udbytte af undervisningen, antallet af valgfag o. lign.)
- Det fysiske undervisningsmiljø (Spørgsmål omkring elevernes syn på indeklimaet, klassestørrelserne, toiletforhold o. lign.)
- Lærerne (Spørgsmål omkring lærernes evner til at snakke med eleverne, lærernes evne til at motivere eleverne, lærernes opførsel over for eleverne, lærernes faglige standpunkt o. lign.)
- Elevernes motivation (Spørgsmål omkring elevernes glæde ved at gå i skole, forældrenes engagement i elevernes uddannelse, elevernes yndlingsfag, i hvor høj grad eleverne føler sig inddraget i beslutningerne på skolen o. lign.)
- Forslag til forbedringer (Spørgsmål, der skal få eleverne til at skrive en fri tekst omkring, hvilke forbedringer de kunne tænke sig på skolen.)

Skolen vil efter at have spurgt eleverne kunne tage en mundtlig dialog med skolens elever om, hvordan eleverne, lærerne og ledelsen skal udvikle en bedre skole. På denne måde skabes der også et større ejerskab hos eleverne for den daglige undervisning på skolen.

Danske Skoleelever vil foreslå, at undersøgelsen af elevernes holdning til skolen bliver en obligatorisk del af skolernes kvalitetsrapporter og udarbejder et spørgeskema, en interviewguide samt materialer til arbejdet med skoleudviklingen i samarbejde med eleverne, der stilles gratis til rådighed for skolerne. På den måde stilles der kun krav til, at skolerne skal foretage en undersøgelse, men ikke krav til metoden.

Karakterer skal være mere end bare et tal

DSE mener, der er behov for at tænke helt nye tanker omkring den danske karakterskala. Den nuværende karakterskala virker som en lappeløsning, der ikke helt er gennemtænkt før indførelsen i august 2007.

DSE synes, det er væsentligt, at det danske karaktersystem kan sammenlignes med størstedelen af andre kulturers karaktersystemer. Dette giver større muligheder for danske uddannelsessøgende ift. eksempelvis at tage et år på en amerikansk High School.

Ud over det mener vi ikke, at et tal er nok til eksempelvis at lave en vurdering af et 10 års uddannelsesforløb. En karakter er udmærket til at sætte en form for firkantet vurdering på, hvor man fagligt ligger på en skala. Men en karakter i sig selv er ikke en evaluering af en præstation. Derfor mener vi, at alle karakterer, der gives i folkeskolen, skal understøttes af enten skriftlige eller mundtlige uddybende kommentarer. Kun på denne måde kan en fyldestgørende evaluering bruges til at være fremadrettet, og eleven vil i sidste ende få et resultat ud af sin eksamination eller prøve.

For DSE er spørgsmålet om 7-trin, 13-skala eller ABC ikke det væsentligste spørgsmål i debatten omkring karakterer. Vi ønsker, at debatten skal bringes ud i et større perspektiv, der vurderer, hvad elever reelt får ud af evalueringen, som en karakter egentligt bør være.

Evaluerings er en hel central del af skolens virke. Den sikrer, at eleverne altid får konstruktiv feedback på deres afleveringer og indsats. Evalueringen skal altså fungere som et redskab, som den enkelte elev kan bruge til at forbedre sin præstation fremadrettet.

Hvorledes evalueringen udformes bør være forskelligt alt efter hvilke klassetrin, der er tale om.

- I indskolingen (1.-3. klasse) bør evalueringen udelukkende foregå mundtligt.
- På mellemtrinnet (4.-6. klasse) suppleres den mundtlige evaluering med en skriftlig.
- I overbygningen (7.-9. klasse) introduceres karaktersystemet som supplement til den mundtlige og skriftlige evaluering.

Forældrene skal inddrages i processen, og skolen skal blive bedre til at diskutere med forældrene, hvorledes disse kan bidrage til elevens faglige udvikling.

Det er altafgørende, at lærerne i indskolingen vurderer elevernes udbytte af undervisningen og deres faglige standpunkt. En række basale færdigheder skal være opnået inden slutningen af 3. klasse, hvis eleverne skal have et fornuftigt udbytte af resten af deres skolegang. Her tænkes især på læsning og matematik. En evaluering der således udelukkende angiver, hvordan den fremtidige indsats kan forbedres, er ligegyldig, hvis ikke den samtidig indeholder en beskrivelse af elevens standpunkt med henblik på at sikre, at der kan sættes hurtigt og ordentligt ind.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at en evaluering grundlæggende består af to dele: Et standpunkt og en beskrivelse af, hvor der skal sættes ind for at gøre det bedre. Standpunktet gives gennem karakteren, og den mere fremadrettede indsats gives gennem mundtlige og skriftlige uddybende evalueringer. De to ting hænger sammen og er hinandens forudsætninger.

Evaluering er ikke kun et redskab, der er forbeholdt eleverne. Også undervisningen og lærerne skal evalueres. Elevernes feedback og kommentarer på undervisningens form og indhold er altafgørende for, at læreren kan forbedre sig. Netop derfor er det under al kritik, at man på skolerne er så tilbageholdende med at lade eleverne evaluere deres lærere og deres undervisning.

Mulighed for rettet karakter

Den måde vi elever lærer bedst på er ikke gennem karakterer, men gennem feedback. Danske Skoleelever mener ikke, at disse 2 ting udelukker hinanden, men at feedback og karakterer derimod går hånd i hånd. Vi vil gerne have mulighed for at lære af vores fejl, og derfor skal vi have mulighed for at få en rettet karakter på en opgave! Når en lærer har rettet en elevs skriftlige opgave, og har givet opgaven karakter og feedback. Så skal eleven have mulighed for at lave opgaven om, med lærerens feedback i mente, og så aflevere den igen, og evt. få en bedre karakter. Når vi elever har mulighed for at benytte os af feedbacken, fra vores lærer, med det samme, og kan prøve kræfter med den samme opgave igen, med vores fejl i baghovedet. Så er der opstået rigtig læring! Derfor mener Danske Skoleelever, at elever skal have mulighed for en rettet karakter.

Implementeringsperiode på beslutninger på folkeskoleafgangsprøver

DSE mener, at der skal være en implementeringsperiode på ændringer inden for folkeskolens afgangsprøve. I løbet af de sidste år har ændringerne inden for folkeskolens afgangsprøver taget voldsomt fart. Det mener DSE er meget beklageligt, da en god afgangsprøve bør tage udgangspunkt i den undervisning eleverne har fået – og ikke i en undervisning eleverne stort set ikke har modtaget.

Et eksempel på en meget problematisk situation disse pludselige ændringer har udløst er, at mange 9. klasses elever har fået en undervisning, der har lagt meget vægt på det mundtlige i 2. fremmedsprog. I løbet af sommerferien 2006 blev det besluttet, at eleverne nu skulle gå til en skriftlig prøve. Det gav følgende konsekvenser: Alle lærere indstillede alt mundtligt arbejde og fokuserede meget mere på skriftligheden. Det betyder altså, at elever i 9. klasse nu reelt kun har fået et års skriftlig undervisning, og derfor er eleverne endnu ikke rustede til at skulle til en skriftlig eksamen.

Vi har gang på gang set, at elever og lærere bliver frustrerede, når der konstant bliver lavet ændringer inden for afgangsprøven. Det er umuligt for lærerne at give den optimale undervisning, når man ikke ved, hvad eleverne skal op i til maj. Eleverne er selvfølgelig dobbelt så frustrerede, fordi det ikke er muligt at vide, hvad man skal læse op til.

Når afgangsprøven bliver ændret i sidste øjeblik, kan prøven ikke udfylde sit formål, nemlig at være en opsummering af de 10 år, eleven har gået i skole i. I DSE mener vi, at afgangsprøven i så vidt muligt omfang bør afspejle den undervisning, man har modtaget.

Derfor skal man som beslutningstager inden for folkeskoleområdet gøre folkeskolerne bevidste om, at der kommer ændringer i prøven. Dermed kan både elever og lærere forberede sig på de eventuelle ændringer, der sker.

Forslaget vil også sikre, at eleverne får mulighed for at slutte deres eksamensforberedende undervisning (7. - 9. klasse) under de samme vilkår, som da de startede

Gruppeeksamen

DSE er imod den afskaffelse af gruppeeksamen, som Bertel Haarder gennemførte i løbet af sommeren 2005. DSE mener selv, at elever kan tage stilling til, hvorvidt de vil gå op i grupper eller individuelt. Det må være elevernes bedømmelse, idet at det er forskelligt fra elev til elev, hvilken eksamensmetode, vi finder mest brugbar.

Undervisningen i matematik og fysik/kemi har altid været baseret på gruppearbejde. På det grundlag er undervisningsmaterialet og opgaver selvfølgelig lavet til grupper. Derfor giver gruppeeksamen i matematik og fysik/kemi et meget bedre indblik i elevens faglige niveau. I nogle situationer vil det også være fysisk umuligt at være alene til eksamen eksempelvis til forsøg i fysik. Gruppeeksamen er en afslappet og anderledes eksamensform, som mange generte og nervøse har gode oplevelser med. Gruppeeksamen giver nemlig en anden mulighed for at støtte sig til hinanden og dermed få et bedre resultat og en bedre oplevelse med eksamen. Præsentation fra eleverne bliver med gruppeeksamen mere retvisende og mere retfærdige, da elever, som har svært ved at udtrykke sig mundtligt i gruppeeksamen, kan hjælpe hinanden. Med gruppeeksamen får eleverne naturligvis også længere tid til at vise, hvad de kan, hvilket giver endnu bedre vilkår for at bedømme elevernes præstation.

Til eksamen er der også meget mere end fagligheden, der skal bedømmes i den mundtlige udtalelse. Ting som samarbejdsevne, planlægning, kommunikationsevne, selvstændighed og overblik. Disse ting fremtræder synligere med gruppeeksamen, og er også en vigtig del af folkeskolens elementer.

DSE mener, at man lærer meget af gruppeeksamen. Dét at samarbejde under pres er noget, man kan bruge på videregående uddannelse og ikke mindst i erhvervslivet og på fritidsjobbet.

Vi lever i en moderne tidsalder, hvor samarbejde er en vigtig del af samfundet, og det må folkeskolen leve op til!

Sammenlignelighed

Konkurrence skolerne imellem er et godt redskab til at forbedre de danske skoler. Denne konkurrence skal foregå på sammenlignelige data, der både afdækker skolernes faglige standpunkt, både inden for de klassiske faglighedsbegreber, men også inden for gruppearbejde, demokratisering o. lign., samt deres evne til at skabe trivsel.

DSE mener derfor, at skolernes afgangsprøvekarakterer skal offentliggøres og korrigeres for elevernes sociale arv. Derudover skal eleverne hvert år evaluere skolen, og resultaterne skal offentliggøres på skolens hjemmeside. Vi mener, at det er vigtigt, at der er stor gennemsigtighed omkring skolen. Det skal være nemt for forældre, elever og andre at se skolernes resultater og følge deres udvikling. Vi vil dog understrege, at en skoles kvalitet ikke kun måles på elevernes karakterer – det er derfor vigtigt, at flere resultater bliver offentliggjort som en samlet pakke. Danske Skoleelever mener, at karakterer, trivselsniveau og elev-, medarbejder-, og forældreundersøgelser skal offentliggøres sammen med en plan for, hvordan man på skolen forholder sig til resultaterne og vil forbedre dem, der ikke er høje nok.

Skolerne skal være præget af gennemsigtighed, fordi elever og forældre skal inddrages i skolens virke og udvikling. De skal kunne se, hvordan det går og i hvilken retning skolen bevæger sig. Derudover skal det være en platform, hvor kommunerne kan følge deres skolars resultater og hurtigt tilbyde hjælp og understøttelse, hvis en skole halter. Gennemsigtige resultater skal ikke bruges som et stempel, men som et springbræt til resultatbevidsthed og udvikling.

Den glidende overgang til ungdomsuddannelse

Danske Skoleelever mener at overgangen mellem grundskolen og ungdomsuddannelser er for hård. Det er den, fordi vi stiller krav i form af karakterkrav, studievalgsportfolio og uddannelsesparathedsvurderingen. Det bør man blive ved med, men vi skal fokusere på at gøre det lettere for elever at tackle det ved hjælp af vejledning og brobygning.

Danske Skoleelever støtter karakterkravet til ungdomsuddannelserne, fordi ungdomsuddannelserne i Danmark er krævende uddannelsesinstitutioner, og samtidig fordi vi tror på, at langt de fleste elever kan nå de forskellige karakterkrav, hvis man får den rette vejledning. Vejledningen skal nemlig forbedres!

Den vejledning som UU-vejlederne giver på nuværende tidspunkt er som udgangspunkt god, men vi har brug for mere en-til-en vejledning, hvor den enkelte elev har tid med UU-vejlederen til at finde ud af hvad eleven gerne vil, og hvordan man opnår dette.

Udover samtaler med UU-vejlederen skal elever også have mulighed for opleve de forskellige muligheder på egen krop i form af brobygning, som man skal have mulighed for i minimum 2 uger i både 8.- og 9. klasse.

Danske Skoleelever støtter desuden intentionerne for studievalgsportofolien, og mener at det bør være et redskab for eleverne og UU-vejlederne. Men når eleverne skal skrive studievalgsportofolie, bør de ikke tvinges ind i en standardiseret tabel med spørgsmål, men bør kunne vælge at skrive mere frit om deres motivation, styrker og overvejelser ift. det valg de står overfor, i samarbejde med deres vejleder, hvis det er det de ønsker. Derudover bør studievalgsportofolio, siden det er en obligatorisk del af ansøgning til ungdomsuddannelsen, skrives i skoletiden. Man risikerer, at de mest udsatte elever, som måske ikke har mulighed for eller overskud til, at skrive den hjemme, ikke kan søge ind på en ungdomsuddannelse

Fremrykning af information om niende klasses prøven

Danske Skoleelever bør støtte, at 9. klasses elever får at vide, hvilke udtræksprøver de skal op i, tyve skoledage før, typisk ultimo marts/primus april. Som det er i dag, får eleverne det først at vide fem skoledage før første skriftlige prøve, typisk ultimo april.

- Fremrykning ville bekæmpe eksamensangst blandt eleverne
- Fremrykning ville gøre det lettere for alle at planlægge maj og juni

- Fremrykning ville medføre, at der ikke blev spildt vigtige læretimer på prøveinformation om prøver, eleverne alligevel ikke skal op i

Et bedre nationalt test- og evalueringssystem

Nationale tests er blevet en demotiverende faktor i mange elevers skoledag og et meningsløst indslag i undervisningen. Desuden er store dele af indholdet uden relevans for vores læring. Alt for meget af undervisningen går på at forberede os elever til testene og de lægger et yderligere fokus på den teoretisk boglige skole. Selvom en nationaltest der kan fungere som et pædagogisk værktøj og evalueringsredskab som udgangspunkt er et godt tiltag, må vi anerkende at det på ingen måde er sådan de nationale tests på nuværende tidspunkt fungerer.

En rapport fra Aarhus Universitet, antyder at de nuværende nationale tests måler upræcist og forkert. Desuden fortæller en overvægt af lærere at de nationale tests er en negativ faktor i deres undervisning. Derfor bør vi aktivt kæmpe imod at nationale test i deres nuværende form afskaffes.

I Danske Skoleelever mener vi dog, at et nationalt test- og evalueringssystem er nødvendigt for at sikre, vi elever modtager undervisning af en vis kvalitet. Derfor bør nationale test også erstattes af en anden national opsamling og evaluering. I Danske Skoleelever går vi desuden ind for en test, hvor alle elevers niveau blev undersøgt, sådan at undervisningen kan blive indrettet efter det niveau, som passer til den enkelte elev.

Forslagsstillers motivation, deltager nr. 7: Jeg taler for forslag 12 om bedre nationale test. Vi vil gøre det helt tydeligt at det nuværende nationaltestsystem er dødsygt. Derfor skal I stemme for dette forslag

En skole med et godt undervisningsmiljø

Mens vi går i skole, er skolens miljø en stor del af de omgivelser vi i dagens løb færdes i. Miljøet har en stor indflydelse på vores koncentration, kreativitet, engagement og helbred. Det er derfor vigtigt, at skolen skaber nogle gode omgivelser for både leg og læring. Det er vigtigt, at vi føler os tilpas i skolen. Det fysiske undervisningsmiljø skal være sundt, og der skal være mulighed for aktivitet i undervisningen. Rummelighed og fleksibilitet giver mere spændende undervisning og mere aktive elever.

Undervisningsmiljøreform

I skolen opholder vi os indendørs det meste af tiden. Derfor er et godt indeklima og dermed et godt undervisningsmiljø en vigtig faktor for vores generelle sundhed. Mange undersøgelser har vist, at indeklimaet har stor betydning for elevers trivsel, læring og koncentration. Et godt undervisningsmiljø er et bredt begreb. For det gode undervisningsmiljø er ikke kun de stole vi sidder på og, de legepladser vi leger på. Undervisningsmiljø er meget mere end det. Et godt undervisningsmiljø handler nemlig også om f.eks. lysforholdene, lydmiljøet, luftfugtighed, temperaturen og luftkvaliteten (CO₂).

9 ud af 10 skoler har et forhøjet CO₂-niveau i klasseværelserne, viser tal fra Danmarks Tekniske Universitet. Derudover mener 50 procent af alle skoleelever, ifølge Børnerådet, at det er svært at koncentrere sig hvis det er for varmt eller for koldt i klasselokalet.

Disse tal og undersøgelser viser hvor meget det gode undervisningsmiljø betyder når det kommer til elevers indlæring, koncentration og den generelle trivsel.

Danske Skoleelever mener, at undervisningsmiljøet på de danske grundskoler skal opprioriteres og forbedres for at sikre de bedst mulige forudsætninger for indlæring og trivsel.

Danske Skoleelever mener, at for at kunne sikre den bedste indlæring, koncentrationsevne og trivsel hos eleverne skal undervisningsmiljøet opprioriteres og forbedres. Undervisningsmiljøloven skal vægtes lige så højt som arbejdsmiljøloven.

Den gode skoledag starter først og fremmest med at eleverne kan opholde sig i klasseværelset uden at opleve fysisk ubehag og koncentrationsbesvær på grund af et dårligt undervisningsmiljø. Danske Skoleelever ønsker indsatser til undervisningsmiljøet på et lovgivningsplan, kommunalt plan og lokalt.

Danske Skoleelever forslår følgende tiltag for at sikre det gode undervisningsmiljø og elevernes faglighed og trivsel:

Uddannelse af undervisningsmiljørepræsentanter

Den nuværende undervisningsmiljø-lovgivning giver eleverne ret til at vælge to repræsentanter til at deltage i det relevante undervisningsmiljø arbejde. Danske Skoleelever oplever, at denne ret ikke bliver håndhævet i praksis. Danske Skoleelever mener, at man skal fokusere på at oplyse om denne lovgivning. Danske Skoleelever vil også udvikle uddannelser og uddanne UMRer, så de kan deltage på lige fod i arbejdet med arbejdsmiljørepræsentanterne.

En obligatorisk vedligeholdelsesplan i alle kommuner

Danske Skoleelever mener at alle kommuner skal være forpligtede til at have en genopretningsplan og en vedligeholdelsesplan for folkeskoler så vi senest om 10 år har tidssvarende skoler der lever op til bygningsstandarderne.

Undervisningsmiljølovgivningen skal vægtes lige så højt som arbejdsmiljølovgivningen

Danske Skoleelever mener, at det er urimeligt, at lærerne er sikret et bedre arbejdsmiljø end eleverne, i form af at arbejdsmiljøloven er betydelig mere omfattende end undervisningsmiljølovgivningen. F.eks. kan det nævnes, at der skal være flere toiletter pr. lærer på skolen end pr. elev. Vi foreslår derfor at samle alle relevante organisationer med henblik på at forbedre undervisningsmiljøloven, og dermed elevernes rettigheder

Sikkerhed er alfa og omega

I den danske grundskole har elevrådet heldigvis en masse rettigheder, og vi står på lige fod med de andre instanser på skolen såsom forældre, ansatte etc.

I de såkaldte 'Sikkerhedsudvalg' på skolerne har elevrådene lov til at blive repræsenteret. Sikkerhedsudvalgene er til for, at skolens miljø for både ansatte og elever er i top. I udvalget er næsten alle medlemmer forpligtet til at tage en form for miljøuddannelse bortset fra eleverne. I et udvalg hvor medlemmerne skal sikre, at arbejds- og undervisningsmiljøet er i top, er det vigtigt, at medlemmerne i det mindste ved, hvad betegnelsen 'miljø' egentlig går ud på.

Det er skoleledelsens ansvar at sørge for, at eleverne kender til det æstetiske, fysiske og psykiske undervisningsmiljø på skolen. Sådan som det ser ud nu, har vi ingen obligatorisk uddannelse i miljøet overhovedet.

Danske Skoleelever mener, at det skal være lovpligtigt for elevernes medlemmer i Sikkerhedsudvalget at tage en miljøuddannelse i form af et dagskursus på internettet. Eleverne skal kunne indtaste kursets web-adresse og tage et interaktivt videokursus på ca. 2 timer.

Danske Skoleelever skal have monopol på dette kursus, så det bliver udarbejdet af vores kursussektor i samarbejde med Undervisningsministeriet på baggrund af vores tidligere Undervisningsmiljøuddannelse.

Bedre klagemuligheder til eleverne

Når børn og elever i dag oplever at blive krænket eller at der sker brud på deres rettigheder, er deres muligheder for at klage alt for dårlige. Alt for mange står i dag alene med deres problemer og mange oplever også, at det er svært at få hjælp. I 2014 blev 93% af klagerne til ombudsmandens børnekontor afvist. Det skyldes bl.a. at børnekontoret ikke må gå ind i en sag medmindre barnet allerede har ført sagen hos både kommunen, de sociale nævn og ankestyrelsen. Omfattende bureaukrati er altså med til, at vi ikke får hjulpet de børn og elever, der har brug for det. I forlængelse har af mener Danske Skoleelever ikke, at den nuværende model sikrer eleverne en ordentlig og enkel klagemulighed, og at man bør have en egentlig børneombudsmand i Danmark. Det er vigtigt, at vi har mulighed for at klage, når vores rettigheder bliver brudt og vi oplever os uretfærdigt behandlet. Dette både når vi ikke trives i skolen eller en utilfredse med en karakter. De muligheder der findes i dag er både besværlige, komplicerede og ikke i øjenhøjde med de elever, der skal bruge dem. Danske Skoleelever mener derfor, at det er vigtigt at der gennemføres en omfattende forenkling. På denne måde kan vi sikre, at alle elever let og enkelt har mulighed for at få hjælp med deres problemer og at deres rettigheder overholdes.

Eftersidning, nej tak!

Vi i DSE tror ikke, at straffe generelt vil hjælpe på noget som helst. Vi mener ikke, at det er rigtigt, at give eleverne eftersidning hvis de har gjort noget forkert. Eleverne får det ikke bedre med skolen - tværtimod. Vi mener, at det også er skolens job at opdrage eleverne; dog kun på et pædagogisk niveau. Det må være op til forældrene selv, hvilken konsekvens barnets opførsel skal have. En ny lov har givet ret til, at elever helt ned i 0. klasse kan blive til eftersidning, og det er helt forkert! Et barn, der lige har startet sin skolegang, skal ikke straffes ved at blive sat til eftersidning. Disse eftersidninger vil give eleven et helt forkert syn på skolen.

Vi i DSE mener, at en samtale mellem lærer og elev vil give eleven et tryggere forhold til både skolen og deres lærere. Hvis samtalerne mellem eleven og læreren ikke hjælper, må der laves en aftale mellem eleven, hjemmet og skolen, og de må sammen finde en løsning på problemet.

Vold fører aldrig noget godt med sig

I DSE mener vi, at det altid er forkert, at en lærer 'lægger hånd' på en elev, hvad enten det er for at straffe eleven for en fejl han/hun har begået, eller for at sætte sig respekt i forhold til eleven. Dette gælder selvfølgelig også den modsatte vej.

Forholdet mellem lærere og elever skal bygge på gensidig respekt og forståelse og ikke tvungen respekt og trusler. DSE's opfattelse af vold i skoletiden er, at det forringer det psykiske undervisningsmiljø i en sådan grad, at eleven vil få mindre udbytte af undervisningen. DSE vil altid fremhæve dialog som den rigtige måde at løse konflikter på, og at vold aldrig fører noget godt med sig.

Det er samtidig meget vigtigt at fremhæve, at DSE også er imod verbal vold. På samme måde som fysisk vold kan verbal vold skabe lige så store problemer for lærere og elever.

Mobning

For mange skoleelever bliver mobbet, og der bliver fra skolernes side ikke gjort en optimal indsats mod mobning. DSE kræver en mobbelov. En lov, der klart fortæller skolerne, at de skal bekæmpe mobning. En lov, der stiller krav til skolerne om et bedre psykisk undervisningsmiljø. Vi kræver, at klasselæreren åbent snakker

om problemet mobning og hvert år har mobning øverst på listen over mærkesager i det nye skoleår. For at være tryk og lære noget bliver man nødt til at have et godt miljø både fysisk, men også psykisk.

DSE mener, at alle skoler hvert år skal lave en handlingsplan mod mobning, så både lærere, forældre og elever ved, hvad skolen gør, når et sådant problem opstår.

DSE går stærkt imod skoleuniformer. Skoleuniformer løser ikke problemet mobning. Det er det psykiske, man skal tage fat på, og finde en pædagogisk arbejdsmetode, så man derigennem kan forebygge mobning.

Trivselsmålingen skal være et arbejdsredskab for skolerne

I Danske Skoleelever støtter vi op om de nye trivselsmålinger, der blev indført som en del af folkeskolereformen, og blev gennemført første gang i foråret 2015. Det er vigtigt, at trivselsmålingerne fortsat kan bruges som et aktivt redskab i kommunerne og på skolerne til at blive opmærksomme på eventuelle problemer med trivslen, så de rette tiltag kan tages for at rette op på problemerne. I Danske Skoleelever mener vi, at der er elementer i trivselsmålingen som er centrale og af afgørende betydning for målingens anvendelsesmuligheder til at belyse problemer og til at forbedre trivslen på skolerne. Elementer om skoletoiletter, klasseledelse og elevinddragelse, mener vi er grundlæggende for trivselsmålingen, og derfor bør der være et særligt fokus på disse.

Klageorgan for alle

For mange skoleelever oplever i dag mobning i forbindelse med deres skolegang. Al mobning skal mødes med en alvorlig tilgang, hvor eleven, der har oplevelsen bliver taget alvorligt. Det må aldrig være op til en voksen på skolen at beslutte om en elev føler sig mobbet eller ej – eller hvorvidt der er tale om mobning eller drilleri. Oplevelsen for mange elever er, at de ikke bliver mødt med den respekt og alvor, som deres situation behøver. Derfor skal der være hjælp at hente for de elever, der ikke bliver hørt på deres skole, når de siger at de bliver mobbet. Danske Skoleelever er derfor glade for at der er oprettet et nationalt klageorgan. Dette organ har til formål at behandle henvendelser vedrørende mobning, og skal tjene som en sidste udvej for de elever der ikke bliver hørt af deres lærere, skoleleder eller skolebestyrelse. Organet skal upartisk tage stilling til elevernes sager, og skal behandle dem alle individuelt, og med respekt for offeret. Danske Skoleelever betragter klageorganet som en naturlig forlængelse af de i forvejen eksisterende mobbestrategier på skolerne. Klageorganet skal naturligvis være tilgængeligt for såvel folkeskoleelever såvel som elever på frie- og private grundskoler. Danske Skoleelever mener tillige at et sådant organ naturligt skal inddrage eleverne og deres repræsentanter i udformningen, for at sikre at eleverne har indflydelse på deres eget klageorgan.

Klassens tid tilbage

Skolerne skal nu have ”klassens tid” timer tilbage. Dette skal til for at øge sammenholdet og trivslen i klasserne, samtidigt med at forebygge yderlige komplikationer som fx mobning.

Fokus på klassemiljøet

Vi i Danske skoleelever mener at forebygning og bremsning af mobning ikke er nok for at en klasse, og klassemiljøer bliver helt igen. Vi mener derfor det skal være større fokus på miljøet i klassen efter der har foregået mobning. Dette kan foregå ved klassemøder, eller opfølgende samtaler med de indblandede.

Ny undervisningsmiljø-lovgivning. Nu!

Elevernes undervisningsmiljø bliver ikke taget nær så seriøst, som lærernes arbejdsmiljø. Det mener Danske Skoleelever bl.a er på grund af en alt for uspecifik og u-omfattende undervisningsmiljø-lovgivning. Eleverne

er ikke dækket af lærerens arbejdsmiljø-lovgivning, hvilket oftest betyder, at lærerens krav til bl.a. indeklima kommer i første række, og ikke elevernes. Danske Skoleelever mener, at en ny undervisningsmiljø-lovgivning skal være af samme kaliber, som arbejdsmiljølovgivningen, fordi undervisningsmiljøet er lige så vigtigt som arbejdsmiljøet. Desuden så er mange elever uvidende om, at de har ret til at vælge undervisningsmiljørepræsentanter. Der kan varetage elevernes undervisningsmiljø interesser over for ledelsen. Danske Skoleelever skal fokusere mere på oplyse om, og uddanne undervisningsmiljørepræsentanter. Danske Skoleelever mener, at vores indeklima og generelle undervisningsmiljø kan blive bedre med ny lovgivning, og mere elevinddragelse.

En skole, der tager ansvar for elevernes personlige udvikling

I skolen skal vi lære at skrive, læse og regne, men det er ikke det eneste, skolen skal lære os. For at vi kan trives socialt og fungere i et fællesskab, er det vigtigt, skolen også tager ansvar for vores personlige udvikling. Det er de færreste af os, der kan læse, når vi starter i skole. Ligeledes lærer man ikke bare af sig selv at omgås andre mennesker. En skole, der tager ansvar for dette, er med til at sikre et godt psykisk undervisningsmiljø og ruste os til en så vigtig og grundlæggende ting i livet som fællesskab.

Fritagelse af fag

Når en elev søger ind på en ungdomsuddannelse, skal de bruge deres gennemsnit af deres standpunktskarakter til at søge ind. Hvis deres gennemsnit ikke er højt nok, kan det risikere at de ikke kan komme ind på den givne ungdomsuddannelse.

Elever er forskellige og har forskellige behov, så hvis en elev ikke har mulighed for at deltage i et fag, skal det ikke have betydning for elevens samlede snit!

Elever der er fritaget fra et fag, skal ikke op i eksamen i det, derfor mener vi heller ikke det giver mening, at man skal have en karakter i faget.

Når elever fritages fra fag, skal karakteren derfor erstattes med et mærkat, der indikerer at man ikke har fået karakter i den givne fag. Dermed skal, kan og bør karakteren ikke kunne trække ned på det samlede snit i de resterende fag.

Samfundet skal ind i skolen

Eleverne skal lære at tænke løsningsorienteret, udvikle ideer og tage ansvar. Og dette kan ikke kun foregå i et lukket klasselokale bag skolens murer. Lokalsamfundet i form af lokale forældregrupper, virksomheder og foreninger skal inddrages og bidrage til skolens virke.

En måde, hvorpå folkeskolen kunne åbne sig mod samfundet, kunne være i et tættere samarbejde med eksempelvis foreningslivet. Igennem foreningsarbejdet får unge mennesker praktiske erfaringer med ledelse, samarbejde, problemløsning, organisering af projekter og ideudvikling. 'Forenings Danmark' har igennem mange år udviklet mange talenter og skabt mange positive forandringer for en masse unge mennesker. Foreningsarbejdet udvikler unges kompetencer og giver gode muligheder for en videre karriere. Alligevel har det frivillige arbejde ikke vundet samme fodfæste i uddannelsessystemet i Danmark, som det f.eks. har i USA. Det skal der gøres noget ved.

Danske Skoleelever foreslår, at eleverne i 7.-10. klasse i løbet af skoleåret skal have mellem 5 og 10 'samfunds dage', hvor deres normale skemaer bliver udskiftet med arbejde i en forening, praktik på en virksomhed, dage med forældrebesøg eller lignende.

For at folkeskolen i højere grad skal kunne trække på lokalsamfundets ressourcer, skal der etableres en stærkere bro fra folkeskolen til lokalsamfundet. Med 5-10 dages samfundsarbejde for eleverne i overbygningen vil vi være nået et langt skridt.

Flere kulturer på skolen

De danske folkeskoleelever skal uddannes til et samfund, hvor de ikke længere 'kun' er danskere – men også verdensborgere i en global verden. De kommer til at arbejde sammen med kinesiske ingeniører, polske tømrere og bo dør om dør med tyrkiske familier. For at Danmark skal kunne klare sig i en ny økonomisk verdensorden, så skal de elever, der bliver uddannet i det danske skolesystem, også lære at forstå andre kulturer og arbejde sammen med personer, der har en anden kultur end dem selv. Sagt på en anden måde – vi har brug for hinanden, for vi skal arbejde sammen med hinanden og må derfor forstå hinanden.

Derfor foreslår Danske Skoleelever, at eleverne med anden kulturel baggrund end dansk skal spredes mere mellem de forskellige skoler – private såvel som folkeskoler. På den måde sikrer vi, at eleverne ikke bare møder elever med den samme baggrund som dem selv, men også elever, som spiser anden mad, taler andet sprog og ser verden på en anden måde, end de selv gør. Dette vil have en positiv effekt på integrationen af de tosprogede elever og på de etnisk danske elevers kulturforståelse. DSE foreslår, at det skal være et krav til kommunerne at få spredt eleverne på kommunens skoler, så forskellige kulturer er repræsenteret på alle skolerne. På den måde kan lokale forhold tænkes ind i løsningen, og den bedst mulige praktiske ordning kan findes. Dette vil også betyde at de ghetto-skoler, der er opstået i en række bydele rundt omkring i landet, og som har store problemer med at bryde den sociale arv, vil blive opløst.

SFO som en integreret del af skolen

DSE's opfattelse af SFO (Skolefritidsordning) er generelt positiv, fordi SFO'en ikke bare er pasning som f.eks. dagtilbud. SFO'en giver et godt supplement til skolen. Igen ved at det ikke kun er pasning men også vidensindsamling gennem leg og støtte den pågældende elevs forældre ikke kan give.

SFO'en fungerer på mange skoler som et selvstændigt sideløbende spor, der arbejder for sig selv og ikke deltager i særligt stor grad i, hvad der sker i skolen, der jo i de fleste tilfælde ligger lige ved siden af.

DSE mener at SFO'en skal være en integreret del af folkeskolen, da der på de fleste skoler mangler et større fælles skole/hjem samarbejde mellem SFO'en og skolen. Det gør det sværere for forældrene, da de på den måde skal forholde sig til både SFO'en og skolens kommentarer til elevens udvikling og forbedringsmuligheder. Dette kan f.eks. gøres ligesom det er gjort i Gladsaxe Kommune, hvor SFO ikke kører som et selvstændigt spor ved siden af skolen, men er integreret også i ledelsen af skolen.

DSE mener, at et godt alternativ til to-lærertimer kan være at inddrage pædagoger fra SFO'en i skolens undervisning, da disse i forvejen har et godt kendskab til eleverne og elevernes faglige kunnen og sociale kompetencer.

Bedre og mere seksualundervisning

Seksualundervisningen går ofte kun på snakken om menstruation, kønssygdomme og prævention. Danske Skoleelever mener, at de lærere der allerede er uddannede i faget "sundheds- og seksualundervisning og

familiekundskab” SKAL efteruddannes i seksualundervisning gennem tilbagevendende kurser, hvor de bliver undervist i sex og seksualitet, så de også er forberedt på at tage snakken ordentligt med eleverne i emner som for eksempel seksualiteter og orgasmer for alle køn, prævention, sex, samtykke og grænser, kommunikation, den følelsesmæssige side af sex og meget andet. Det giver ikke mening at forklare en person, der ikke ved, hvordan samleje foregår, hvad risikoen ved det er. Derudover mener Danske Skoleelever, at alle lærere fremover skal introduceres for seksualundervisning på læreruddannelsen, så det ikke kun er et tilvalgsfag. Vi oplever, at lærerne ikke aner, hvad de snakker om eller skipper seksualundervisningen. Det skal være slut med røde øre og krummede tæer fra de flove læreres side.

Det er lærerne der, som udgangspunkt, står for seksualundervisningen, men lærerne er alt for dårligt uddannet til at undervise os i netop dette. Lærerne føler sig usikre på at undervise i seksualundervisningen, dog er det kun en femtedel af alle lærerne som vælger at tage det valgfrie fag “sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab” som er faget, hvor lærerne bliver uddannet i at undervise i faget “sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab”

Vi foreslår derfor også at seksualundervisning er noget der indgår løbende i undervisningen, da eleverne hele tiden udvikles. Så vidt det er muligt skal selve seksualundervisningen varetages af andre end den faste klasselærer - gerne af en med speciale i seksualundervisning til unge.

Derudover skal elever fra 1. - 10. klasse have mindst 10 lektionernes seksualundervisning spredt ud over året. Undervisningen skal selvfølgelig tilpasses klassetrin og den enkelte klasse, da der er stor forskel på, hvor den enkelte klasse og elev er i deres udvikling. Der skal dog sættes en målsætning for seksualundervisningen, så vi kan være sikre på at alle elever er blevet introduceret til et vist antal begreber.

Danske Skoleelever mener, at seksualundervisningen ikke skal være kønsopdelt! Kønsopdelt seksualundervisning leder kun til forvirring og forståelsen af, at der kun er to køn, hvilket gør det svært for unge, der ikke falder ind under kategorien “han-” eller “hunkøn”. I Danske Skoleelever mener vi desuden, at det er nødvendigt at eleverne kender til alle køns udvikling.

Brug pædagogerne

I en skoledag, hvor dagene nogle gange bliver lange og omvæltningerne mange, der har vi brug for hele skolens personale til at spille sammen. Skolen fungerer bedst i fællesskab, og derfor skal alle aktørerne være fælles om at skabe de optimale rammer. Derfor mener Danske Skoleelever at lærere og pædagoger i langt højere grad skal støtte op om hinandens funktioner og professionelle arbejde, i et ligeværdigt samarbejde. Pædagogerne kan b.la. bruges til at få bevægelse, understøttende undervisning og åben skole til at fungere, derudover har pædagoger en stor faglighed inde for det relationelle arbejde. Det skal bruges!

Face The Future - Den danske grundskole skal ændres

Face The Future også kaldet FTF skal starte som en emneuge men på længere sigt håber vi det kan blive et komplet fag. Face the future er en blanding af de praktiske-, grundskole- og gymnasiale fag, på vores niveau. Både at have psykologi, at lægge et budget og at lære at lave et CV er ting alle vil få brug for i fremtiden. Der er dog mange der har svært ved disse ting samt andre hverdagsting, det er hvad man skal lære på FTF.

Vi mener at skolen ikke kun skulle lære os dansk og matematik, men også nogle ting vi kan bruge som udrustning til at stå alene. Rigtig få elever føler sig klar til det liv de går i møde efter grundskolen og det mener vi FTF vil kunne lave om på!

Ved du hvad dine penge skal bruges på?

Vi synes at penge skal fylde langt mere på skoleskemaet end det gør i dag. Helt centrale spørgsmål, som hvordan tjener jeg penge? Til hvordan jeg skal jeg håndtere dem? Det er spørgsmål vi alle skal forberede os på ude i det virkelige liv, efter uddannelse. Lige nu går vi ind for at alle elever i udskolingens skal en uge i praktik. Den forberedelse er god, men ikke fyldestgørende. Derfor foreslår vi at man sætter arbejdsmarked og penge på skoleskemaet. Undervisningen skal forberede os på, hvad erhvervslivet også byder. Det skal indeholde emner som: jobsøgning, CV, fagforeninger og A-kasser, men også privatøkonomi og penge skal i langt højere grad på skoleskemaet, da en alt for stor del af unge ikke er klar på at skulle være økonomisk selvstændige. Vi skal forebygge, at en så høj andel af unge ender i gæld mv. som i dag. Det gør vi ved at lære eleverne om indberetning af skat, investering, opsparing m.m. Ydermere skal vi også lære om budgettering, lån og penge i samfundet generelt. Dette er muligt i både de enkelte fag, men også i tværfaglige projekter, hvor der vil være god mulighed for at inddrage erhvervsliv i skolen.

Elever skal tiltale læreren ved fornavn

Eleverne skal ikke tiltale læreren med Hr. og Fru. Relation mellem underviser og elev er altafgørende for at elevens læring og trivsel fungerer optimalt, og hvis læreren skal tiltales på denne måde sætter det en stopklods for elevens læring. Klasselokalet skal være et trygt sted at lære, og det inkluderer en voksen autoritet. Men den voksne skal også være en ven, som man er tryk ved at gå hen til og snakke med, og det bliver sværere hvis læreren skal tiltales med andet end fornavn.

En skole med plads til alle

Skolen skal give plads til, at vi kan være os selv. Derfor skal der også være plads til alle politiske og religiøse overbevisninger. Der er ytringsfrihed i Danmark, så man må give udtryk for, hvad man vil – også i grundskolen. Det er en naturlig del af demokratiet, og det giver en større frihed. Jo mere frihed vi oplever i folkeskolen, jo mere åbne bliver vi overfor hinanden. Skolen skal ikke påvirke os til at tage et bestemt politisk eller religiøst standpunkt, men skal kunne rumme alle de forskellige trosretninger og holdninger. Vi skal have lov til at give udtryk for, hvad vi selv finder rigtigt, og vores forskelligheder skal optræde på lige fod. Denne åbenhed vil skabe mere forståelse og gøre os mere tolerante overfor hinanden.

Flere modtagerklasser med højere krav

Danske Skoleelever mener at der skal oprettes modtagerklasser, der hvor der er behov for det. Derudover, mener vi at i de kommuner der har modtagerklasser, der er kravene til modtagerklasserne, er alt for ringe og på ingen måde optimale. Der er alt for mange internationale elever der mistrives i de almene klasser, da de ikke kan sproget. Flere kommuner er begyndt at fjerne muligheden for at komme i modtagerklasser, hvilket er ærgerligt, da der er eksisterende viden om, at det både økonomisk og trivselsmæssigt er et mindre tab end gevinst. Alt for mange internationale familier har ikke kendskab til muligheden for at komme i en modtagerklasse. Der skal være mere opmærksomhed på muligheden for at komme i en modtagerklasse. Vi skal forhindre at internationale familier fravælger modtagerklasser pga. klassernes lave standart, og skolens og klassernes kultur.

Ifølge en undersøgelse af Rambøll, har det en positiv betydning for elevernes udbytte med modtagelsestilbud på 6-12 måneder, end hvis der ikke var et modtagelsestilbud. Danske Skoleelever går ind for at alle i elever

grundskolen bør trives og det gør vi bedst ved at undervisningen for internationale elever i Danmark, får den støtte de har brug for. Der er mange eksempler på elever, der mistrives i grundskolen, fordi de ikke taler sproget.

Privatskoler skal tage et socialt ansvar

I Danmark har vi mulighed for at skabe og gå på skoler, der ikke følger folkeskoleloven og er et anderledes supplement til folkeskolen i form af fri- og privatskoler, hvor elever kan få lov at gå mod betaling og godkendelse af skolen. Vi bakker som udgangspunkt op for denne mulighed og ser god værdi i, at man kan eksperimentere med andre skoleformer og anden pædagogik, men dog ser vi problemer med opdelingen af elevgrupper.

I Danske Skoleelever oplever vi, at elevbestanden på fri- og privatskoler ofte er mindre mangfoldige, at de ikke i samme grad afspejler de forskellige baggrunde og kulturer og videre, at skolerne ikke tager det samme sociale ansvar som folkeskolen. Det skaber problemer for både folke- og privatskolerne og eleverne på disse skoler. Vi ser, at det for privatskoleeleverne især kan betyde, at de nemt kan blive isoleret fra de elever, der ikke nødvendigvis ligner dem selv, og det er et kæmpe problem.

Skolen er et af de største samlingspunkter i det danske samfund og dér, hvor alle mødes og går uanset, hvilken baggrund de har. For Danmark og det danske samfund er det en fantastisk styrke, at man i skolen bliver dannet i mangfoldighed og diversitet, som giver en forståelse af, at vi lever i et samfund med stor forskellighed og behov for forståelse. Men netop den oplevelse mener vi, at privatskoleelever går glip af. Privatskoler bliver nødt til at tage et socialt ansvar for at sikre, at alle samfundslag bliver højere repræsenteret på alle skoler og desuden tager del i det mangfoldige fællesskab, vi har i skolen.

Derfor mener Danske Skoleelever, at det er Undervisningsministeriets ansvar at finde en måde, hvorpå vi kan sikre denne mangfoldighed og forståelse, så vi på en god og smart måde kan få privatskolerne til at tage dette sociale ansvar alvorligt.

Konfirmationsforberedelse skal ikke være en del af skolen

I Danske Skoleelever mener vi, at konfirmationsforberedelse i skoletiden bør fjernes fra skolens skema. Det er ikke en del af pensum, og derfor bør det ikke foregå i skoletiden.

Forbyd forbuddene?!

Tendensen til at indføre forbud som løsning på problemer er desværre stigende. Det gælder såvel landsdækkende som lokalt. Princippet er det samme: En udvikling, der betegnes som problematisk, bruges til at legitimere et forbud.

Mobiltelefoner, påklædning, hovedbeklædning, adgang til IT-faciliteter og sidste skoledag er alle aktuelle eksempler på ting, der forbydes. Mobiltelefoner for at undgå mobning, påklædning for at undgå for udfordrende / frækt tøj, hovedbeklædning for at undgå religiøse symboler, adgang til IT-faciliteter for at undgå hærværk og sidste skoledag for at undgå druk. Ikke blot mistænkeliggør og kriminaliserer man samtlige danske skoleelever, man gør sig selv en bjørnetjeneste ved at løse problemer gennem forbud. For hele humlen er netop, at problemet ikke løses - i bedste fald bliver det ikke værre.

Skolens opgave er bl.a. at ansvarliggøre eleverne. For at kunne leve op til det, er det en nødvendighed, at man behandler eleverne med respekt og giver dem ansvar. Og så må man i øvrigt forsøge at undgå og forebygge problemer gennem dialog, samtale og diskussion.

Vi kan ikke løse et problem ved hver gang at indføre et forbud. Vi er nødt til at tage konflikten, ansvarliggøre hinanden og i fællesskab skabe en bedre skole.

Påklædningsfrihed – det er noget, vi kan li'

DSE går ind for, at alle elever skal have mulighed for at udtrykke deres personlighed gennem deres påklædning. Det skal stå enhver elev fra en hvilken som helst skole i Danmark frit for, om han/hun har lyst til at gå i en bluse, hvor man kan se maven. At fratage elever denne mulighed for at træffe et frit valg, ser DSE ikke positivt på. Vi mener, at elever skal behandles som ansvarsfulde individer med evne til at tænke en selvstændig tanke. For det mener DSE godt, eleverne kan.

DSE vil desuden til enhver tid arbejde imod indførelsen af skoleuniformer i Danmark.

Integration integreret i folkeskolen

Vi lever i dag i et multietnisk samfund, og det skal danske folkeskoleelever være orienterede om. DSE mener det er vigtigt, at elever med anden etnisk baggrund føler sig trygge og glade for at gå i skole, ligesom andre elever bør gøre. Lærerne må ikke lave nogen forskelsbehandling rent psykisk på indvandrerbørn- og unge. Skolen skal gøre integrationen til et indsatsområde men huske på, at integrationen ikke er noget der sker med arrangementer og foredrag, men som en del af dagligdagen på skolen. Andre kulturer skal have ligeså høj placering som den danske kultur, for at børn og unge føler, at deres kultur også er repræsenteret i folkeskolen.

Flere i folkeskolen

Desværre er der flere familier, der fravælger folkeskolen. Det mener Danske Skoleelever, er en udfordring for vores samlede grundskole, eftersom folkeskolen bør og skal være det naturlige førstevalg. Fri-privatskolen bør således ikke være en konkurrent, men et alternativt tilbud til folkeskolen. Kun på den måde kan vi sikre en fair balance, der understøtter den bedst mulige skolegang for alle elever. Når det er sagt, så er vi alle enige om, at det er en god og sund tradition, at man har fri- og privatskoler, således elever og forældre har mulighed for at vælge et alternativt skoletilbud, så længe andelen er balanceret.

En grundskole der kan rumme alle

I den danske grundskole undervises der på et gennemsnitligt niveau. De svage elever får ofte ekstra undervisning, så de bedre kan følge med og igennem specialundervisningen stimuleres de og får følelsen af succes, så de derved også får en øget lyst til at følge med, dette er meget positivt, da det er vigtigt at få alle med og at også fagligt udfordrede får succesoplevelser i skolen der er dog en gruppe af elever, der har en tendens til at blive overset; de fagligt stærke elever. Dette gør desværre også, at disse elever ikke bliver stimuleret. De har ikke lysten til at lære fordi de på sin vis 'kan det i forvejen'. Derfor risikerer man at tabe eleverne og ende med elever, der ikke kan se, hvorfor de går i skole. Det kan komme til at påvirke deres senere liv, da de herved også tillægger sig en dårlig arbejdsmoral. Det er noget, der skal laves om på. Derfor mener DSE, at der i klasselokalet skal tilbydes undervisning, der er fagligt udfordrende for elever med alle faglige niveauer. Eleverne vil gennem disse udfordringer få stimuleret deres behov for høj faglig viden og samtidig føle, at der bliver taget hånd om dem. Det skal understreges, at dette ikke vil ske for at dele eleverne op, men derimod for at stimulere de stærke elever og udfordre dem, så de bibeholder lysten til at lære.

LGBT+-elever skal trives i grundskolen

I Danske Skoleelever mener vi, at LGBT+-elever altid skal kunne møde ind til en god skoledag uden diskrimination, mobning eller fordomme. Derfor mener vi, at der skal sættes mere fokus på hvordan man kan forbedre trivslen hos LGBT+-elever og hvordan man kommer den dårlige trivsel til livs. F.eks. bruges der i de danske grundskoler desværre ofte homofobiske skældsord som "bøsse", "homo", "lebbe" osv. hvilket vi i DSE mener, ikke er i orden og at der skal slås ned på fra skolens side, da det skader trivslen. Vi tror ikke, at det er fordi at det er ment homofobisk, men er uvidenhed omkring LGBT+ og hvordan sådanne skældsord kan ramme LGBT+-elever. Det er en uvidenhed som vi må komme til livs ved en bedre og mere varieret undervisning hvor vi får normaliseret det faktum, at LGBT+-personer findes og skal respekteres! Elever skal lære, ikke at mobbe folk på baggrund af deres seksualitet, kønsidentitet eller bruge homofobiske skældsord, så vi kan sørge for at alle elever kan møde op til en god skoledag. En af grundene til, at mange LGBT+-elever ikke trives i grundskolen er, at de ikke er godt nok repræsenteret i det undervisningsmateriale, der benyttes i undervisningen. I skolen lærer vi om prinser og prinsesser i eventyr, og læser noveller og romaner om ulykkelig kærlighed mellem unge piger og drenge, men vi læser meget sjældent om kærlighed mellem personer af samme køn eller personer, som er født i det forkerte køn. Det er ikke varieret nok. I DSE tror vi på, at hvis vi repræsenterer LGBT+-personer i grundskolens undervisningsmateriale, så ville det hjælpe på LGBT+-elevers trivsel.

Unisex toiletter på alle grundskoler i Danmark!

Danske Skoleelever mener, at når vi repræsenterer alle, så bør der også være toilet-muligheder for alle. Derfor bør vi ikke have kvinde- og herretoiletter, men vi bør have et toilet til mænd, kvinder og kønsneutralt, i tilfælde af at det fortrækkes, og så kan man gå ind i det rum, som man nu engang ønsker at være i. Det skal sørge for at man ikke tvinger nogen, ind i en boks de ikke vil være i. Vi kan ikke se pointen i at der skal være køn på toiletterne, da det egentlig ikke har nogen betydning, fordi det alligevel ikke bliver overholdt.

En skole og undervisning med fokus på fremtiden

Samfundet udvikler sig utrolig hurtigt, og fremtiden efterspørger nye og forbedrede kompetencer. Det inkluderer b.la. kompetencer inden for problemløsning, innovation og IT. Derfor er det utrolig vigtigt at skolen og undervisningen følger med, når samfundet udvikler sig, og vores skoletid skal være præget af de nye kompetencer som fremtiden efterspørger.

Åben skole

Danske Skoleelever mener at skolerne er blevet for boglige og teoretiske. I dag oplever vi, i alt for høj grad, at mange elever er demotiverede i undervisningen, elever keder sig og for mange ved ikke nok om de veje, som de kan vælge efter deres grundskoleuddannelsen. Danske Skoleelever forslår derfor, at der i skolen skal være mere af:

- Flere virksomheder skal ud på skolerne. Virksomhedsbesøg vil give eleverne et større indblik i, hvad det er, man laver ude på en arbejdsplads, og hvorfor det er vigtigt at gå i skole.
- Flere faglærte skal undervise os ude på skolerne. Vi skal have flere faglærte til at komme ud på skolerne og undervise os. Så vi på den måde, kan opleve hvordan eksempelvis en tømrer bruger

matematik i sin hverdag. Dette skal styrke vores forståelse for vigtigheden af de forskellige fag, og hvad disse skal bruges til i praksis.

En grundskole med grønne visioner

Vi er i en moderne verden og megatrends præger vores adfærd og holdninger. En af disse megatrends er klimaet og vores miljø. I disse tider fylder betegnelsen global opvarmning meget, og uanset om det er rigtigt eller forkert, er det vores pligt at forholde os til måden, vi behandler vores miljø på.

Danske Skoleelever mener derfor, at den danske grundskole skal forpligte sig som andre offentlige og private institutioner og forholde sig til miljø og klimaemnet.

Vi mener, at det skal være lovpligtigt for alle grundskoler at udarbejde en vision og forholde sig til, hvor miljøvenlig skolen er, og hvordan skolen kan blive endnu bedre til at passe på miljøet. Vi har alle et ansvar, og skolerne er ikke en undtagelse.

Sprogfag og fremmedsprog

Hvis danske elever skal sikre sig globalt udsyn og muligheder, er det vigtigt, de får et bredt kendskab til flere sprog. Engelsk har en fremtrædende plads i skolen og startes tidligt i eleverne skolegang, dette er også helt på sin plads.

Dog er det også meget vigtigt, at eleverne introduceres til andre sprog i skolen. Tysk spiller som sprogfag en dominerende rolle, da det er det oftest udbudte. Danske Skoleelever mener alle elever bør have mulighed for at vælge mellem flere forskellige sprogfag, da tysk ikke er det eneste sprog, der er relevant og interessant for eleverne. Nogen steder udbydes også fransk og spansk som andet sprogfag til eleverne. Disse bør være et eksempel til efterlevelse, da begge sprog er store verdenssprog og anvendelige i den virkelige verden. Danske Skoleelever mener alle skoleelever bør have mulighed for at vælge mellem tysk, fransk eller spansk som andet sprogfag. Som en del af oprettelsen af sprogfagene skal det selvfølgelig sikres, at der er opbakning blandt eleverne til at udbyde flere valgmuligheder end tysk som andet fremmedsprog.

Til sidst mener Danske Skoleelever, at man skal have mulighed for at vælge et andet modersmål end dansk, som ens tredje fremmedsprog efter tysk/fransk/spansk som andet fremmedsprog. I Danske Skoleelever mener vi, at hvis der er 10 eller flere på klassetrinnet, der ønsker det samme modersmål som tredje fremmedsprog, bør det udbydes på skolen.

Andet fremmedsprog fra 5. Klasse

Erhvervslivet efterlyser i stigende grad medarbejdere med gode sproglige kompetencer – også inden for andet end engelsk. For at følge med internationalt skal Danmark derfor være ambitiøse med vores sprogundervisning i folkeskolen og Danske Skoleelever er derfor glade for at sprogundervisningen i andet fremmedsprog allerede starter i 5. klasse.

På denne måde skaber vi også en større prestige om undervisningen i det andet fremmedsprog – akkurat som det er sket med engelsk. I dag står tysk og fransk ikke højt på eleverne lister, når de skal udpege deres yndlingsfag. Men Danmark har brug for elever, der både har en stor viden, men som også kan formidle den til resten af verden.

Tilbage til naturen

I Danmark er det et problem at for få unge interesserer sig for naturfag og mange unge keder sig under fysik/kemi og biologi-timerne. Derudover vælger alt for få en naturvidenskabelig uddannelse og dette problem mener Danske Skoleelever at man bør adressere. Ingeniører bygger vores broer, læger kurerer vores sygdomme og fysikere giver os strøm i stikkontakterne, derfor bliver naturfag ved med at være vigtigt. Derfor er der behov for, at man prioriterer naturfag højere. For mange elever betyder naturfag slidte fysiklokaler og kopiark og det skal forandres. Det er vigtigt med en virkelighedsnær og spændende undervisning, samt at lærerne der underviser i naturfag skal være linjefagsuddannede. På den måde sikrer vi en bedre fremtid for Danmark.

Projektorienteret undervisning og gruppearbejde

I den danske grundskole har vi mange værdier, der bør bevares. Som eksempel kan det nævnes, at vi er gode til at undervise i samarbejde og projektorienteret undervisning. Begge arbejdsmetoder, der er stort brug for, når man senere ender på arbejdsmarkedet. En ting som den afsluttende projektopgave efter 9.klasse er en af de meget få ting, der gør vores nuværende afgangseksamen bare en smule meningsfyldt.

Indtil DSE helt får ændret den nuværende eksamensmodel, skal vi derfor arbejde for at holde fast i projektopgaven. Ligesom det er vigtigt at lære at samarbejde og arbejde projektorienteret, er det også vigtigt at blive evalueret inden for dette. Disse to arbejdsmetoder er noget vi i den danske grundskole kan være meget stolte af, og at udelukke dem fra evalueringen ville være en underkendelse af deres betydning og et stort nederlag for den danske grundskole, idet gruppearbejde og projektorienteret undervisning dermed vil miste sin plads i skolen og dermed langsomt glide ud af grundskolen til fordel for tavleundervisningen.

Vi siger nej til den sorte skole – ja til brugbar faglighed!

Vejledning i grundskolen

Vejledningen i grundskolen skal forbedres. Formålet med vejledningen i grundskolen skal være at sikre, at alle elever vælger den rigtige uddannelse for dem selv – første gang. Vejledningen skal tage udgangspunkt i den enkelte elevs behov. I dag svigter man et stort flertal af eleverne, som ender med at droppe ud eller ikke får tilstrækkelig udfordring på deres ungdomsuddannelse. Vi mener, det er et kæmpe problem, som skal løses i løbet af elevens tid i grundskolen. Man skal sørge for, at klæde eleverne på, så de er bevidste om det valg de træffer. Denne vejledning har alle elever krav på, uanset om man får høje eller lave karakterer eller er mere eller mindre uddannelsesparat. Uanset hvem man er skal elever i grundskolen mødes af en vejledning, der er ordentlig og grundig. Ikke en vejledning baseret på klassesessions og hvad ens forældre lige ved om gymnasiet. I dag er STX det umiddelbare valg for mange, men vi har brug for mere indsigt i hvilke uddannelsesveje, der ellers findes. For at løse den udfordring er det nødvendigt, at gentænke udskolingen og overgangen til ungdomsuddannelserne. I forlængelse af det er det vigtigt, at det erhvervsfaglige kommer til at fylde mere i skolen og blive en naturlig del af undervisningen. Det kunne f.eks. være i form af valgfag i praktisk orienterede fag, matematik i sløjdlokalet og samarbejde, som vil skabe en mere virkelighedsnær undervisning. Med det udgangspunkt følger også et større fokus på overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse for de elever, som ikke er uddannelsesparate efter 9. klasse. Med en målrettet indsats bør disse elevers færdigheder styrkes og dermed gøres de parate til at tage en uddannelse året efter. Danske Skoleelever foreslår derfor følgende til forbedring af uddannelsesvejledningen i grundskolen.

- 2 ugers erhvervspraktik i minimum 8. - og 9. klasse

En mulighed kunne være at den ene uge skulle være et job man kan få ud fra en gymnasial

uddannelse, og den anden uge skal være på et job man kan få ud fra erhvervsuddannelse.

I klasseværelserne skal uu-vejlederne, være rigtig gode til at tale om praktikforløbene inden, og i særdeleshed bagefter, så man evaluerer på forløbet, og derfor sørger for at hele klassen får en bred viden, om en bred vifte af fag.

- Forlængelse og forbedring af brobygningsforløbene.

At besøge uddannelser, er en rigtig god vejledning, men hvis man ser en forkert side af uddannelsesstedet, får det den modsatte effekt. Man ser at kvaliteten af brobygningsforløbene er meget svingende, vi skal derfor give gode redskaber til uddannelsesstederne, så alle brobygningsforløb virker som et vejledende redskab, som gør os elever mere bevidste om hvad vi vil når vi forlader grundskolen.

Der skal være mere brobygning, men kun hvis vi forsikrer os om at forløbene fungerer optimalt.

Også med brobygningen skal uu-vejlederne sørge for at evaluere, og gøre besøgene relevante og brugbare.

Individuel vejledning.

- Alle elever skal have en samtale med deres uu-vejleder, i henholdsvis 8. og 9. klasse, hvor de taler om hvad de vil og bliver udfordret på deres uddannelsesvalg.
- E-vejledningen skal optimeres og meget mere i spil
- E-vejledningen, altså vejledning man får fra diverse vejledningshjemmesider, skal sættes meget mere i spil, og man skal som elev blive meget mere oplyst om hvor og hvordan man benytter

Evejledningen, så man i princippet ville kunne blive vejledt 24/7.

Sørge for at E-vejlednings mulighederne er optimale.

E-vejledning skal være et aktivt vejledningsredskab, på lige fod med den klassiske vejledning man får i klassen. Uddannelsessystemet skal skabe succes og retning - ikke nederlag og omveje.

Desuden mener Danske Skoleelever at den kollektive vejledning skal opretholdes og forberede eleverne på at have en god samtale om uddannelsesvalg med hinanden, samtidig med at den kollektive vejledning skal samspillet med den individuelle vejledning. Vi mener desuden, at det kan give mening at starte med kollektiv vejledning allerede i 6.-7. klasse, hvor eleverne primært skal forberedes på at kunne træffe selvstændige valg.

Praktik

DSE mener at alle skoler skal tilbyde alle elever fra 7-10 klasse et praktikophold. Dette mener DSE da det er med til at kaste et lys på en mulig fremtidig karriere men også fordi at det kan give et pusterum i en ellers travl hverdag.

13 års undervisningspligt er ikke vejen frem

I øjeblikket står Danmark over for en stor udfordring. Målsætningen er, at 95 % af alle landets unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Et af forslagene til hvordan dette mål kan nås, er at udvide den nuværende 10 års undervisningspligt til 13 års undervisningspligt.

DSE mener ikke, at 13 års undervisningspligt er vejen frem. At tvinge eleverne til at tage en ungdomsuddannelse er en falliterklæring. I stedet burde man fokusere på folkeskolen. At en stor del af den danske ungdom ikke tager en ungdomsuddannelse bunder i, at deres første møde med uddannelsessystemet ikke har været optimalt. Derfor skal der i stedet laves en række forbedringer i folkeskolen for at sikre, at 95 %

af den danske ungdom tager en ungdomsuddannelse. Dette skal hovedsageligt bestå i, at folkeskolen i langt højere grad skal indrettes, så den tager hensyn til de ikke boglige elever, samt at folkeskolen generelt forbedres, og at der holdes fast i de gode værdier i folkeskolen: elevernes evne til at deltage i gruppearbejde, være innovative og tænke selvstændigt. Folkeskolen skal ganske enkelt være et godt sted at være og sikre et godt møde med uddannelsessystemet.

En indførsel af 13 års undervisningspligt vil skade mere end gavne. Det vil resultere i, at mange elever vil blive tvunget til at tage en uddannelse, som de overhovedet ikke har lyst til at tage. Dette kan ødelægge motivationen for andre elever på uddannelsen og dermed skabe en discountuddannelse, som mange tvinges til at tage, i stedet for en god uddannelse som eleverne er motiverede for at tage.

Der skal en kæmpe indsats til for, at vi kan nå målet om, at 95 % af ungdommen skal tage en uddannelse. Men løsningen ligger i folkeskolen - ikke i tvang.

Flere elever i STEM-fagene

Danske Skoleelever mener at vi skal have flere elever ind i STEM-fagene (STEM: Science, Technology, Engineering og Mathematics). Elevernes interesse for naturfag starter i folkeskolen, og derfor har folkeskolen også et ansvar, for at holde eleverne interesserede i STEM-fagene. Tallet af elever, som ønsker at arbejde med naturfag, daler nemlig jo ældre vi bliver. Den kurve skal vendes! En af de måder, hvorpå vi kan sikre at eleverne bliver ved med at interessere sig for STEM-fagene er gennem flere og bedre rollemodeller. Her mener Danske Skoleeleverne, at skolerne i højere grad kan bruge åben skole til at inddrage relevante personer, som arbejder indenfor STEM, i undervisningen.'

Inddragelse af eleverne

Elever skal også have noget at skulle have sagt i undervisningen. Det er blevet bevist, at inddragelse har en meget positiv effekt på både faglighed og trivsel i skolen. Elevinddragelse er allerede noget vi er gode til i Danmark, men vi kan blive endnu bedre og løfte eleverne endnu mere. Elever på alle Danmarks skoler skal blive inddraget i den undervisning, de får, så de kan være med til at skabe den bedst tænkelige undervisning. Det gælder i alle aldre og på alle skoler.

Elevinddragelse, frie grundskoler

I Danske Skoleelever bakker vi som udgangspunkt op om muligheden for at etablere frie grundskoler. De frie grundskoler har ret til at udskrive elever, hvilket vi i princippet ikke er modstandere af, men elevernes rettigheder vil dog til enhver tid være et fokusområde for os. Vores grundholdning er at eleverne altid, og i videst muligt omfang, skal inddrages i deres skoleliv generelt, og særligt når det drejer sig om afgørende beslutninger som f.eks. en udskrivning. For os er et minimumskrav at eleverne bliver oplyst om deres rettigheder, og får mulighed for at fremlægge deres syn på en konkret sag.

Derfor mener Danske Skoleelever, at Undervisningsministeren bør tage tiltag, der sikrer at eleverne på de frie grundskoler og efterskoler bliver oplyst om deres rettigheder jf. FN's børnekonvention, og at elevernes ret til at blive inddraget i processen op til en evt. udskrivning sikres. Endvidere mener Danske Skoleelever, at omfanget af udskrivninger, årsagerne her til, samt graden af elev- og forældreinddragelse på de frie grundskoler og efterskoler, bør monitoreres årligt. Vi mener det er grundlæggende i forhold til afdækning af eventuelle problemer, og evaluering af tiltag omkring oplysning om elevernes rettigheder mv.

Elevinddragelse

Elevinddragelsen på de danske grundskoler er alt for lav. Der bliver lyttet for lidt til eleverne. Dette gælder både i skolebestyrelsen men også i klasserne. Alt for ofte sidder læreren og træffer beslutninger uden at forhøre sig ved eleverne. Skoleårene planlægges ofte uden elevernes indblanding, og mange andre aktiviteter træffer læreren beslutning om alene.

Vi skal ikke have en klasse, der minder om diktatur fra lærerens side. DSE mener, at vi skal have en klasse med dialog, hvor man taler om tingene og lytter til eleverne. Læreren skal i fællesskab med eleverne træffe beslutninger om det nye skoleår, lejrskoler, undervisningsform osv. Der er masser af beslutninger læreren kan dele med eleverne.

Inddragelse i indskolingen

Danske Skoleelever mener, at nøglen til en god skolegang er inddragelse af eleverne som et gennemsyrende princip i undervisningen. Desværre oplever vi ofte, at inddragelse ikke bliver opfattet som en mulighed og en værdi i indskolingen blandt de små elever. Den opfattelse bunder i, at man ikke mener, at de små elever kan håndtere at forholde sig til deres hverdag og derved få øget faglighed og trivsel ud af bevidst inddragelse.

DSE vil gerne slå udtrykkeligt fast, at det mener vi er helt forkert. Vi ved, at også de mindste elever sagtens kan forholde sig til deres hverdag, blive dygtigere, have det bedre og få en større demokratisk bevidsthed ved aktivt at blive inddraget undervisningen. Det kan gøres ved følgende metoder:

- Inddragelse af eleverne i tilrettelæggelsen af undervisningen på et niveau, der giver mening. Bl.a. kan de spørges, hvilken bog de gerne vil læse, hvilket emne de gerne vil arbejde med inden for et fag, osv.
- Opprioritering af det lille elevråd så eleverne allerede fra de begynder i skole bliver trænet i at indgå i demokratiske organer, hvor de har en stemme. Det vil kræve at lærerne i de små klasser afholder klassemøder, hvor eleverne kan snakke om, hvad de gerne vil ændre på ved skolen.
- Kontinuerlig evaluering af de små elevers lærere igennem en smileyordning, hvor eleverne kan give deres lærere smileyer, alt efter hvordan elevernes oplevelse af undervisningen er.

Vi mener, at inddragelse af eleverne og elevdemokrati er en værdi i den danske skole, som giver vores skolesystem nogle fordele, man ikke ser andre steder i verden – ligegyldig hvilken alder eleverne har.

Elevinddragelse i starten af undervisningsforløb

Danske Skoleelever opfordrer i høj grad alle lærere på landets grundskoler, til i starten af hvert undervisningsforløb igangsætte en brainstorm med eleverne om hvordan eleverne har lyst til at lære om emnet, og om de har noget inde under emnet som de ville synes var mere interessant end andet. På den måde føler eleverne at de har fået lov til at være med til at bestemme, og være inddraget i planlægningen af undervisningsforløbet. Det kræver ikke ret meget af læreren, udover at sortere i forslagene.

Anden politik

Ja tak til gratis skolemad

To ud af tre elever er sultne en eller flere gange om ugen, mens de er i skole. Det viser en undersøgelse fra Aarhus Universitet. Danske Skoleelever mener, at det er nødvendigt med gratis skolemad. Vi synes, det er et vigtigt, og det gør vi af tre grunde.

Gratis skolemad kan bekæmpe den negative sociale arv. I skolen ser vi alt for mange eksempler på elever, hvor nogen ikke har en madpakke med og andre har. Danske Skoleelever, ønsker at alle elever er sikret en madpakke

i skolen. For ingen elever skal gå sultne i skole, og alle elever skal have energi til undervisningen, upåagtet hvilken familie man kommer fra.

Skoledagen bliver bedre. Flere elever vil komme lettere gennem skolen, og ville kunne have nemmere ved et følge med i undervisningen, når man er ladet godt op med sund, nærende mad. Danske Skoleelever, mener at alle elever skal kunne deltage i undervisningen uden at de går og er trætte sultne, og har mistet energien.

Gratis skolemad vil være med til at styrke fællesskabet på tværs af klasserne ude på skolerne. Det vil være med til at styrke og gavne trivslen.

En alternativ skoleform for alle

Frie og private skoler er et godt alternativ til den danske folkeskole, og får på den ene side folkeskolen til at forberede sig løbende, og giver på den anden side plads til at eksperimentere med nye måder at drive skole på, som kan favne endnu flere elever.

Men det er vigtigt for vores samfund, for selve sammenhængskraften og forståelsen for hinanden, at langt den største procentdel af eleverne i Danmark går på en folkeskole. Fordi her møder vi hinanden på tværs af alle mulige skel, og det er noget kun folkeskolen kan.

Det er også mindst lige så vigtigt, at alle har lige adgang til de frie og private skoler. Derfor mener Danske Skoleelever, at Undervisningsministeriet skal sikre en fair fordeling af økonomiske midler til disse skoler i balance med folkeskolen. Dette kan gøres ved at sætte en grænse for, hvor mange midler frie og private skoler kan få af det samlede danske skolebudget, så man ikke ender i en situation, hvor det offentlige giver 30% af folkeskolens budget til de frie og private skoler. Når denne grænse er sat på fx 10 % af de samlede midler, så er det også afgørende, at der findes et fair socialt taxameter system. Dette taxameter system skal favorisere elever, hvis forældre har en lavere indkomst end gennemsnittet og har lang vej til den nærmeste lokale folkeskole.

Jo dårligere dine forældre er stillet, desto mere hjælp får du. Eller desto sværere det er for dig at komme hen til folkeskolen, desto højere tilskud får du.

Sådan sikrer vi lige adgang til de frie og private skoler. Og et alternativt skoletilbud i harmoni med folkeskolen.

Men for at fri- og privatskolerne kan fungere i samspil med folkeskolen kræver det, at vi er sikre på, at der er samme kvalitet som i folkeskolen. Derfor er der brug for en række krav til de frie- og private skoler.

Danske Skoleelever mener at man skal indføre trivselsmålinger og nationale test på de frie og private skoler. Det har man ikke i dag, og det er derfor umuligt for eleverne på de frie og private skoler at sikre sig, at de får det samme niveau af kvalitet i deres skoledag, som deres kammerater i folkeskolen.

Ud over at indføre trivselsmålinger og nationale test, så bør alle undervisere på privat- og friskoler være læreruddannede eller fremføre et bevis på, at de har samme kompetencer. Elevrådsbekendtgørelsen, som sikrer rettigheder til elevrådet og elevdemokratiet, bør også omfatte fri og privatskolerne. Alle disse tiltag skal sikre en skole med høj kvalitet uanset om det er en fri-, privat- eller folkeskole.

Det er vigtigt for Danske Skoleelever, at elever uanset hvilken skole de går på, har rettigheder og kan holde deres skole op på, at der bliver leveret på de faglige og trivselsmæssige krav vi har.

Gratis skoletransport

For nogle elever er der praktiske faktorer eller specielle tilbud hvor det ville give mest mening for eleven at gå på en skole, der ikke ligger i deres eget skoledistrikt. Men den offentlige folkeskole har ikke pligt til at betale for transport for eleven, hvis de ikke bor i skoledistriktet. Lige nu er kravet for hvor langt eleven skal bo fra skolen før skolen betaler transport:

- 0.-3. klasse over 2,5 km og bor i skoledistriktet
- 4.-6. klasse over 6 km og bor i skoledistriktet
- 7.-9. klasse over 7 km og bor i skoledistriktet
- 10. klasse over 9 km og bor i skoledistriktet

Disse krav burde ændres; for økonomi burde ikke have betydning i en dansk skoleelevs skolegang. Danske Skoleelever foreslår i stedet at kravene ændres til:

- 0.-3. klasse over 1 km fra skolen
- 4.-10. klasse over 5 km fra skolen

Hvis der ikke afgår offentlig transport indenfor en 2 km radius af elevens adresse, skal skolen organisere enten bus eller taxitransport, hvis eleven ønsker det.

Bedre tilsyn, nu!

Tilsynet på de frie skoler er for ringe, og der er for få ressourcer til det. Indoktrinering, suspekte donationer og manglende respekt for frihed og folkestyre har desværre vist sig at være virkelighed på flere af landets frie grundskoler.

Det er utrolig problematisk at det statslige tilsyn ikke formår at opdage dette, og at tilsynet ikke har de nødvendige ressourcer, der kan sikre at alle elever på alle 800 frie grundskoler får en god skolegang. I Danske Skoleelever mener vi, at man bør gøre følgende:

1. Friskolerne må ikke selv vælge deres tilsynsførende.
2. Friskolerne må ikke selv vælge deres censorer.
3. Friskolerne skal ligesom folkeskolerne, gennemfører trivselsundersøgelserne.
4. Friskolerne skal underlægges Elevrådsbekendtgørelsen, ligesom folkeskolerne skal. Så elevernes demokratiske rettigheder, er sikret.
5. Elevrådet skal også side i friskolernes skolebestyrelser.

Interne resolutioner

Formand/-kvinde/-personens halvårslige beretning

Det er meget vigtigt, at organisationens medlemmer løbende bliver orienteret om, hvad der sker i organisationen internt såvel som eksternt. Derfor skal formand/-kvinde/-person-en forpligtiges til, skriftligt, at udarbejde en halvårlig beretning, som skal optræde på hjemmesiden senest et halvt år efter afholdt generalforsamling og fremlægges mundtligt på landskonferencen.

Fremførelse af politik

I Danske Skoleelever vægter vi højt at være ordentlige. Derfor tror vi på, at dialogen og gode samarbejder, er den konstruktive vej til indflydelse og fremføre Danske Skoleelevers vision. Danske Skoleelever har en værdi om ikke at afholde demonstrationer og aktioner i Danske Skoleelever og Danske Skoleelevers lokalafdelingers navn.

Valg af mærkesager

Danske Skoleelever arbejder for elevernes interesser. Vi arbejder efter hele vores politiske kompendium, men der er tradition for at vi har nogle mærkesager. Ofte har de været valgt af formand/-kvinde/-person, men vi ønsker at demokratisere processen endnu mere, og lade det være op til bestyrelsen. Derfor skal man i Danske Skoleelever, på det første bestyrelsesmøde efter Generalforsamlingen, vedtage organisationens mærkesager indtil næste Generalforsamling. Her er det formandskabet som indstiller en til flere mærkesager for bestyrelsen, som herefter drøftes, vedtages og evt. ændres

Kommunikation

For at DSE fortsat kan fungere som en dynamisk organisation, de er forankret i vores medlemmer er det vigtigt, at de aktive og DSE's omverden løbende holdes opdaterede. Det er centralt at både medlemmer og parter omkring DSE at information om vores arbejde, politik og aktiviteter er let tilgængelige. DSE skal ikke være en lukket fest, vi er her for vores medlemmer og derfor er det også væsentligt, de kan følge med i, hvad sekretariat og bestyrelse laver. Dette giver også medlemmerne muligheder for at deltage aktivt i det DSE laver. Derudover er det også vigtigt at sekretariat og bestyrelse holder sig orienteret om, hvad der foregår lokalt ude på skolerne.

Som den af den løbende kommunikation er det vigtigt DSE er aktivt tilstede på sociale medier som f.eks. Facebook og Twitter. Her vil det være muligt, at få et indblik i hvad der sker inden og uden for organisationen. Med disse løbende opdateringer kan alle følge med i hvad der sker – og hvad organisationen arbejder med på hverdagsbasis.

Retningslinjer for sociale medier

I Danske Skoleelever har alle lokalafdelinger en Facebook-, Instagram- og Snapchatside, som bliver administreret af formandskabet i den pågældende lokalafdeling. Disse profiler skal selvfølgelig have relevant indhold for foreningen, derfor gælder disse retningslinjer for alle DSE's sociale medier. 1. Indholdet på de sociale medier skal være relevant for Danske Skoleelever. 2. Indholdet på de sociale medier skal være tværpolitiske og repræsentere DSE's holdning på området. 3. Når man har adgang til DSE's sociale medier, så må profilen ikke bruges som personlig konto. Det betyder bl.a. at man ikke skal kommentere eller like sine venners billeder, eller lave personlige opslag. 4. Man må ikke oprette profiler på sociale medier i organisationens navn uden tilladelse og mulighed for overlevering. 5. Lokalafdelingernes formandskab aftaler internt, hvem der har ansvar for de sociale medier. 6. De frivillige må godt få adgang til de forskellige sider, men må kun slå noget op med accept fra formandskabet i lokalafdelingen, eller næstformanden/-kvinde/-person. 7. Er man i tvivl om opslaget følger disse retningslinjer, så spørger man næstformanden/-kvinde/-person.

Korrekturlæsning

Det er vigtigt, at vi som Danmarks organisation for grundskoleeleverne fremstår som et godt eksempel. Derfor er det også vigtigt at samtlige dokumenter, der skrives og bliver offentliggjort, er repræsentative, hvilket skal ske i form af korrekturlæsning af referater, artikler, de stående papirer etc. Et flertal hos bestyrelsen skal kunne lave grammatiske ændringer i Danske Skoleelevers resolutioner, principprogram og udtalelser, som er vedtaget af generalforsamlingen, dog ikke i en grad der vil ændre tekstens betydning.

Konsekvensberegning

Ved indsendelse af forslag til vedtægtsændringer, forslag til nye resolutioner og/eller ændringsforslag til eksisterende resolutioner, forpligter DSEs sekretariat sig på, at gennemgå eksisterende vedtægter og resolutioner, og herefter indstille til bestyrelsen og forslagsstiller yderligere ændringer til DSEs papirer, således at forslagsteksten ikke er i modstrid til eksisterende vedtægter eller resolutioner. DSEs bestyrelsen vurderer herefter om den ønsker at indstille disse som tillæg til de eksisterende forslag. Dette gøres for at sikre DSEs politiske program imod uoverensstemmelser i holdningsgrundlaget. Denne behandling foregår efter indsendelsesfristen to uger forinden Generalforsamlingen, således at de endelige forslag kan ligge klar til stormødets afholdelse.

Internationalt samarbejde

Vi i Danske Skoleelever mener at kunne profitere af at skabe relationer og få inspiration fra internationale elever, skolestrukturer og -systemer for altid at have fingeren på pulsen, og kunne foreslå udviklinger af det danske skolesystem, så dette er opdateret i forhold til de andre skolesystemer i det 21. århundrede.

Vi ser en mulighed for vidensdeling og udvikling. Samt andre vinkler og synspunkter.

Lokalafdelingsresolutionen

Denne resolution har til opgave at beskrive Danske Skoleelevers lokale organisering. Danske Skoleelever er som udgangspunkt organiseret i minimum 17 lokalafdelinger. Lokalafdelingerne har til opgave at udvikle DSE lokalt og gennemfører aktiviteter der er forankret i deres nærmiljø.

Danske Skoleelever vægter det lokale arbejde højt, og det er klar prioritet for Danske Skoleelever, at vi engagerer så mange elever som muligt, så tæt på deres egen hverdag og skolegang som muligt. Af samme grund er det også Danske Skoleelever mål, at de eksisterende lokalafdelinger med tiden splittes op, og arbejdet gøres mere lokalt og båret af de elever, der er derude. Endemålet er at der skal være en lokalafdeling af Danske Skoleelever i hver kommune i Danmark.

Som følge af dette mål kan lokalafdelingerne også oprettes løbende på kommunalbasis. Ønsker en gruppe af elever at oprette en ny Lokalafdeling, kan det ske ved henvendelse til DSEs sekretariat, som herefter vil forelægge bestyrelsen den lokale elevgruppes ønske. Bestyrelsen kan herefter træffe beslutning om at oprette pågældende lokalafdeling ved 2/3 deles flertal jf. vedtægternes §25 stk. 1-4.

Lokalafdelingerne er opdelt geografisk på kommunalbasis. Ligeledes er lokalafdelingerne inddelt efter de eksisterende fem danske regioner, da dette har betydning for mandatfordelingen jf. Valgresolutionen. Nye og eksisterende lokalafdelinger skal altid følge de geografiske afgrænsninger som forekommer i kommunerne, således at en kommune aldrig kan deles imellem to Lokalafdelinger. De 98 kommuner er inddelt i Lokalafdelingerne som følgende:

Region	Lokalafdeling	Kommune
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Albertslund

Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Ballerup
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Brøndby
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Gentofte
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Gladsaxe
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Glostrup
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Herlev
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Høje Tåstrup
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Hvidovre
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Ishøj
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Rødovre
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Vallensbæk
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Greve
Hovedstaden	DSE Københavns omegn	Solrød
Hovedstaden	DSE København	Bornholm regionskommune
Hovedstaden	DSE København	Dragør
Hovedstaden	DSE København	Frederiksberg
Hovedstaden	DSE København	København
Hovedstaden	DSE København	Tårnby
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Allerød
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Egedal
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Fredensborg
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Frederikssund
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Furesø
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Gribskov
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Halsnæs
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Helsingør
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Hillerød

Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Hørsholm
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Lyngby-Taarbæk
Hovedstaden	DSE Nordsjælland	Rudersdal
Midtjylland	DSE Midtjylland	Favrskov
Midtjylland	DSE Midtjylland	Horsens
Midtjylland	DSE Midtjylland	Randers
Midtjylland	DSE Midtjylland	Silkeborg
Midtjylland	DSE Midtjylland	Skanderborg
Midtjylland	DSE Midtjylland	Viborg
Midtjylland	DSE Østjylland	Århus
Midtjylland	DSE Østjylland	Norddjurs
Midtjylland	DSE Østjylland	Odder
Midtjylland	DSE Østjylland	Samsø
Midtjylland	DSE Østjylland	Syddjurs
Midtjylland	DSE Vestjylland	Ikast-brande
Midtjylland	DSE Vestjylland	Herning
Midtjylland	DSE Vestjylland	Holstebro
Midtjylland	DSE Vestjylland	Lemvig
Midtjylland	DSE Vestjylland	Ringkøbing Skjern
Midtjylland	DSE Vestjylland	Skive
Midtjylland	DSE Vestjylland	Struer
Nordjylland	DSE Thy	Jammerbugt
Nordjylland	DSE Thy	Morsø
Nordjylland	DSE Thy	Thisted
Nordjylland	DSE Vendsyssel	Brønderslev
Nordjylland	DSE Vendsyssel	Frederikshavn
Nordjylland	DSE Vendsyssel	Hjørring
Nordjylland	DSE Vendsyssel	Læsø

Nordjylland	DSE Himmerland	Aalborg
Nordjylland	DSE Himmerland	Mariagerfjord
Nordjylland	DSE Himmerland	Rebild
Nordjylland	DSE Himmerland	Vesthimmerland
Sjælland	DSE Østsjælland	Køge
Sjælland	DSE Østsjælland	Lejre
Sjælland	DSE Østsjælland	Ringsted
Sjælland	DSE Østsjælland	Roskilde
Sjælland	DSE Østsjælland	Stevns
Sjælland	DSE Lolland- Falster	Guldborgsund
Sjælland	DSE Lolland- Falster	Lolland
Sjælland	DSE Nordvest Sjælland	Holbæk
Sjælland	DSE Nordvest Sjælland	Kalundborg
Sjælland	DSE Nordvest Sjælland	Odsherred
Sjælland	DSE Sydsjælland	Faxe
Sjælland	DSE Sydsjælland	Næstved
Sjælland	DSE Sydsjælland	Slagelse
Sjælland	DSE Sydsjælland	Sorø
Sjælland	DSE Sydsjælland	Vordingborg
Syddanmark	DSE Fyn	Ærø
Syddanmark	DSE Fyn	Assens
Syddanmark	DSE Fyn	Faaborg- Midtfyn
Syddanmark	DSE Fyn	Kerteminde
Syddanmark	DSE Fyn	Langeland
Syddanmark	DSE Fyn	Middelfart
Syddanmark	DSE Fyn	Nordfyn
Syddanmark	DSE Fyn	Nyborg
Syddanmark	DSE Fyn	Odense

Syddanmark	DSE Fyn	Svendborg
Syddanmark	DSE Sønderjylland	Aabenraa
Syddanmark	DSE Sønderjylland	Haderslev
Syddanmark	DSE Sønderjylland	Sønderborg
Syddanmark	DSE Sønderjylland	Tønder
Syddanmark	DSE Syd- og Vestjylland	Esbjerg
Syddanmark	DSE Syd- og Vestjylland	Fanø
Syddanmark	DSE Syd- og Vestjylland	Varde
Syddanmark	DSE Syd- og Vestjylland	Vejen
Syddanmark	DSE Trekanten	Billund
Syddanmark	DSE Trekanten	Fredericia
Syddanmark	DSE Trekanten	Hedensted
Syddanmark	DSE Trekanten	Kolding
Syddanmark	DSE Trekanten	Vejle

Prioritering af lokal organisering og inddragelse I DSE's lokalafdelinger som elevorganisation

Danske skoleelever skal opnå sit fulde potentiale i at repræsentere og organisere Danmarks grundskole elever, derfor værdsætter vi I Danske Skoleelever det lokale højst og øverst.

Vi mener at lokal organisering er både den rette måde at nå ud til eleverne, og vores pligt som elevorganisation. En plante kan nemlig ikke vokse, hvis jorden ikke bliver vandet og gødet. Den lokale organisering er en fællesfront i et større lokalområde, der kan være med til at skabe lokal forandring. Derfor prioriterer Danske Skoleelever at understøtte udviklingen og driften af Lokalafdelinger med flere midler end hidtil set. Desuden, skal Danske Skoleelever altid vægte et internt fokus på inddragelse af de lokale medlemmer i Danske Skoleelevers Lokalafdelinger, i hele landet for at få flest mulige elev-perspektiver, helt fra Bornholm til Skagen i det politiske og organisatoriske arbejde.

Tværpolitiskhed i bestyrelsen og lokalafdelingerne

Når man repræsenterer DSE eksternt, skal man forholde sig tværpolitisk. Hvis man står i den situation, at man er i tvivl om DSE's holdning på et område, så skal man tjekke det i stedet for at fremføre sin egen holdning. Hvis man ikke har mulighed for at tjekke det først, så giver man til kende, overfor personen man taler med, at man ikke kender vores holdning på området, og derfor ikke kan udtale sig på vegne af foreningen. Hvis man snakker politik på vegne af sig selv, eller en anden forening som ikke er DSE, så er det vigtigt at man ikke giver til udtryk at man også er i Danske Skoleelever. F.eks. hvis man deltager i en avisartikel, radiointerview eller tv-interview, så skal der ikke stå at man er fra DSE. Ens påklædning må heller ikke repræsentere DSE.

Hvis man er ude til en debat, politisk møde eller lignende, så må man ikke være iklædt en DSE-trøje, en DSE-pin eller andet synligt DSE-merchandise.

Valgbestemmelser

Valgbarhed

Valgbar til posterne som formand/-kvinde/-person, næstformand/-kvinde/-person, lokalformand/-kvinde/-person, lokalnæstformand/-kvinde/-person eller tillægsmandater til bestyrelsen er alle elever, der på valgtidspunktet er indskrevet ved en af de i vedtægternes § 3 stk. 1 nævnte uddannelsesinstitutioner, som ligeledes har betalt det af generalforsamlingen fastsatte kontingent, og i øvrigt opfylder betingelserne for et medlemskab af DSE. Valgbar til lokalbestyrelsen er alle elever der på valgtidspunktet er indskrevet ved en af de i vedtægternes § 3 stk. 1 nævnte uddannelsesinstitutioner, som vedkommende er indskrevet på i hovedparten af valgperioden. Denne skal geografisk være placeret inden for den region og kommune, som ens lokalafdeling har ansvar for. Af de 11 valgte til lokalbestyrelsen, vælges en lokalformand/-kvinde/-person og en lokalnæstformand/-kvinde/-person til DSEs bestyrelse

Mandatfordeling

I Danske Skoleelevers bestyrelse er der 34 pladser til fordeling imellem lokalforeningerne. Disse pladser fordeles efter følgende metode: Lokalformand/-kvinde/-person eller lokalnæstformand/-kvinde/-person, er automatisk sikret repræsentation med et mandat hver i DSEs bestyrelse. Opnås der valg til alle poster i alle lokalforeninger, er alle pladser i DSEs bestyrelse dermed fordelt.

Skulle situationen opstå, at det ikke kan opnås valg i en eller flere af lokalforeninger, overgår disse mandater til tillægsmandater. Disse tillægsmandater fordeles herefter i et valg, hvor alle der i den pågældende region har opnået valg til en lokalforening er valgbare. Disse tillægsmandater vælges altså af regionen, men vil indtræde i bestyrelsen som menigt valgt for deres lokalforening. Én lokalforening kan maksimalt besidde 1 tillægsmandat i DSE's bestyrelse.

Tillægsmandater er valgt fra stormøde til stormøde, hvorefter der ind suppleres til bestyrelsen efter almindelig procedure. Valgte til lokalformænd og lokalnæstformænd er valgt fra Generalforsamling til Generalforsamling

Valg af formand/-kvinde/-person og næstformand/-kvinde/-person

Jf. vedtægternes §28 stk. 1 vælges der én formand/-kvinde/-person og en næstformand/-kvinde/-person. Såfremt der er opstillet 1 person til posten som enten formand/-kvinde/-person eller næstformand/-kvinde/-person afholdes tillidsafstemning. Hvis kandidaten bliver mødt med mistillid, har vedkommende ikke mulighed for at indtage posten. Såfremt der er opstillet 2 personer til posten som enten formand/-kvinde/-person eller næstformand/-kvinde/-person afholdes skriftligt valg, hvor den kandidat der får flest stemmer bliver valgt. Såfremt der er opstillet tre eller flere kandidater til en af de nævnte poster afholdes skriftligt kampvalg. Såfremt en af de opstillede ved første afstemning opnår over 50% af stemmerne er denne valgt. Ellers udelukkes den kandidat der får færrest stemmer, hvorefter der afholdes endnu et kampvalg efter samme model. Denne metode fortsættes, indtil en af kandidaterne får over 50% af stemmerne.

Valgforbund

Det er ved valg til formand/-kvinde/-person og næstformand/-kvinde/-person muligt at opstille som et valgforbund. Et valgforbund forstås på den måde at en eller flere kandidater til en af de ovenstående nævnte poster opstiller på en samlet kandidatliste. Kandidaternes valg er dermed direkte afhængigt af hinanden, og man kan ikke vælge den ene kandidat uden at vælge de andre. Et valgforbund kan oprettes hvis de opstillede begærer det til dirigenterne for det pågældende stormøde. Dirigenterne skal godkende den forømtalte begæring, og valgforbundet kan kun blive godkendt, hvis det er et tilsvarende valgforbund, med en ens sammensætning af kandidater. Således at der kun kan afvikles kampvalg imellem valgforbund af samme størrelse og form, fx 1 formand/-kvinde/-person og 1 næstformand/-kvinde/-person vs. 1 formand/-kvinde/-person og 1 næstformand/-kvinde/-person, og ikke imellem valgforbund som fx 1 formand/-kvinde/-person og 1 næstformænd/-kvinde/-person vs. 1 næstformænd/-kvinde/-person.

Ved valg under valgforbund gælder følgende procedure:

1. Såfremt der er tale om et valg med én opstillet kandidat til hver af de ovennævnte poster, afvikles der et tillidsvalg jf. punkt om "Valg af formand/-kvinde/-person eller næstformand/-kvinde/-person." Opnår en eller flere af de opstillede kandidater ikke tillid, kan ingen af de opstillede kandidater indtage deres poster.
2. Såfremt der er tale om valg imellem to valgforbund afholdes skriftligt kampvalg hvor det valgforbund der får flest stemmer ved simpelt flertal er valgt.
3. Såfremt der er tale om valg imellem tre eller flere valgforbund afholdes skriftligt kampvalg. Hvis et valgforbund opnår tilslutning fra mere end 50% af stemmerne er dette valgt. Ellers udelukkes det valgforbund der får færrest stemmer, hvorefter der afholdes endnu et kampvalg efter samme model. Denne metode fortsætter indtil et af forbundene opnår 50% af stemmerne
4. Under afvikling af kampvalg foretages der også internt i valgforbundene tillidsafstemninger. Det vil sige at man både skal vinde kampvalget og kunne opnå tillid som enkelt kandidat for at kunne indtage posterne. Hvis en kandidat under valgforbundet ikke opnår tillid vil ingen af de pågældende i valgforbundet kunne indtage deres poster. Denne regel finder anvendelse for ovenstående punkter 2-4.

Valg af lokalformænd/-kvinde/-person og lokalnæstformænd/-kvinde/-person

Jf. vedtægternes § 23 stk. 2 vælges der ud af lokalbestyrelsen én lokalformand/-kvinde/-person og én lokalnæstformand/-kvinde/-person, som indtræder i DSEs bestyrelse. Valgbar til lokalformand/-kvinde/-person og lokalnæstformand/-kvinde/-person er alle der på valgtidspunktet forlods er valgt til den pågældende lokalbestyrelse, og opfylder kriterier for valg hertil. Ligeledes skal vedkommende gå på en af staten anerkendt grundskole, jf. vedtægternes §23 stk. 3 hele valgperioden. Slutteligt er også kun de valgbare, hvis elevråd er medlem af Danske Skoleelever og har indbetalt det af Generalforsamlingen fastsatte kontingent ved valgtidspunktet. Kun delegerede for den pågældende lokalforening kan stemme på kandidaten.

Valget vil foretages efter nedenstående fremgangsmåde: Såfremt der er opstillet 1 kandidat som lokalformand/-kvinde/-person og lokalnæstformand/-kvinde/-person foretages tillidsafstemning. Hvis kandidaten mødes med mistillid, kan vedkommende ikke indtage posten. Såfremt der er opstillet 2 kandidater, afholdes skriftligt valg, hvor den kandidat der fårh flest stemmer bliver valgt. Såfremt der er opstillet tre eller flere kandidater, afholdes skriftligt kampvalg. Såfremt en af de opstillede ved første afstemning opnår flertal og samtidig nyder

opbakning fra 25% af de delegeredes stemmer er denne valgt. Ellers udelukkes den kandidat, der får færrest stemmer, hvorefter der afholdes endnu et kampvalg efter samme model. Denne metode fortsættes, indtil en af kandidaterne opnår flertal med minimum 25% af de delegeredes opbakning.

Valg af tillægsmandater

Jf. vedtægternes § 29 stk. 1-3, skal der såfremt der ikke opnås valg i en eller flere lokalforeninger til Danske Skoleelevers bestyrelse, vil de overskydende mandater fordeles som tillægsmandater inden for den region, hvor lokalforeningen har hjemme. Valgbar til tillægsmandater er alle elever der på valgtidspunktet er valgt til lokalbestyrelserne i en af de pågældende lokalforeninger, inden for hvem tillægsmandatet er tilgængeligt. Ligeledes skal man være indskrevet på en af de af vedtægternes §3 stk. 1 nævnte uddannelsesinstitutioner. Slutteligt er også kun de valgbare, hvis elevråd er medlem af Danske Skoleelever og har betalt det af Generalforsamlingen fastsatte kontingent. Kun delegerede fra den pågældende region, har mulighed for at stemme på kandidaten.

Såfremt der er opstillet 1 kandidat som tillægsmandat foretages tillidsafstemning. Hvis kandidaten mødes med mistillid, kan vedkommende ikke indtage posten. Såfremt der er opstillet 2 kandidater, afholdes skriftligt valg, hvor den kandidat der får flest stemmer bliver valgt. Såfremt der er opstillet tre eller flere kandidater, afholdes skriftligt kampvalg. Såfremt en af de opstillede ved første afstemning opnår flertal og samtidig nyder opbakning fra 25% af de delegeredes stemmer er denne valgt. Ellers udelukkes den kandidat, der får færrest stemmer, hvorefter der afholdes endnu et kampvalg efter samme model. Denne metode fortsættes, indtil en af kandidaterne opnår flertal med minimum 25% af de delegeredes opbakning.

Valg af lokalbestyrelsen

Ved valg til lokalbestyrelsen er alle de der går på en af vedtægternes § 3 stk. 1 nævnte uddannelsesinstitutioner valgbare. Jf. vedtægternes § 23 stk. 2 vælges der 11 medlemmer fra hver af de respektive 17 lokalforeninger som er beskrevet i vedtægternes § 23 stk. 1. Disse 11 udgør til sammen lokalbestyrelsen for den pågældende lokalforening. Kun delegerede for den pågældende lokalforening kan afvige deres stemmer til valget af lokalbestyrelse. Er der opstillet 11 eller færre kandidater afholdes der et tillidsvalg. Bliver en kandidat mødt med mistillid kan vedkommende ikke indtage posten. Er der opstillet 12 eller flere kandidater skal der afholdes et skriftligt valg efter følgende metode. Hver delegeret fra den pågældende lokalforening, kan stemme på én over halvdelen af de mulige poster. Det vil sige at der i forbindelse med valg til lokalbestyrelsen skal stemmes på 6 kandidater. Er der afgivet stemmer på flere eller færre kandidater er stemmen ugyldig. Opstår der stemmelighed imellem to kandidater, og kan disse kandidater ikke samle flertal over de øvrige kandidater, afholdes der nyvalg om den pågældende post. Her er den kandidat der får flest stemmer valgt.

Andre bestemmelser

Der kan ved ingen af DSEs møder stemmes med fuldmagt. Dirigenterne træffer på generalforsamlingen bestemmelse om taletid for de enkelte opstillede kandidater under hensynstagen til mødets afvikling. Dirigenterne må, uanset valgtype træffe afgørelse om opstillingsprocedure, herunder regler for motivationen, taletid osv. Blanke stemmer holdes i alle afstemninger udenfor og tælles ikke med som en afgiven stemme. Det betyder, at procentsatser, f.eks. i valgresolutionen, skal beregnes ud fra antal afgivne stemmer med undtagelse af blanke og ugyldige og ikke antal stemmeberettigede.

Valg af interne revisorer

Generalforsamlingen indstiller og vælger 3 interne revisorer og 1 suppleant. Af disse er to medlemmer valgt for en toårig periode, og en enkelt er valgt for en etårig periode. Suppleanten vælges ligeledes for en etårig periode. Disse vælges ved applaus, med mindre 10% af de delegerede på generalforsamlingen kræver skriftlig afstemning. Interne revisorer kan ikke have tillidshverv i organisationen og skal i øvrigt være myndige.

Andre valg

I generalforsamlingens forretningsorden beskrives valgprocedure for valg af stemmeudvalg, redaktionsudvalg, dirigenter og referenter.

Forældremøder

Der skal hvert år inden sommerferien eller i sommerferien være et såkaldt forældremøde for de sekretariatfrivilliges forældre. Grunden til dette møde er, at forældrene kan få noget information omkring DSE, så de ved, hvad de sender deres børn ud til.

Når man kommer til sådan et møde, føler man sig også mere velkommen. Både det at man får noget baggrundsviden omkring DSE og får at vide, hvad vi laver, kan medføre, at man i nogle tilfælde kan tage mere fri og komme med til mere, da forældrene tager organisationen mere seriøst.

Ved at man holder mødet, sikrer man sig også, at forældrene kender alle reglerne fra starten af året. På den måde kommer der ikke en ubehagelig overraskelse i hjemmet omkring regler i midten af året, som medfører, at et medlem skal trække sig ud af bestyrelsen midt på året.

Medlemsbestemmelser

Ifølge Danske Skoleelevers vedtægter er det de enkelte elevråd på kommunens skoler, som melder sig ind.

Målet med at de enkelte elevråd indmelder sig er at sikre en repræsentation af den enkelte elev på skolen, i kommunen og videre på landsplan. I de senere år har der været mange nye former for skoledannelser, med over- og underskoler, afdelinger mv.

Når vi skal se på, om der er elevråd på en skole, der fx består af flere afdelinger/skoler mv., så ser vi på, om der er flere fysiske adresser inden for den samme skole, og om der på disse fysiske adresser er elevråd. Såfremt dette er gældende, skal det enkelte elevråd på den enkelte adresse indmelde sig. Såfremt der ikke er "klassiske" elevråd på de enkelte adresser, ser vi på, hvordan skolen har sikret hovedformålet, at den enkelte elev er repræsenteret jf. ovenstående kæde. Såfremt der er et elevråd, der er dækkende for alle skolens matrikler, kan dette elevråd indmelde alle afdelinger. Såfremt dette er tilfældet, skal elevrådet indgå i dialog med Danske Skoleelevers sekretariat for at fastslå de præcise medlemsforhold.

Ligestillede grundskoler

Danske Skoleelever arbejder for alle elever, folkeskoleelever såvel som elever på fri- og privatskoler. Derfor skal det altid være en del af Danske Skoleelevers arbejde, også at varetage fri- og privatskoleelevers interesse og hjælpe elevråd på fri- og privatskoler, siden en del af organisationens medlemsskoler netop er fri- og privatskoler. Det gjorde vi blandt andet i 2014 da Danske Skoleelever sikrede at elever på fri- og privatskoler har ret til at danne et elevråd.

Derfor skal fri- og privatskole elevrådene også være lige så stor en del af samarbejdet i DSE som folkeskoler. Derfor skal Danske Skoleelever opfordre til at elevrådene på fri- og privatskoler i elevvenlige kommuner er en del af fælleselevrådet.

Bedre markedsføring af Danske Skoleelever

Danske skoleelever ved ikke at Danske Skoleelever findes. Okay, det lød underligt, men det der menes, er at skoleelever som ikke sidder i elevrådet eller fælleselevråd yderst sjældent har kendskab til DSE.

Sådan som det er nu, kører DSE en slags middelalderstil når det kommer til markedsføring. Folk hører om DSE ved at ordet spredt sig fra mund til mund. Naturligvis deltager diverse formænd og bestyrelsesmedlemmer i TV- og radio-programmer. Det er bare ikke noget, som folk husker.

Danske Skoleelever vil sætte penge af til at igangsætte en online-markedsføringskampagne. Der skal både være stillbillede-reklamer på fx. Facebook eller Instagram, men også video-reklamer på Youtube. I reklamerne kan man have et udsagn der provokerer skoleelever til at blive nysgerrige.

Man skal også overveje de muligheder denne her form for markedsføring tilbyder. Med online-markedsføring kan man vælge hvem der skal se hvilke reklamer forskellige folk skal se. Dette gør at man kan lave en række personlighedsprofiler fx. en der passer til stræber-nørde-typen i denne reklame skal der være fokus på at DSE er en politisk organisation hvor de kan få indflydelse og møde engagerede unge. Man kan også lave en for den meget sociale og udadvendte type her skal man gøre opmærksom på, at det er nemt at få venner i DSE og at alle kan være med osv.

Alt i alt skal der altså overvejes hvordan vi gør danske skoleelever opmærksom på at de er medlem af Danske Skoleelever.

Nationalt Fælleselevråd styrker lokaldemokratiet!

Det Nationale Fælleselevråd (NFE) er et tværgående samarbejde, bestående af repræsentanter fra alle fælleselevråd. Det skal sikre sammenhængskraft på tværs af landet, mulighed for sparring og udvikling og styrkelse af elevdemokratiet, nationalt. Desuden sidder de lokale fælleselevråd på vigtig viden ude fra praksis, der er værdifuld for hele organisationen og Danske Skoleelever bør derfor *prioritere at få regelmæssigt input herfra.*

NFE har intet formandskab, ingen formel beslutningsdygtighed og rådets arbejde tilrettelægges ud fra politiske fokusområder.

NFE bestræber sig på mødes 4 gange om året, samt til Elevtopmøde (Generalforsamlingen) og Landskonferencen.

Rådet vil have en ansat v. Danske Skoleelever som sparringspartner og tovholder, som sikrer at rammer for arbejdet, den organisatoriske planlægning med eksterne samarbejdspartnere, og kontinuiteten for arbejdet, sikres.

Styrk skolens sundhedsplejersker!

Vi fortjener alle en sundhedsplejerske med tid og midler til os alle. Vi mener, at vi skal have skolepsykologer, der kan stå til rådighed, når man kommer med fysiske og psykiske udfordringer. Mange oplever at have en

sundhedsplejerske, som er fraværende fra skolen, og at de har haft meget få samtaler med sundhedsplejersken - dog med stort fokus på det fysiske.

Sundhedsplejersken skal ikke kun være der for at teste dit syn, måle din vægt eller din højde. Sundhedsplejersken skal også kunne være der, hvis du kommer med et psykisk problem, og hjælpe dig videre til psykologisk hjælp.

Undervisning der tilgodeser elevers forskellige læringsstyles

Mennesker lærer forskelligt og derfor skal grundskolen også tilgodese, os elevers forskellige måder at lærer på. Det er vigtigt, at skolen tilgodeser forskellige måder at lære på og sikrer læring for dem, der fortrækker auditiv, visuel, taktil, kinæstetisk eller anden undervisning. Dette kan gøres i klasserne, hvor vi elever får lov, at vælge opgave ud fra vores fortrukne læringsstil. Desuden er det en måde at inddrage os elever på, samt motivere os, da vi har mulighed for at lære på den måde, der giver bedst mening for os. Danske Skoleelever mener, at skolerne skal tilgodese forskellige learning styles, og skabe en fleksibel undervisning og kreative læringsrum, så vi elever bliver undervist med udgangspunkt i vores fortrukne måde at lære på.

Fra papir og blyant til skærm - en skole tilpasset til den digitale tidsalder

Danske Skoleelever tror på, at teknologien er kommet for at blive. Derfor er Danske Skoleelever modstander af forbud mod teknologi herunder forbud mod mobiltelefoner i grundskolen. Danske Skoleelever mener, at vi elever skal lære at håndtere brugen af teknologi på en ansvarlig og konstruktiv måde. Hvis vi ikke lærer dette i skolen, risikerer vi at stå svagere rustet til at navigere i en stadig mere digitaliseret og teknologiseret verden. Teknologien og mobiltelefoner kan endda være et værdifuldt redskab i bestemte undervisningssituationer, og være med til at skabe mere motiverende og spændende undervisning.

En stor del af de danske skoler har en mobilpolitik, hvilket kan være værdifuldt ude på skolerne. Danske Skoleelever mener, at det er væsentligt, at eleverne inddrages i processen omkring den og andre politikker omkring teknologi. For at sikre en effektiv mobil- og teknologipolitik, der kan have en reel positiv effekt, er det afgørende, at vi elever er med til at forme politikkerne ude på skolerne, da vi elever er langt mere motiverede til at overholde regler og værdier, vi selv har været med til at fastsætte.

Danske Skoleelever forslår følgende konkrete tiltag.

- Det skal være obligatorisk for skolerne at udarbejde mobilpolitikker i samarbejde med elevrådet.
- Undervisning i digital dannelse, online fællesskaber, digital sikkerhed og adfærd på sociale medier.
- Teknologiforståelse indføres som faglighed i grundskolen

Danske Skoleelever mener desuden, at skolerne skal stille ordentlige digitale devices til rådighed til de elever, der ikke har muligheden for at medbringe egne devices. Desuden skal skolen stille en pakke med IT-værktøjer til rådighed til alle elever på skolen.

En mere praksisfaglig og virkelighedsnær skole

Danske Skoleelever mener, at grundskolen er blevet for teoretisk og boglig. Der er brug for en mere varieret og engagerende undervisning. Både for at styrke os elevers motivation, men også for at sikre, at vi får færdigheder, der afspejler vores samfund. Derfor skal den praksisfaglige undervisning ind i skolen. Praksisfagligheden spænder bredt og har flere forskellige niveauer.

Danske Skoleelever forslår at:

- Den åbne skole skal styrkes.
- Eleverne skal på virksomhedsbesøg og opleve forløb med eksterne/faglærte undervisere

- Halvdelen af afgangsprøverne skal være proces- og projektorienterede
- Alle elever skal i erhvervspraktik
- Praksisfaglighed og projektbaseret undervisning skal være formål i fagene
- Flere specialiserede valgfag, der kan bygge bro til ungdomsuddannelserne og lokalområdet.
- Der oprettes erhvervsklasser i alle kommuner.

Undervisningen i grundskolen skal være relevant og virkelighedsnær, så vi elever kan se meningen i den undervisning vi modtager. Især i udskoling bliver undervisningen meget teoretisk, og det mener vi, man bør gøre op med.

Rent, koldt drikkevand

Rent, koldt drikkevand burde være en selvfølge på alle skoler, men det er det desværre ikke. 30% af alle skoleeleverne i Danmark har ikke adgang til koldt drikkevand i løbet af skoledagen. Det viser en undersøgelse fra Sundhedsstyrelsen foretaget tilbage i 2019. Vand er en nødvendighed for at styrke elevernes koncentration i timerne. Derfor mener vi i Danske Skoleelever, at alle skoler i Danmark bør have mindst to vandfontæner med rent, koldt drikkevand, som eleverne har adgang til hele dagen.

Bevægelse skal bruges som et redskab i undervisningen

Ifølge Folkeskolereformen fra 2013 skal alle elever bevæge sig i gennemsnitligt 45 minutter om dagen. Mange har dog oplevet, at der er kommet for meget fokus på bare at få overholdt de 45 minutter, i stedet for at bruge bevægelse til at understøtte læringen med et fagligt eller pædagogisk sigte. Bevægelse skal bruges som et redskab i undervisningen.

I Danske Skoleelever er det, vi grundlæggende vil have, en bevægelseskultur i vores skole, hvor man bruger bevægelse aktivt i undervisningen, da man lærer bedre når bevægelse inddrages i undervisningen, og det kan øge motivationen blandt elever. Det er en misforståelse, at bevægelse skal være på bekostning af fagligheden i undervisningen. Motion og bevægelse styrker ens koncentrations- og indlæringssevne, og kan derfor være med til at styrke det faglige niveau i undervisningen. Bevægelse skal ikke blot være centreret på enkelte længerevarende bevægelsespauser, men kortere pauser i løbet af dagen, hvor bevægelse i stedet bliver en styrke i undervisningen og bruges som et redskab.

Fælleselevrådets ret til at deltage til forsamlinger, som vedrører folkeskoleelever

Danske Skoleelever mener, at alle kommuner skal holde en forsamling for folkeskolerne mindst to gange årligt, hvor eleverne og fælleselevrådet skal blive hørt. Til disse forsamlinger samarbejder alle, der har lyst til at skabe gode folkeskoler i kommunen. Det kan være elever, forældre, personale, lokale interesserede, politikere og andre relevante. Forummet skal fremme dialogen mellem folkeskolerne og Børne- og Undervisningsudvalget gennem drøftelser om skolernes vilkår og udvikling. Danske Skoleelever mener, at det er vigtigt, at eleverne, der indgår i forsamlingen, er demokratisk valgte, og derfor bør det være fælleselevrådene, der deltager. Forummet består af skolebestyrelserne, lærerrepræsentanter, skolelederne, repræsentanter for de pædagogiske medarbejdere, samt Børne- og Undervisningsudvalget. Danske Skoleelever mener, at fælleselevrådet for kommunen skal have ret til at deltage i forummer vedrørende folkeskolerne, som kan have betydning for eleverne i kommunen. Ydermere er det vigtigt, at eleverne har ret til at bidrage til dagsordenen og sætte punkter på. Det er her vigtigt, at elever bliver orienteret om deres ret til at blive inddraget, for at eleverne inddrages i alle led af skolen, som når kommunalbestyrelserne mødes med voksne parter omkring skolen, skal eleverne også have en plads ved bordet.

Frihed og rettigheder skal gå hånd i hånd

Vores folkeskole er blevet målstyret og alt for meget af undervisningen retter sig mod afgangsprøverne. Der er opstået unødvendigt bureaukrati, og mange skoler ender med at bruge en masse tid på papirarbejde fremfor os elever. Det mener Danske Skoleelever er u hensigtsmæssigt. Derfor er vi tilhængere af, at man giver kommunerne og skolerne større frihed, så det i højere grad er hverdagens eksperter, der definerer undervisningen i vores skole. Denne ambition indfries dog kun hvis alle parter om skolen både nationalt og lokalt føler sig set, hørt og demokratisk repræsenteret. Derfor mener vi også, at kommunalbestyrelsen og skolelederen har et ansvar for at sikre inddragelse af alle parter, især os elever, i processen både før, under og efter øgede frihedsgrader.

Frihed må aldrig ende med at betyde et kompromis med vores rettigheder. Vi elever skal hele tiden være sikret kvalitet, trivsel og et højt fagligt niveau i skolen. Det kan blandt andet ske gennem fastlagte hegnspæle, der udarbejdes i samarbejde med os elever. Kontrol og målstyring kan ende med at have modsat effekt, hvis der er for meget af det, men nationale regler og ambitioner på vegne af vores skole og tilsyn er nødvendige.

Skolevægning - ikke bare pjæk

Danske Skoleelever mener at det er afgørende at være opmærksom på den store gruppe af elever der oplever skolevægning. Der findes ikke én løsning på elevers forskellige udfordringer, men vi tror på at fællesskaber, fleksibilitet og differentiering er en del af løsningen.

Danske Skoleelever foreslår at:

Systematisk og længerevarende fravær registreres som skolevægning

Skolen forpligtes på at udarbejde en individuel vurdering og løsning til hver elev med skolevægning, i samarbejde med elevens hjem.

Kommunen stiller en psykolog til rådighed for eleven og familien

Eleven får mulighed for at blive fritaget bestemte fag og/eller prøver, hvis det kan styrke elevens generelle trivsel og indsats i skolen.

Skolen afdækker mulighederne for mellemformer mellem et specialiseret tilbud og det almene spor, såfremt det ville gavne eleven.

Eksterne udtalelser

Sundhedsplejersker med åben-dør-politik

Den sundhedsplejerske, der findes i dag på de danske skoler, er alt for fraværende fra skolen. Ofte, når en elev har brug for at komme til en sundhedsplejerske med fysiske eller mentale problemer, ville de blive mødt med en lukket dør eller en helt fraværende sundhedsplejerske. Derfor mener vi, at alle sundhedsplejersker skal have en "åben-dør politik," hvor, hvis sundhedsplejersken er til stede, vil være forpligtet til at tage imod eleven og hjælpe med deres behov. Udover det vil vi også have, at sundhedsplejersken er til stede på skolen mindst 3 dage om ugen og 15 timer i alt, hvilket svarer til 5 timer hver af de 3 dage. Sundhedsplejersken skal møde de

sundhedsbehov, der opstår i løbet af en skoledag, og vi mener, at det uden en åben-dør politik og en tilstedeværende sundhedsplejerske ikke er muligt.

Trivsel skal have et pensum i folkeskolen

Vi lever i en tid hvor der er stigende mistrivsel. Flere elever er opmærksomme på, hvordan de har det, hvilket resulterer i øget mistrivsel. Vi skal være klar over at det ikke er unormalt, at vi nogle gange vil møde modgang.

Derfor mener vi i Danske Skoleelever, at der bør være fokus på, hvordan vi kan håndtere det, der kan være svært og skabe mistrivsel. Det kan ske gennem mindfulness forløb, og små pauser i timerne, hvor vi slapper af, og får redskaber til at koble fra, og skabe sunde vaner, som vi vil tage med videre i livet.

Samlet set vil dannelsen i form af mindfulness forløb med fokus på trivsel skabe en sund skolekultur og gode vaner, der fremmer vores velvære og mentale sundhed og forudsætninger for trivsel. Arbejdet med trivsel skal være fællesskabsorienteret og arbejde med at sikre trivsel i hele elevgruppen og ikke ud fra et individualiseret synspunkt.

En skole, hvor der er plads til at være innovativ

I fremtiden står samfundet over for en række udfordringer, der kræver nye og kreative løsninger. Samtidig oplever mange elever en teoretisk skole, hvor der ikke gives point eller anerkendelse for at tænke ud af boksen og udtænke innovative idéer. I klasselokalet er det ikke den gode idé, der giver os en succesoplevelse, men derimod at kunne forudsige hvad læreren tænker. Vi mener ikke, at fremtiden og denne skolegang er forenelig.

Danske Skoleelever mener, at elever med særlig interesse for innovation og iværksætteri bør have mulighed for at arbejde med det i skolen. Vi forslår, at man giver elever mulighed for at arbejde tværfagligt med egne idéer i skole-virksomheds-samarbejder, hvor der lægges større vægt på innovative idéer fremfor ren udenadslære. Det er vigtigt for både vores motivation og faglige selvtillid, men i høj grad også for samfundet som helhed. Innovations- og iværksætterforløb giver mulighed for, at vi elever kan arbejde selvstændigt i grupper, og kombinere virkelige problemstillinger med teori fra skolebænken. Samtidig oplever vi i Danske Skoleelever, at flere og flere elever særligt interesserer sig for innovation og iværksætteri, og derfor også ønsker at prøve kræfter med det i skolen. Vi vægter det højt, at alle elever oplever succes i skolen, og vi tror, at vejen dertil er mere plads til kreativ tænkning.

Musik i ørerne er for fedt!

Alle elever arbejder forskelligt og har forskellige forudsætninger for at kunne koncentrere sig i undervisningen, ligesom vi alle bliver motiveret på forskellige måder. Mange elever oplever at musik i ørene, mens danskstilen eller matematikafleveringen bliver til, kan gøre opgaven lettere og sjovere. Samtidig kan musikken være med til at danne et fællesskab os elever imellem. Derfor mener vi i Danske Skoleelever, at det bør være muligt for os elever at høre musik, imens vi arbejder i timerne – både individuelt og fælles.

Musik i timerne må ikke blive en forstyrrende faktor eller være en årsag til, at man ikke følger med i undervisningen, men som udgangspunkt tror vi hos Danske Skoleelever på, at vi elever ønsker at deltage i undervisningen, hvis rammer giver os mulighed for at lære.

Der kan være særlige årsager til at andre regler gælder for bestemte elever, men som udgangspunkt bør musikken være en integreret del af undervisningen. Derfor skal det være tilladt at høre musik imens man løser opgaver i skolen, og det vil være en fordel hvis læreren også aktivt bruger musikken i undervisningen.

Jord under neglene og udeture

I dag er der stadig stigende urbanisering, og landsbyskoler der lukker. Noget af det skolerne på landet tilbød var jord under neglene og mere undervisning i det fri og om naturen. I dag mangler det her desværre fra rigtig mange elevers skolegang. Det er bevist af meget forskning, at det at opleve naturen og at få jord under neglene, er rigtig sundt for elever. Det er bevist, at hvis man, fra man var lille, sidder i en skov og leger uden frygt for jorden og skidt, styrker det både fællesskaberne i klassen, men også de mindre elevers immunforsvar. Derfor mener vi, at alle elever skal have jord under neglene og komme på udeture, uanset hvilken alder de har. At mærke naturen er vigtigt for alle elever. Det gør os mere kyndige i verden og kan potentielt give os pusterum og dermed styrke vores trivsel. Derfor mener vi både 0.- 4.- og 9.-klasser og alt indimellem skal på udeture i naturen.

Gensidig respekt mellem lærer og elever

I DSE mener vi, at det er vigtigt for elever at opleve tryghed hos en voksen autoritetsperson gennem hele grundskolen, ligesom det også er vigtigt for lærerne at føle tryghed på deres arbejdsplads og i klasselokalerne. Vi ser det som afgørende for vores trivsel og læring at have gode lærer-elev-relationer, hvor vi bliver respekteret og lyttet til. Derfor mener vi også, at gensidig respekt mellem lærere og elever har større betydning for et positivt klassemiljø end en lærer, der fungerer udelukkende som autoritetsfigur med ansvar for at bestemme over klassen. Danske Skoleelever tror på, at respekt avler respekt, og vi vægter trygge og positive rammer højere end kæft, trit og retning i klasselokalet. Derudover oplever vi elever, at alle lærer-elev-relationer er forskellige, ligesom vi elever også er forskellige. Derfor mener vi, at det er positivt, at lærere udøver autoritetsrollen på forskellige måder. Vi anser det som væsentligt i en myndiggørelses proces, at vi som elever får mulighed for medbestemmelse og oplever gensidig respekt fra vores lærere i skolen.

Synliggør unges mentale helbred

I Danske Skoleelever mener vi, at vi skal sætte mere fokus på mentalt helbred blandt psykisk syge unge. Vi mener, at det skal normaliseres med forståelse og uden at skulle udpeges eller misforstås. Alt for mange elever med psykiske sygdomme tør ikke sige det til klassen, fordi de er bange for at de andre elever vil gøre grin med dem eller behandle dem anderledes. Det kan løses ved, at man fra skolens side afsætter tid, hvor man sætter fokus på unges mentale helbred - alt efter skolens behov. Det er selvfølgelig vigtigt, at alle elever får en forståelse for, at det er helt okay og helt normalt at have en psykisk sygdom som ung. Alle elever fortjener undervisning, fordi forståelse fremmer respekt, og respekten skal være gensidig for alle.

Skolepatruljer er vejen frem

Vejen til skolen kan hurtigt blive en utryk oplevelse, hvis der er store veje med hurtigkørende biler eller meget trafik omkring ens skole. Det gør, at vi elever får ubehagelige oplevelser i trafikken og hopper ind i bilen i stedet for på cyklen eller tager gåturen.

Heldigvis kan vi som elever hjælpe hinanden med at skabe trygge veje til skole, der giver os lyst til at hoppe på cyklen eller gå i skole om morgenen. Det gør vi for eksempel gennem skolepatruljeordningen. Skolepatruljerne bidrager til fællesskabet på skolen og skaber en gensidig respekt mellem os elever, samtidig med den minder de voksne om at passe på os elever i morgentrafikken. Det er derfor også vigtigt, at de voksne passer på og har respekt for dem, der står som skolepatrulje for at skabe en god oplevelse for dem. Desuden giver skolepatruljeordningen os elever en ejerskabsfølelse overfor vores skole. Skolepatruljer gør os elever trygge, når vi skal til og fra skole, og derfor mener vi i Danske Skoleelever, at alle skoler bør have en skolepatruljeordning.

Kollektiv transport skal være tilpasset elever

I Danmark har vi undervisningspligt, hvilket betyder, at elever skal modtage undervisning i 10 år. Det forventes således, at vi, medmindre vi modtager hjemmeundervisning, møder op i skolen hver dag før første time. Dog har elever på tværs af Danmark ikke lige let ved at komme i skole hver dag. Flere steder i Danmark er der begrænsede kollektive transportmuligheder til skole, den lokale bus er ikke tilpasset ringetider, og flere elever oplever en usammenhængende hverdag, fordi det er svært at komme til og fra skole.

I Danmark fremhæver vi tit vores gratis uddannelsessystem, hvor elever fra både Thy og Østerbro har lige muligheder. Men når det drejer sig om transport, oplever mange af os ikke, at det er tilfældet. Lange transporttider og transporttider, der ikke passer til mødetider, skaber ulige muligheder for at møde til tiden og deltage i fritidsaktiviteter og opretholde en struktureret hverdag. Derfor mener vi, at den kollektive transport i alle lokalområder bør være tilpasset skolens ringetider og at eleverne skal inddrages i planlægning af ruter og tidspunkter, for at sikre en skoledag og fritid, der giver mening.

Det Politiske Kompendium er opdateret og vedtaget på DSE's Generalforsamling d. 19.04.2024. - 21.04.2024. Således opfattet af de tilstedeværende dirigenter og referenter

Wilja Blankholm
Dirigent

Thea
Dirigent

Spliid

Enevoldsen

Signe Juelsgaard Andersen
Referent

Katrine Degnbol Wenzelsen
Referent

